

Consorti per a la Protecció i la Gestió
dels Espais Naturals del Delta del Llobregat

MEMÒRIA DE GESTIÓ

2021

Espais Naturals
del Delta del
Llobregat

Consorti per a la Protecció
i la Gestió dels Espais Naturals
del Delta del Llobregat

ÍNDEX

1 EL CONSORCI ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT.....	5
1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALES, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ.....	7
1.2 CONSELL RECTOR.....	10
1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ.....	11
1.4 RECURSOS HUMANS.....	11
1.5 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL.....	13
1.6 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA.....	15
2 ACTIVITAT DEL CONSORCI.....	17
2.1 INFORMACIÓ I SEGUIMENT DE PLANS, OBRES I PROJECTES.....	18
2.1.1 PLANS D'ORDENACIÓ.....	18
2.1.2 INFORMES.....	18
2.1.3 SEGUIMENT D'ACTUACIONS EN EL MEDI.....	21
2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS.....	23
2.2.1 GESTIÓ DELS HÀBITATS.....	23
2.2.2 MANTENIMENT, NETEJA I CONDICIONAMENT DELS HÀBITATS.....	31
2.2.3 SEGUIMENT DEL FUNCIONAMENT I DE LA QUALITAT DELS ECOSISTEMES AQUÀTICS.....	37
2.2.4 CONTROL I GESTIÓ D'ESPÈCIES DANYINES O AL·LÒCTONES INVASORES.....	52
2.2.5 COL·LABORACIONS PER A LA GESTIÓ.....	54
2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT.....	56
2.3.1 SEGUIMENT DELS HÀBITATS.....	56
2.3.2 SEGUIMENT DE LA FAUNA.....	57
2.3.2.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENACADES.....	57
2.3.2.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES.....	61
2.3.2.3 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES CLAU EN LA DINÀMICA DE L'ECOSISTEMA.....	83
2.3.2.4 SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ D'AUS.....	84
2.3.3 SEGUIMENT DE LA VEGETACIÓ.....	88
2.3.3.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENACADES.....	88
2.3.3.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES.....	90
2.3.4 RESUM D'ESTUDIS I INVESTIGACIONS AL DELTA DEL LLOBREGAT. ANY 2021.....	94
2.4 ÚS PÚBLIC.....	95
2.4.1 INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS.....	95
2.4.2 INFORMACIÓ I ACOLLIDA.....	96
2.4.3 VISITANTS.....	97
2.4.3.1 NOMBRE DE VISITANTS.....	97
2.4.3.2 ÈPOCA DE MAJOR AFLUËNCIA.....	100
2.4.3.3 PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS.....	100
2.4.3.4 TIPOLOGIA DELS VISITANTS.....	101
2.4.3.5 FIDELITZACIÓ I PRIMERES VISITES.....	101
2.4.3.6 MITJÀ DE CONEIXENÇA DELS ESPAIS NATURALS.....	102
2.4.3.7 VALORACIÓ DE LA VISITA.....	102
2.4.4 ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL.....	102
2.4.5 CERTIFICACIÓ DE QUALITAT TURÍSTICA.....	103
2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	104
2.5.1 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	104
2.5.2 PROGRAMES PEDAGÒGICS.....	106
2.5.3 COL·LABORACIÓ AMB CENTRES EDUCATIUS.....	107
2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT.....	108
2.6.1 WEB I XARXES SOCIALS / MATERIAL IMPRÈS.....	108
2.6.2 PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ.....	109
2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESES I RSC.....	110

EL CONSORCI ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT

- 1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALESA, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ
- 1.2 CONSELL RECTOR
- 1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ
- 1.4 RECURSOS HUMANS
- 1.5 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL
- 1.6 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA

1.1 ENS INTEGRANTS, NATURALES, OBJECTE, FUNCIONS, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I NORMATIVA DE PROTECCIÓ

ENS INTEGRANTS I NATURALES JURÍDICA

Any de constitució. 2005

Estatuts.

- RESOLUCIÓ MAH/1509/2005, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Govern de 3 de maig de 2005, pel qual s'aprova la constitució del Consorci per a la protecció i la gestió dels espais naturals del delta del Llobregat i se n'aproven els Estatuts.
- ACORD GOV/71/2015, de 19 de maig, pel qual el govern autoritza la modificació dels Estatuts, per adaptar-los a les diferents modificacions legals, i aprova el text íntegre.

Naturalesa Jurídica. Ens públic creat amb caràcter voluntari i amb personalitat jurídica pròpia. El Consorci està adscrit a la Generalitat de Catalunya.

Ens integrants. Inicialment format pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments del Prat de Llobregat i Viladecans; a finals de 2009 s'integren els ajuntaments de Sant Boi de Llobregat i Gavà.

El 29 de març de 2019 l'Ajuntament de Barcelona s'adhereix al Consorci. El 21 de maig de 2019 ho fa l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

A l'actualitat correspon al Departament de Territori i Sostenibilitat l'exercici de les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit del medi natural i la biodiversitat.

Fins al juny de 2021 correspon al Departament de Territori i Sostenibilitat l'exercici de les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit del medi natural i la biodiversitat; i a partir del juny, li correspon al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

SEU I OFICINA TÈCNICA

La seu i oficina tècnica del Consorci es troba a les dependències de l'Ajuntament del Prat de Llobregat situades a l'Avinguda d'Onze de setembre. L'ús d'aquest equipament no té cost per al Consorci i inclou el mobiliari, la xarxa informàtica i els consums.

OBJECTE I FUNCIONS

Objecte. Preservació, gestió, millora i divulgació del patrimoni natural del Delta del Llobregat i el seguiment del desenvolupament de les activitats que siguin compatibles amb les funcions que compleixen els espais naturals del delta del Llobregat.

Funcions.

- Gestionar directament els espais naturals del delta del Llobregat de forma integral per garantir la conservació i la potenciació de la seva biodiversitat.
- Promoure un ús públic sostenible, lúdic i educatiu, dels espais naturals del delta del Llobregat.
- Fomentar el coneixement i promoure la conscienciació social sobre els sistemes naturals del delta del Llobregat.
- Vetllar per la conservació, la defensa i la millora dels valors ecològics, paisatgístics, territorials, culturals i socials del delta del Llobregat.
- Proporcionar l'assessorament i l'ajut tècnic necessari als ens integrats al Consorci.
- Impulsar l'actuació coordinada de les administracions públiques en l'àmbit dels espais naturals del delta del Llobregat.
- Actuar com a òrgan de representació i defensa dels interessos comuns dels ens que integren el Consorci en relació als espais naturals del delta del Llobregat.
- Assumir els encàrrecs i desenvolupar les activitats delegades pels ens que integren el Consorci en relació amb els espais naturals del delta del Llobregat.
- Participar coordinadament en les polítiques d'espais naturals protegits i conservació de la biodiversitat a Catalunya.
- Vetllar pel manteniment de la importància internacional del delta del Llobregat pel que fa als seus valors naturals i per la conservació i contribució a la conservació de la natura, de la fauna i de la flora en l'àmbit de Catalunya i d'Europa.

ÀMBIT TERRITORIAL D'ACTUACIÓ

Els espais naturals del Delta del Llobregat dels termes municipals dels ajuntaments consorciats, en concret els espais del PEIN (Decret 328/1992) i de la Xarxa Natura 2000 (Acord GOV/112/2006).

RNP, ZEC, PEIN, ZEPA i Xarxa Natural 2000 Delta del Llobregat. 935 ha

NORMATIVA DE PROTECCIÓ

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals. Declaració del Delta del Llobregat espai de protecció especial.
- Decret 275/1999, de 13 d'octubre (modificació del Decret 226/1987, de 9 de juny). Declaració de les reserves naturals parcials del Delta del Llobregat de la Ricarda - Ca l'Arana i el Remolar-Filipines.
- Directiva Aus. Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril. Conservació de les aus silvestres.
- Directiva Hàbitats. Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig. Conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.
- ACORD GOV/112/2006, de 5 de setembre. Designació zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i aprovació proposta de Llocs d'Importància Comunitària (LIC).
- ACORD GOV/58/2013, de 7 de maig. Dóna compliment a la sentència del Tribunal Suprem de 18 d'octubre de 2012, per incloure Can Camins com a LIC.
- ACORD GOV/150/2014, de 4 de novembre. Declaració Zones Especials de Conservació de la regió biogeogràfica mediterrània, integrants de la Xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- Resolució ARP/260/2021, de 5 de febrer, per la qual s'ordena la pesca a les aigües continentals de Catalunya durant la temporada 2021. El tram del riu Llobregat entre el pont de Mercabarna i el mar és declarat Refugi de Pesca.

1.2 CONSELL RECTOR

REPRESENTACIÓ EN EL CONSELL RECTOR (31/12/2021)

PRESIDENT/PRESIDENTA

Teresa Jordà i Roura

Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya

VOCALS

Antoni Ferran Mèlich

Director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Anna Sanitjas i Olea

Directora general d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Inmaculada Garrós Font

Subdirectora general de Biodiversitat i Medi Natural del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Josep Pena Sant

Director dels Serveis Territorials del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural a Barcelona.

Samuel Reyes i López

Director de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Lluís Balaguer Blasi

Cap del Servei d'Espais Naturals protegits del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Carles Ruíz Novella

Alcalde de l'Ajuntament de Viladecans

Encarnación García Jiménez

Tinent d'alcalde de l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Joaquim Bartolomé Capdevila

Tinent d'alcalde de Serveis i Ciutadania de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Anna Martín Cuello

Tinent d'alcalde d'Acció Ambiental i Energia de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

José Ángel Carcelén Luján

Tinent d'alcalde de l'àrea de Ciutat Sostenible i Saludable de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Rosa Maria Fernández Labella

Tinent d'alcalde de l'àmbit de Territori, Medi Ambient i Transició ecològica de l'Ajuntament de Gavà

Janet Sanz Cid

Quarta Tinent d'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona

Eloi Badia Casas

Regidor de Presidència i d'Aigua i Energia de l'Ajuntament de Barcelona

GERENT

Sra. María José Albaladejo Albaladejo

Gerent

El Consell Rector s'ha reunit en **sessió extraordinària mixta telemàtica i presencial el 25 de febrer de 2021**, amb un únic punt de l'ordre del dia: valoració de la carta d'emplaçament de la CE al Regne d'Espanya sobre l'incompliment de les directives d'hàbitats i aus a l'espai ES0000146 Delta Llobregat de la Xarxa Natura 2000.

El Consell Rector s'ha reunit en **sessió ordinària telemàtica el 20 de desembre de 2021**.

1.3 CONSELL DE COOPERACIÓ

PRESIDÈNCIA El/La President/a del Consorci

SECRETARIA El/La Gerent

VOCALS

Generalitat de Catalunya	Grup ecologista Les Agulles. Ecologistes en Acció
Ajuntament de Viladecans	Cooperatives agrícoles del Prat i de Viladecans
Ajuntament del Prat de Llobregat	Institut Català Sant Isidre
Ajuntament de Gavà	Consell Català de l'Esport
Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Fundació Catalana de l'Esplai
Ajuntament de Barcelona	FC Barcelona
Àrea Metropolitana de Barcelona	Facultat de Biologia de la UB
Diputació de Barcelona	Facultat de Geografia i Història de la UB
Consell Comarcal del Baix Llobregat	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals
Aeropuertos Españoles y Navegación Aérea (AENA)	UAB. Geografia Humana
Port Autònom de Barcelona	Centre d'Estudis del Baix Llobregat
Aigües Ter Llobregat	Institut Català d'Ornitologia (ICO)
Comunitat d'Usuaris d'Aigües de la Vall Baixa i Delta del Llobregat	Fundació per a la Conservació i Recuperació d'Animals Marins
Canal de la Dreta del Llobregat	Grup de Defensa del Garraf-Ordal, la Vall Baixa i Delta del Llobregat
Aigües del Prat SA	SEO/BirdLife. Delegació Territorial de Catalunya
Ministerio de Defensa (Acuartelamiento Aéreo, Prat)	Fundació SIGEA
Consorti del Parc Agrari del Baix Llobregat	Sr. Josep M. Segú Balanyà
Consorti de Turisme del Baix Llobregat	Sr. Jaume Sans i Margenet
Unió de Pagesos / Joves Agricultors	Sr. Josep Ferret i Pujol
Comissions Obreres del Baix Llobregat	
Unió General de Treballadors	

1.4 RECURSOS HUMANS

PLANTILLA DE PERSONAL

Plantilla de personal. S'acorda per Consell Rector de 21 d'octubre de 2005 (BOP núm. 275, de 17 de novembre de 2005).

Per Resolució de Gerència RG09/2021, de 25 de febrer de 2005, s'adapten les categories professionals de la plantilla del Consorci a les categories pròpies del VI Conveni col·lectiu únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral de la Generalitat de Catalunya (codi de conveni núm. 7900692).

Règim jurídic del personal. El personal al servei del Consorci està sotmès al règim jurídic de la Generalitat de Catalunya. El personal adscrit funcionalment al Consorci procedent d'altres administracions es regeix jurídicament per la seva administració d'origen.

Excedència voluntària. Per Resolució de Gerència RG03/2021, de data 10/02/2021, i amb efectes a partir de l'1 de març de 2021, s'atorga excedència al treballador del Consorci Francesc Xavier Santaefemí Escuer per termini no inferior a quatre mesos ni superior a cinc anys, amb dret preferent al reingrés en les vacants de la mateixa categoria o similar que hi hagi o es produeixin al Consorci.

Adhesió del Consorci al VI Conveni col·lectiu únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral de la Generalitat de Catalunya. Informe conjunt favorable de la Direcció General de Pressupostos i de la Direcció General de Funció Pública, de data 22/02/2021, a l'acord d'adhesió del Consorci a l'esmentat conveni.

Selecció de personal. En data 12/04/2021 s'inicia el procés de selecció per cobrir la plaça de tècnic/a de gestió i manteniment d'espais naturals vacant al Consorci des de l'1 de març de 2021, que conclou amb la contractació de Sebastià Cros Garcia, el 8 de setembre de 2021.

Organigrama. 31/12/2021

RRHH D'ALTRES ADMINISTRACIONS

Personal adscrit d'altres administracions

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 1 tècnic superior. Enric de Roa i Bonel. Decret de la Tinença d'alcaldia de l'Àrea d'Alcaldia, Economia, Habitatge, Governança i Qualitat Democràtica, núm. 2644/2021, de data 15/04/2021. Adscripció funcional al Consorci amb efectes d'11 de febrer i per termini d'un any.

Personal contractat pels ajuntaments en el marc de programes municipals d'ocupació o subvencionats per altres administracions

Suport administratiu

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 1 auxiliar administrativa. Del 05/10/2020 al 04/10/2021. Jornada completa, de dilluns a divendres.
- 1 auxiliar administrativa. Del 15/12/2021 al 14/12/2022. Jornada completa, de dilluns a divendres.

Manteniment dels Espais naturals del Delta del Llobregat

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 4 operaris. Del 05/10/2020 al 04/10/2021. Jornada completa, de dilluns a divendres.
- 1 capatàs. Fins 09/07/2021. Jornada completa, de dilluns a divendres.

Atenció al públic i supervisió d'espais naturals

Ajuntament del Prat de Llobregat

- 4 operaris/operàries. Del 05/10/2020 al 04/10/2021. Espais Naturals del Riu. Jornada completa, de dilluns a divendres

Ajuntament de Viladecans

- 4 operàries. Del 05/02/2021 al 04/02/2022. Espai Natural del Remolar-Filipines. Jornada completa, de dimarts a diumenge.

1.5 ACTIVITAT ADMINISTRATIVA CONTRACTUAL

Servei de condicionament, en època de prenidificació, de les zones de cria d'aus de l'Espai Natural del Remolar – Filipines, en concret de la zona de la Maresma de les Filipines i de les platges protegides de Viladecans

Durada CT: 15/02/2021 al 15/03/2022

Servei de lloguer de 2 cabines sanitàries autònomes, adaptades, amb dispensador de gel hidroalcohòlic, per a l'espai Natural del Remolar – Filipines i els serveis necessaris pel seu manteniment higiènic

Durada CT: 01/01/2021 al 31/12/2021

Assegurança del vehicle propietat del Consorci: Toyota Hilux D-4D de cabina simple GX i matrícula 0179-GTN

Durada CT: 01/01/2021 al 31/12/2021

Servei de confecció de nòmines del personal del Consorci, elaboració dels documents relatius a la Seguretat Social i gestió de les altes i baixes amb la Seguretat Social i la mutualitat

Durada CT: 01/01/2021 al 31/12/2021

Servei d'excavadora giratòria per a la neteja d'un tram del canal que aporta aigua als prats humits de cal Tet (Espais Naturals del Riu)

Durada CT: 01/02/2021 al 28/02/2021

Servei de condicionament del terreny de la marina de cal Nani als Espais Naturals del Riu

Durada CT: 01/02/2021 al 28/02/2021

Servei de revisió i diagnosi del sistema d'accionament manual i elèctric de les comportes de regulació d'aigües de l'arqueta de distribució de cal Lluquer

Durada CT: 15/02/2021 al 26/02/2021

Subministrament de pastors elèctrics i components per a realitzar la delimitació de zones electrificades als Espais Naturals del Delta del Llobregat

Durada CT: 01/04/2021 al 30/04/2021

Servei de maquetació, elaboració, subministrament i instal·lació de senyals normatius per a la platja del Remolar – Viladecans

Durada CT: 01/02/2021 al 31/03/2021

Subministrament de 120 unitats de pals rodons de fusta de pi, de 80 mm de diàmetre i 2000 mm de llarg amb punta

Durada CT: 01/02/2021 al 31/03/2021

Servei de gestió amb ramaderia dels prats humits dels espais naturals del Riu - Cal Tet – Ca l'Arana

Durada CT: 01/06/2021 al 31/01/2022

Servei per a la realització de campanyes d'anellament científic d'aus als Espais Naturals del Delta del Llobregat. Any 2021 Programa Sylvia (estiu 2021 – hivern 2021-2022)

Durada CT: 01/05/2021 al 31/03/2022

Obra per adequació del pas d'accés a la finca de Cal Dalit

Durada CT: 09/03/2021 al 12/03/2021

Subministrament de mallat per delimitar zones per a la pastura dels Espais Naturals del Delta del Llobregat

Durada CT: 01/04/2021 al 30/04/2021

Servei de moviment i condicionament de les sorres acumulades al marge de la desembocadura de l'estany del Remolar amb retro excavadora

Durada CT: 01/03/2021 al 31/03/2021

Servei de vigilància de les àrees de nidificació previstes per a la temporada 2021

Durada CT: 12/04/2021 al 01/08/2021

Subministrament de 30 rotllos de rull de tanca de palissada de castanyer 120x500 cm

Durada CT: 01/03/2021 al 31/03/2021

Servei de reparació dels actuadors de les comportes de l'arqueta de distribució de Cal Lluquer

Durada CT: 23/03/2021 al 15/04/2021

Servei de visites guiades als Espais Naturals del Delta del Llobregat els diumenges al matí (21 visites guiades)

Durada CT: 16/05/2021 al 19/12/2021

Subministrament de taulons de fusta per a la reparació de les passeres d'accés als aguaites del Sabogal i de cal Tet dels Espais Naturals del Riu

Durada CT: 15/05/2021 al 15/06/2021

Servei de vehicle amb bomba de succió d'aigua per transvasar aigua del braç de la Vidala a la Bassa dels Pollancre

Durada CT: 01/06/2021 al 03/06/2021

Estudi i modelització de les necessitats hídriques de l'espai natural de Cal Tet - Ca l'Arana per determinar els cabals d'aigua necessaris per poder mantenir la inundació dels prats humits, els canyissars i mansegars, així com una aportació d'aigua a l'estany de cal Tet i als canyissars de depuració

Durada CT: 17/06/2021 al 31/10/2021

Servei d'arranjament de diversos trams de camins als Espais Naturals del Riu - Cal Tet - Ca l'Arana) i de l'aparcament interior de l'Espai Natural del Remolar – Filipines

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Servei de retirada de la coberta de fibrociment de l'aguait de la Vidala, a l'Espai Natural del Remolar – Filipines

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Servei d'instal·lació d'elements de fusta en l'estructura existent de les pantalles mirador del Pont de la Vidala de l'Espai Natural del Remolar – Filipines

Durada CT: 01/11/2021 al 30/11/2021

Servei de comandament i trasllat d'equip d'operaris del pla d'ocupació municipal de manteniment d'espais naturals que desenvolupen la seva activitat als Espais Naturals protegits del municipi del Prat de Llobregat

Durada CT: 12/07/2021 al 05/10/2021

Servei condicionament del terreny amb tractor per llaurar i fresar la marina de cal Nani i maresma de Cal Tet dues (Espais Naturals del Riu), i desbrossar l'herbassar de la maresma de les Filipines (Espai Natural del Remolar – Filipines)

Durada CT: 26/07/2021 al 30/07/2021

Assegurança de responsabilitat civil general

Durada CT: 19/07/2021 al 20/07/2022

Servei de reparació de la torre mirador de la carretera de la Vidala – Espai Natural del Remolar - Filipines

Durada CT: 01/11/2021 al 30/11/2021

Assegurança del vehicle propietat del Consorci: Toyota RAV4 i matrícula 0422-CMD

Durada CT: 03/08/2021 al 02/08/2022

Subministrament de 100 taulons de fusta per a la reparació de les passeres d'accés als aguats del Sabogal i de cal Tet (Espais Naturals del Riu) i de 25 taulons per a la reparació de la passera del pont de la Vidala (Espai Natural del Remolar-Filipines)

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Subministrament i transport d'una barrera basculant de fusta per a l'entrada del camí de les llums, a l'Espai Natural del Remolar-Filipines

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Servei de manteniment dels espais naturals protegits i els equipaments d'ús públic que gestiona el Consorci

Durada CT: 07/10/2021 al 24/12/2021

Servei d'informació dels Espais Naturals del Riu en dies laborables (de dimarts a divendres i no festius). 615 hores

Durada CT: 05/10/2021 al 31/01/2022

Subministrament i muntatge de cobertes (estructura de suport galvanitzada i coberta exterior de panell sandvitx) de l'aguait de la Vidala, a l'Espai Natural del Remolar – Filipines i del mirador de Cal Nani, als Espais Naturals del Riu

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Servei de desbrossament amb tractor i desbrossadora lateral dels camins central i transversals dels calaixos de depuració dels espais naturals del Riu

Durada CT: 01/12/2021 al 31/12/2021

Servei d'informació dels espais naturals del Delta del Llobregat

Durada Modificació CT: 01/04/2021 al 30/06/2021

Arrendament parcel·la rústica – Can Dimoni

Durada CT: 01/01/2021 al 31/12/2027

Contracte resolt amb efectes 31/12/2021 segons RG 02/2022 de 3 de febrer de 2022

Servei d'auditoria financera per a l'entitat Consorci per a la protecció i la gestió dels espais naturals del delta del Llobregat

Durada CT: 26/03/2021 al 25/03/2025 (Incloses 2 pròrroques)

Servei d'informació de caps de setmana i/o festius dels espais naturals del Riu, dels espais naturals del Remolar-Filipines i de les Basses de Can Dimoni

Durada CT: 01/10/2021 al 30/09/2022

1.6 INFORMACIÓ PÚBLICA I TRANSPARÈNCIA

Atesa la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, el Consorci com a ens adscrit a la Generalitat de Catalunya, ha donat resposta a 8 SAIP (Sol·licitud d'Accés a la Informació Pública) plantejades el 2021.

2

ACTIVITAT DEL CONSORCI

2.1 INFORMACIÓ DE PLANS, OBRES I PROJECTES

2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS

2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

2.4 ÚS PÚBLIC

2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL

2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESES I RSC

2.1 INFORMACIÓ I SEGUIMENT DE PLANS, OBRES I PROJECTES

2.1.1 PLANS D'ORDENACIÓ

Pla de protecció del medi natural i del paisatge del delta del Llobregat

El Consorci dóna suport al Departament de Territori i Sostenibilitat i al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural en la elaboració del Pla de protecció del medi natural i del paisatge delta del Llobregat. Tanmateix s'ha donat suport a l'elaboració de la proposta d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat en la qual està treballant la Generalitat.

El Consorci també ha col·laborat amb la Generalitat en la resposta a la carta d'emplaçament de la CE al Regne d'Espanya sobre l'incompliment de les directives d'hàbitats i aus a l'espai ES0000146 Delta Llobregat de la Xarxa Natura 2000.

Pla Director Urbanístic - Terminal logística intermodal del Port de Barcelona

El Consorci va participar en diverses reunions a sol·licitud del Port de Barcelona i de Barcelona Regional per debatre sobre la implementació i l'encaix en l'ordenació urbanística de la terminal logística intermodal i dels nous accessos viaris i ferroviaris del Port de Barcelona, així com la relació i integració paisatgística amb els espais naturals protegits.

2.1.2 INFORMES

Activitats, obres i projectes

Informe sobre els efectes sobre Xarxa Natura 2000 del **Projecte d'urbanització del sector Llevant Mar** de Gavà, en compliment de la disposició addicional 7ª de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, per a l'Ajuntament de Gavà

Informe en relació al **manteniment de la línia elèctrica de baixa tensió al paratge de la pineda de Cal Francès**, per a l'empresa Talher SA

Informe sobre el **Projecte de renaturalització de la zona pàrking VIP en Xarxa Natura 2000 - Aeroport Barcelona - El Prat**, per a la Direcció de l'Aeroport Barcelona - El Prat

Informe sobre el **Projecte constructiu de reposició de la canonada d'impulsió de l'interceptor Castelldefels** (OCGAVA1802), per a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona del Departament de Territori i Sostenibilitat

Informe sobre el **Projecte de reparació de la tanca perimetral a la finca "La Ricarda" dins la zona de servitud de protecció d'amplada 100m** - presentat per Ebys Inmuebles SL, per a la Direcció General de Polítiques de Muntanya i del Litoral del Departament de Territori i Sostenibilitat

Informe sobre el **Projecte "Vallado Aparcamiento Platja de la Murtra-Càmping Ballena Alegre"** al TM de Viladecans, per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport Barcelona - El Prat

Informe sobre el **Projecte de millora de la Xarxa Natura 2000 que limita amb l'aparcament de la Murtra**, per a l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Informe en relació a una **actuació de desbrossada de la corredora de Can Soberano** al TM de Gavà, per al cap de Medi Ambient, Transició Ecològica i Agricultura de l'Ajuntament de Gavà

Informe sobre el **Projecte de retirada dels dipòsits d'hidrocarburs en el recinte de l'antic Club de Golf del Prat**, per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona - El Prat

Informe sobre el **projecte d'escomeses i urbanització principal estructurant en zona càrrega nord de l'Aeroport de Barcelona – El Prat**, per al Departament de Vicepresidència, Polítiques Digitals i Territori

Informe sobre l'estudi d'alternatives del **Projecte constructiu de reposició de la canonada d'impulsió de l'interceptor Castelldefels** (OCGAVA1802), per l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona de Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Informe en relació a les **actuacions de desbrossada i/o dragatge de corredores als municipis de Gavà i Viladecans**, per al Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat

Informe sobre els condicionants ambientals per a la **substitució del tram litoral de la tanca que delimita la Pineda de can Camins** (TM Prat de Llobregat), per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport de Barcelona - El Prat

Informe en relació al **manteniment de la línia elèctrica de Mitja Tensió que transcorre per l'espai natural protegit de la Ricarda** (TM El Prat de Llobregat), per a l'empresa Talher SA

Informe sobre actuació de **desbrossament de la vegetació de la tanca perimetral de la capçalera 25 L**, per al Departament de Prevenció de Riscos Laborals, Medi Ambient i Qualitat de l'Aeroport Barcelona - El Prat

Gestió d'hàbitats per afavorir la biodiversitat

Informe en relació a l'execució del **Projecte d'inundació amb aigua d'un pou de l'aqüífer profund a l'espai natural de Cal Tet–Ca l'Arana–TM El Prat de Llobregat**, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe sobre el **Projecte de millora del front litoral de la platja del Remolar**, per a l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Informe en relació a l'execució del **Projecte "Recuperació del triangle de Cal Tudela com a espai inundat de laminació de l'aigua de drenatge agrícola i recrear un hàbitat per a la millora de la biodiversitat"** al polígon 13 Parcel·la 3, referència cadastral 08168A013090010000RB de l'espai natural protegit de Cal Tet – Ca l'Arana – TM El Prat de Llobregat, per a l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe sobre les tasques de **manteniment d'equipament d'ús públic i de millora d'hàbitats** als espais naturals del delta del Llobregat, per la Subdirecció General Biodiversitat i Medi Natural del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya

Informe sobre el **tancament temporal de l'accés públic a la platja del Remolar-Viladecans** (març a juliol) per afavorir la nidificació d'espècies protegides, per a la Direcció General dels Agents Rurals del Baix Llobregat

Protecció i compliment normativa zones protegides

Informe sobre la **proposta d'alliberament de dues tortugues marines a la platja de la Roberta**, davant les instal·lacions del CRAM, per al Departament de Vicepresidència, Polítiques Digitals i Territori

Informe sobre els **valors naturals i els usos permesos en dues parcel·les de l'espai natural de Can Sabadell**, per a l'Ajuntament de Viladecans

Informe en relació a les **èpoques i tasques d'execució del manteniment de la línia elèctrica a l'espai natural protegit de Can Dimoni** - TM Sant Boi de Llobregat, per al cap de l'Àrea Bàsica del Baix Llobregat d'Agents Rurals

Informe sobre la **presència o no d'espècies protegides nidificants a la Illa del Molí**, per al Port de Barcelona

Informe sobre **l'afecció a la fauna protegida nidificant per les feines d'estassada de vegetació per al manteniment de la línia elèctrica a l'espai natural protegit de Can Dimoni** (TM Sant Boi de Llobregat), per al Cap de l'Àrea Bàsica del Baix Llobregat d'Agents Rurals

Compatibilitat d'usos amb els valors naturals dels espais naturals

Informe sobre el **Projecte d'instal·lacions i mobiliari de caràcter permanent a les platges metropolitan**es per al qual l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha sol·licitat concessió d'ocupació de domini públic maritimoterrestre i autorització en zona de servitud de protecció (Expedient MIX2019-00665-B), per a la Direcció General de Polítiques de Muntanya i del Litoral del Departament de Territori i Sostenibilitat

Informe ambiental per determinar si les obres de **construcció d'un magatzem al Paratge de Cal Roc** (Polígon 14 Parcel·la 39), al TM El Prat de Llobregat, s'adeqüen al règim d'especial protecció de l'espai, per a la Guardia Civil - Comandància Barcelona- Secció SEPRONA

Informe sobre el **Projecte de millora agrícola en una finca radicada al paratge de la Ricarda**, dins l'àmbit de la Reserva Natural Parcial I Zona d'Influència de La Ricarda - ca l'Arana, presentat per Doriser Solutions, SL, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe relatiu al **Projecte de regulació de l'aparcament dels espais naturals del Riu i la instal·lació d'un parquímetre**, per a l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament del Prat de Llobregat

Informe sobre el **Projecte d'instal·lacions i mobiliari de caràcter permanent a les platges metropolitan**es, dels termes municipals de Castelldefels, Gavà, Viladecans, El Prat de Llobregat, Barcelona, Sant Adrià del Besòs, Badalona i Montgat (OTAABA20210031 - URB 061-21), per al Departament de Territori i Sostenibilitat

Informe de resposta a la consulta sobre si és necessari dur a terme una avaluació d'impacte ambiental simplificada per al desenvolupament del **projecte "Via ciclista de l'Aeroport del**

Prat. Viladecans. Tram: rot. d'àrea d'aparcament T1 – rot. barrera de la Vidala. Clau SEA EST 19 309 BI", per al Servei d'Estudis i Avaluació de la Direcció General d'Infraestructures de Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat

Informe de correcció a l'Informe sobre la **Proposta de distribució dels serveis de temporada de les platges del terme municipal de Gavà** per al 2021, per al servei tècnic de Protecció Civil i coordinació de Platges de l'Ajuntament de Gavà

Informe sobre la sol·licitud d'autorització de **modificació per al 2021 dels serveis de temporada de les platges del terme municipal del Prat de Llobregat** (USO2020-00653-B), per a la Direcció General de Polítiques de Muntanya i del Litoral del Departament de Vicepresidència, Polítiques Digitals i Territori

Informe sobre la proposta de Promociones Musicales Viladecans **d'instal·lació de tres bombes d'extracció d'aigua a la corredora propera a la discoteca ROW14**, per a l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Informe sobre les **actuacions realitzades en una parcel·la i una corredora de l'espai natural protegit de la Murtra** i la petició de la Cooperativa Agrícola de Viladecans d'autorització per a la neteja de les corredores C-28 i C-29 i la col·locació d'una comporta de nivell, per a l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Viladecans

Informe sobre les **actuacions dutes a terme i relacionades amb l'ús públic a causa de la pressió originada per l'increment de visitants als espais naturals**, per al Servei d'Espais Naturals Protegits del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

2.1.3 SEGUIMENT D'ACTUACIONS EN EL MEDI

Manteniment de la xarxa hídrica / Parc Agrari del Baix Llobregat

El Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat, amb la col·laboració dels Ajuntaments, ha sol·licitat autoritzacions per a dur a terme actuacions de manteniment en corredores i pluvials de la zona agrícola en trams inclosos en l'àmbit dels espais naturals protegits.

Les actuacions es concreten en desbrossades de la vegetació de les vores i/o dragatge de llots del fons. El Consorci informa dels condicionants ambientals que cal tenir en compte en la realització d'aquestes actuacions, que en general són:

- Realitzar les feines fora de l'època de nidificació (de 1 de març a 31 de juliol)
- Garantir la no afectació de la vegetació de ribera d'interès (arbres o arbustos) dels marges dels canals.

Actuacions realitzades als diferents municipis

TM Gavà

- desbrossada de la corredora de can Soberano (C-30)
- desbrossada de la corredora de Baix C-6, des del camí de la Pava fins la Murtra
- desbrossada de la corredora C-13, des de la carretera B21 fins la Murtrassa

TM Viladecans

- desbrossament i dragatge puntual de la C-18 , tram parcial des de la B-210 fins 100 m avall en direcció mar, que ja és corredora de les Maletes-Llanassos
- desbrossament de corredora del Serral Llarg C-18', tram d'inici fins a riera Sant Climent (motors) la C-33.
- desbrossament i dragatge puntual de la RC-50 rec de Sales, tram camí Ràfoles fins corredora can Sabadell C-40.
- desbrossament i dragatge puntual de la C-38 corredora Xauxes-Ballarina, des de la C-33 (corredora Reguerons) fins a la C-36 (corredora Filipines).
- desbrossament i dragatge de la C-26 corredora can Seguí-Xauxes, des de l'inici (C-31) fins a la corredora Reguerons C-33.
- desbrossament dragatge puntual de la C-28/C-29 corredores sorres-assentats (circuit depuradora).
- desbrossament corredora can Simó-Filipines C-33, des de la connexió P-24 fins a la C-18.'
- desbrossament de la corredora de can Seguí C-31, des de la C-18 fins la C-33.
- desbrossament de la corredora de can Sabadell C-40, tram parcial des de l'inici RC-50 fins a la B-204.
- dragatge puntual de la corredora de can Sabadell C-40, des de l'inici RC-50 fins a la B-204.

2.2 GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS

2.2.1 GESTIO DELS HÀBITATS

PASTURA DE PRATS HUMITS I JONQUERES

La pastura amb herbívors és una eina de gestió molt útil per mantenir oberts els prats inundables, controlar el creixement vegetal, limitar l'acumulació de biomassa i mantenir zones amb herba curta. Aquests espais, en inundar-se, esdevenen hàbitats de gran interès per a la fauna, especialment les aus aquàtiques, que els aprofiten com a zones d'alimentació, refugi i reproducció.

Als espais naturals del delta del Llobregat la pastura es du a terme amb ramats mixtos de cavalls, ovelles i cabres. L'activitat mixta d'aquests animals permet un millor control dels joncs, el canyís, les bogues i els esbarzers.

Els cavalls utilitzats son de raça Camarga, molt adaptats a la pastura en prats inundables i canyissars i, per tant, molt útils per al control del creixement de la vegetació. Les ovelles i les cabres, per contra, es mengen altres espècies que els cavalls gairebé no aprofiten i que són molt abundants, com ara els esbarzers i les mates de canya.

L'activitat de pastura es complementa amb la desbrossada i sega de la vegetació que no es mengen els ramats.

Les zones de pastura estan delimitades amb tancaments per evitar la dispersió dels ramats i limitar l'activitat de pastura únicament a les zones establertes. Periòdicament es fa la revisió del bon estat d'aquests tancaments i, en el cas dels pastors elèctrics, es comprova diàriament que funcioni correctament.

RAMADERIA ALS ESPAIS NATURALS DELTA LLOBREGAT. ANY 2021

ESPAI DE PASTURA	TIPUS DE RAMAT	ACORD
Prats de Cal Tet - Ca l'Arana	Cavalls raça Camarga i ramat mixt d'ovelles i cabres	CONTRACTE PRIVAT Durada CT: 03/06/2014 al 02/06/2021 CONTRACTE MENOR Durada CT: 01/06/2021 al 31/01/2022
Maresma de les Filipines	Cavalls raça espanyola	APROFITAMENT FOREST FINALITZAT L'ABRIL DE 2017 <i>Incompliment de requeriments de retirada dels cavalls. Permanència dels cavalls amb coneixement del DACC</i>
Prats dels Reguerons	Cavalls raça espanyola i ponis	CONVENI FC Barcelona Aj. de Viladecans Hípica Can Feliu

Espais Naturals del Riu (cal Tet – ca l'Arana)

Marina interior de cal Nani. 7,5 ha de superfície

Descripció de l'espai. Prat humit que roman gairebé tot l'any inundat, de forma somera, a partir de l'entrada controlada d'aigua del canal del marge dret. Té una quadra de fusta amb aixopluc i mànega per aïllar els animals. El seu perímetre té una tanca de fusta ramadera.

Limita amb l'itinerari d'ús públic i l'antic canal del Sabogal i té 2 miradors de fauna.

La vegetació de la maresma és herbàcia, amb esbarzers i canyars en el marge del Sabogal.

Tipus de pastura. Permanent. La maresma està delimitada amb una tanca de fusta, i limita en gran part amb un dels itineraris. Compta amb un corral amb mànega per aïllar els animals quan és necessari per fer vacunacions, desparasitació o cures.

Ramat any 2021. Durant una bona part de l'any hi ha hagut 10 cavalls de raça Camarga.

Pastura amb cavalls a la Marina de cal Nani

Actuacions i valoració any 2021. Per ajudar a frenar l'expansió del canyís i la boga i crear superfícies fangoses i sense vegetació, que son idònies per a l'alimentació i nidificació de moltes aus aquàtiques, el mes de febrer es va tornar a llaurar i fresar una zona d'aquest espai (23.800 m²), i posteriorment es va inundar una tercera part del prat amb l'aigua del canal.

A finals de juliol, acabada la temporada de cria dels ocells i amb el prat sec, es va tornar a llaurar i fresar tota la marina interior (51.500 m²).

Maresma de cal Tet (prats de la dreita de l'estany). 10,5 ha de superfície

Descripció de l'espai. Mosaic de prats humits i jonqueres situat entre la mota d'aigües altes i l'estany de cal Tet, fora del circuit d'itineraris d'ús públic. Roman gairebé tot l'any inundat, de forma somera, a partir de l'entrada controlada d'aigua del canal que el travessa.

Tipus de pastura. Permanent. La zona de pastura està delimitat amb una línia de pastor elèctric, amb dues línies de cable, que recorre tot el contorn.

Ramat any 2021. Ramat mixt format per 30 ovelles mascles, 18 cabres i 18 cavalls.

Actuacions i valoració any 2021. La pastura amb ramat mixt és molt efectiva per al control de la vegetació. Amb l'objectiu d'afavorir les

condicions del terreny per a la fauna aquàtica, sobretot durant la primavera, es va llaurar i fresar una part de l'espai, i a finals del juliol, acabada l'època de cria, es van llaurar i fresar 28.800 m².

Península del Sabogal. 3 ha de superfície

Descripció de l'espai. Espai dividit en dos sectors, una part més estreta que entra a l'estany en forma de península i que està ocupada per un prat humit d'herba curta, i una part interior amb un mosaic de herbassars, canyars i restes de jonqueres. La part més estreta és una zona de nidificació d'aus aquàtiques, per això es restringeix la seva pastura durant el període de cria.

Tipus de pastura. No permanent, doncs la part baixa allargada (0,3 ha) no es pastura en època de nidificació (de l'1 de març a 31 de juliol).

Ramat any 2021. Ramat de 40 ovelles femelles amb 25 xais.

Actuacions i valoració any 2021. La pastura en aquest sector té, per una banda, l'objectiu de mantenir baixa la vegetació del sector més estret de la península, que és una excel·lent zona de descans i nidificació de les aus aquàtiques i, per altra banda, l'objectiu de millorar la supervivència dels xais quan hi ha naixements, ja que és una zona on poden estar tranquil·les les mares i cries i on no hi ha tanta pressió de depredadors.

Pastura amb ovelles a la península del Sabogal

Espai natural del Remolar - Filipines

Maresma de les Filipines. 46,5 ha de superfície

Descripció de l'espai. És l'espai de maresma més gran del delta del Llobregat. Està encerclat pel braç de la Vidala i el canal de la Vidaleta del Remolar. Hi trobem la majoria d'hàbitats naturals del Delta: basses, zones d'inundació temporal, canyissars, jonqueres, salicornars, bosquets de pins, vegetació dunar i herbassars ruderals.

Sector superior (14,5 ha)

Sector inferior (32 ha)

El sector superior, de 14,5 ha, es pastura durant l'època de nidificació de les aus aquàtiques (de març a setembre) i el sector inferior, de 32 ha, i on es concentren la major part de nius (en especial a les illes) en època de nidificació, es pastura durant la tardor i l'hivern. Es tracta de superfícies molt grans que els cavalls pasturen de forma extensiva, però a la vegada aquests seleccionen la vegetació que més els agrada en cada moment deixant de menjar la resta. Això comporta que el jonc agut (*Juncus acutus*) hagi colonitzat gran part de la maresma o que espècies exòtiques invasores com la *Coniza sumatrensis*, *Aster squamatus* o *Xanthium echinatum* també s'hagin estès molt.

Tipus de pastura. Permanent, amb alternança.

Ramat any 2021. 12 cavalls (11 eugues i 1 poltre mascle) de raça espanyola.

Requeriment de retirada del ramat. Des d'abril de 2017 que va finalitzar l'aprofitament del Forest del Remolar, el ramat de raça espanyola beneficiari de l'aprofitament continua present a la Maresma de les Filipines tot i que el Consorci ha requerit al ramader a abandonar les finques en diverses ocasions. El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural és coneixedor d'aquesta anomalia.

Actuacions i valoració any 2021. A finals de juliol, acabada la temporada de cria dels ocells i amb el terreny sec, es van llaurar i fresar 55.000 m² de la maresma.

Està previst, arran d'un projecte a executar per l'ACA, inundar de forma controlada part de la maresma durant bona part de l'any i la pastura que necessitarà l'espai natural quedarà restringida al mes d'agost i només es podrà fer amb grans ramats d'ovelles i cabres o bé amb cavalls de raça Camarga, donat que el cavall de raça espanyola no s'acaba adaptar a les zones inundables i a menjar plantes aquàtiques.

Superfície llaurada i fresada

Reguerons

Descripció de l'espai: l'aiguamoll dels Reguerons, amb una superfície de 28 ha, està situat al bell mig de la plana agrícola de Viladecans. Aquest espai va estar en conreu fins als anys 70 del segle passat. Amb l'abandonament de l'activitat agrícola l'espai es va naturalitzar progressivament amb la colonització per un mosaic d'hàbitats de maresma. En els darrers anys l'expansió de les jonqueres de jonc agut van provocar l'empobriment dels hàbitats i la biodiversitat, pel que el 2013 es va iniciar un projecte de gestió de la vegetació amb pastura d'un ramat de cavalls de la hípica can Feliu. Amb el pas dels anys es va veure que els ramats no pasturaven les jonqueres, de manera que no es recuperava l'hàbitat. Per donar solució, l'any 2020 es van arrencar 10 ha de jonqueres denses de jonc agut d'aquest espai, amb l'objectiu de recuperar la diversitat florística i faunística perduda a causa de l'expansió de les jonqueres.

Tipus de pastura. Permanent, amb càrrega ramadera variable en cada sector de l'espai per concentrar la pressió en els sectors que convingui.

Ramat any 2021. El nombre màxim de caps de bestiar que han pasturat és de 19 caps (7 eugues, 9 ponies, 2 rucs i 1 vaca), però la càrrega no es constant al llarg de l'any i depèn de la disponibilitat de pastura i l'activitat de l'hípica.

Actuacions i valoració any 2021. Gràcies a l'actuació d'arrencat de jonqueres denses realitzada el 2020, es van recuperar 10 ha d'espai obert que ha estat colonitzat per vegetació herbàcia, la qual es manté de forma adequada amb un port baix amb la pastura.

TANCAMENTS DE PLATGES ZEPA

La regressió litoral és un fenomen que va en augment al litoral del Delta i afecta, de forma especial, els ecosistemes dunars. A banda de l'erosió de les platges, els temporals marítims malmeten els tancaments situats a les zones dunars que impedeixen l'accés de persones i gossos a aquestes zones, dificultant enormement la seva conservació.

La revisió d'aquests tancaments es realitza a finals d'hivern, abans de l'inici de l'època de nidificació dels ocells però, tenint en compte la regressió de les platges, no és fins ben entrada la primavera, quan es restaura mínimament l'amplada i el perfil de les platges, que es pot fer el tancament efectiu.

Platges de Remolar-Prat, Remolar-Viladecans i Cal Francès - Pineda

El 2021 s'ha tornat a reposar els tancament amb pal i corda de les zones dunars de les platges protegides que conviuen amb l'ús públic.

Tancament amb pal i corda a la platja del Remolar-Prat

Platja del Remolar-Viladecans

La platja del Remolar-Viladecans va estar tancada a l'ús públic durant tota la temporada de nidificació. Aquest tancament, fet amb palissada de fusta, té com a objectiu impedir la presència de persones i gossos que destorben el procés de nidificació d'espècies sensibles com el corriol camanegre, el corriol petit o altres.

Tancament amb palissada de fusta i cartell normatiu instal·lat a la platja del Remolar-Viladecans

Platja de ca l'Arana, Bunyola – Carrabiners - Semàfor i Ricarda

A més del tancament permanent de les platges protegides de ca l'Arana i Bunyola – Carrabiners – Semàfor; durant la temporada de nidificació també es procedeix, com l'any 2020, al tancament amb tanques metàl·liques de l'accés a la platja de la Ricarda.

Platja de la Roberta

Seguint el procés iniciat l'any 2019 de tancament amb palissada de fusta del perímetre de les parcel·les de la platja de la Roberta, per tal d'evitar l'accés de persones i gossos, l'any 2021 es va realitzar el tancament de dues parcel·les més, la 2 (3.700 m²) i la 11 (5.560 m²). Amb aquestes van quedar tancades 4 de les 12 parcel·les existents, a més de la 1, que queda fora de la ZEPA.

Parcel·les tancades amb palissada de fusta a la platja de la Roberta

Parcel·la 11 de la platja de la Roberta delimitada amb palissada

ZONES DE NIDIFICACIÓ

Bassa dels Pollancre i Maresma de Les Filipines

L'any 2021 es van desbrossar i segar les illes, penínsules i marges de la Bassa dels Pollancre i la Maresma de les Filipines per tal d'afavorir les condicions de cria de les aus aquàtiques. Al mes de juliol, aprofitant que la maresma estava pràcticament seca es va segar amb tractor 5,5 ha de prats humits al marge est de l'aguait de la Maresma.

També es va col·locar pastor elèctric en dues illes per impedir l'entrada de depredadors com la guineu o el senglar.

Desbrossat de les illes i vores de la Bassa dels Pollancre i la Maresma de les Filipines

Tant a la bassa dels Pollancre com a la maresma de les Filipines es van reproduir diverses espècies, sobre tot Cames llargues, Xatrac menut i algun Corriol petit.

Illa dels collblaus a Cal Tet

L'illa de la llacuna de cal Tet, anomenada "illa dels collblaus", va ser condicionada l'any 2018 per acollir poblacions d'aus nidificants, entre elles la Gavina corsa. L'any 2021 s'ha llaurat tota la superfície de la illa, per reduir l'elevat recobriment vegetal que tenia i s'ha delimitat el seu perímetre amb un cable elèctric per impedir l'entrada de depredadors com la guineu o com el senglar. Tot i amb això, no es va instal·lar cap au aquàtica nidificant.

Illa de les perdius de mar a Cal Tet

L'any 2021, com en anys anteriors, es va desbrossar i escatar l'illa i es va instal·lar cable elèctric aconseguint augmentar considerablement les parelles reproductores de Cames llargues, amb un total de 20 nius, més una parella de Martinet menut al marge de l'illa.

Desbrossat de l'illa de les perdius de mar. Estany de Cal Tet

Illa de la bassa permanent de la platja de ca l'Arana

L'any 2018 es van crear unes illes a la bassa permanent de la platja de ca l'Arana, però el temporal Glòria el gener de 2020 va reduir dràsticament la bassa dividint-la en dues basses més petites. Malgrat aquesta pèrdua de terreny, almenys dues parelles de Corriol camanegre i una de Garsa de mar van niar en aquesta zona durant l'any 2021.

Marina de cal Nani i prats de Cal Tet

La marina de cal Nani i els prats de cal Tet son espais que s'inunden de forma somera i controlada a partir de les aigües de desguàs agrícola del canal de reposició del Sabogal. Aquesta inundació permet la presència de moltes espècies de fauna aquàtica, invertebrat aquàtics, amfibis i aus aquàtiques principalment, que fan que siguin els

espais amb més diversitat faunística dels espais naturals del Riu. Es duu a terme una gestió de la vegetació mitjançant pastura extensiva i un llaurat anual, per tal de mantenir la vegetació herbàcia amb port baix.

L'any 2021, un total de 36 parelles de Cames llargues es van reproduir amb èxit en aquestes dues zones.

Llaurat de la Marina de cal Nani

Bassa dels Reguerons

Com cada any les Cames llargues (*Himantopus himantopus*) han nidificat al marge de la bassa dels Reguerons. Enguany s'hi han detectat 4 nius d'aquesta espècie.

2.2.2 MANTENIMENT, NETEJA I CONDICIONAMENT DELS HÀBITATS

EQUIPS DE TREBALL

El manteniment i condicionament d'hàbitats l'ha dut a terme el personal del Consorci amb la intervenció, des de gener fins a final de setembre, d'un equip contractat per l'Ajuntament del Prat de Llobregat, que ha realitzat el manteniment dels espais naturals del Riu, 5 dies a la setmana; i des del mes d'octubre fins a final d'any, d'un equip contractat pel Consorci, que ha realitzat tasques de manteniment en tot l'àmbit dels espais naturals del Delta, 4 dies a la setmana.

A més, a l'espai natural del Remolar – Filipines una brigada contractada per l'Ajuntament de Viladecans, ha fet intervencions puntuals. En el cas de l'espai natural de la Murtra, el manteniment i neteja l'ha dut a terme l'AMB.

TASQUES REALITZADES I LOCALITZACIÓ. ANY 2021

Les tasques que no ocupen una jornada s'han agrupat per comptabilitzar jornades de 7 hores, donant un resultat de **298 jornades**. No s'inclouen les tasques fetes per personal auxiliar i tècnic del Consorci i els ajuntaments. Tampoc s'inclou el buidat de

papereres dels itineraris, la neteja de les àrees d'estada i dels punts d'informació, que realitzen altres serveis o els ajuntaments.

Del total de jornades, un 59,4% es van destinar a tasques de gestió i manteniment dels hàbitats i el 40,6% restant al manteniment dels equipaments d'ús públic.

TASQUES DE GESTIÓ I MANTENIMENT. ANY 2021

GESTIÓ D'HÀBITATS	Jornades (7h)	%
NOMBRE TOTAL JORNADES	177	59,40%
MANTENIMENT EQUIPAMENTS D'ÚS PÚBLIC	Jornades (7h)	%
NOMBRE TOTAL JORNADES	121	40,60%
TOTAL JORNADES 2021	298	100,00%

ESPais NATURALs DEL RIU - EL PRAT DE LLOBREGAT

TASQUES	JORNADES (7H)
Condicionament d'hàbitats (segues i desbrossats de canyissars, jonqueres, prats, illes i penínsules)	45
Manteniment d'itineraris d'ús públic i camins d'accés	42
Manteniment tancament platges	24
Manteniment de tancaments (tanques perimetrals, delimitació itineraris i espais dunars i pastors elèctrics)	21
Manteniment dels equipaments (aguaites, miradors...), mobiliari i senyalització	21
Manteniment de canals	12
Retirada vegetació exòtica	11
Manteniment nou vial vianants - bicis passeig marítim	11
Neteja d'espais i buidat de papereres	10
Manteniment i gestió Pineda can Camins	7
Manteniment tancaments per a la pastura	7
Manteniment espais periurbans	3
Manteniment dels calaixos de depuració de Cal Tet	2
NOMBRE TOTAL JORNADES	216

ESPAI NATURAL REMOLAR-FILIPINES - VILADECANS

TASQUES	JORNADES (7H)
Condicionament d'hàbitats (segues i desbrossats de canyissars, jonqueres, prats, illes i penínsules)	18
Manteniment d'itineraris d'ús públic i camins d'accés	16
Manteniment tancament platges	12
Manteniment de tancaments (tanques perimetrals, delimitació itineraris i espais dunars i pastors elèctrics)	9
Manteniment dels equipaments (aguaites, miradors...), mobiliari i senyalització	9
Retirada vegetació exòtica	3
Desbrossament laterals costats carretera Vidala	3
Manteniment tancaments per a la pastura	2
Manteniment espais periurbans	1
NOMBRE TOTAL JORNADES	73

BASSES DE CAN DIMONI - SANT BOI DE LLOBREGAT

TASQUES	JORNADES (7H)
Neteja general i buidat papereres	5
Manteniment d'itinerari, zona estada i miradors (sega i desbrossats)	4
NOMBRE TOTAL JORNADES	9

ESPAI NATURAL DE LA MURTRA - GAVÀ

TASQUES	
Neteja del marge dret de la Murtra	Aj. de Gavà
Manteniment del marge esquerre de la Murtra	AMB

DESCRIPCIÓ DE LES PRINCIPALS TASQUES REALITZADES

Condicionament d'hàbitats

Objectiu. Mantenir i recuperar els prats i espais oberts com a hàbitats amb gran biodiversitat, i controlar l'expansió de les espècies vegetals més colonitzadores, com el canyís i el jonc marí, que empobreixen les comunitats vegetals. Aquestes feines de gestió de la vegetació permeten mantenir la diversitat vegetal i crear espais per a l'alimentació, repòs i nidificació de la fauna aquàtica (aus, amfibis, insectes, mol·luscs, crustacis etc).

Tasques. Segues i desbrossats periòdics d'alguns prats, herbassars, canyissars i jonqueres; segues d'illes i penínsules a l'estany de Cal Tet i maresma del Remolar. En els espais sensibles, aquestes actuacions es realitzen fora del període de nidificació.

Península del Sabogal a l'estany de Cal Tet, un cop segada

Manteniment d'itineraris d'ús públic i camins d'accés

Objectiu. Mantenir i condicionar la xarxa d'itineraris d'ús públic i els camins d'accés als espais naturals i als equipaments.

Tasques. Sega dels marges, esporga d'arbres i arbustos que dificulten el pas, reparació dels trams delimitats amb corda i estakes. Manteniment de la senyalització.

Passera d'accés a l'aguait del Sabogal

Manteniment d'equipaments i senyalització

Objectiu. Mantenir i reparar els equipaments i el mobiliari d'ús públic (aguait, torres d'observació, pantalles-mirador, miradors elevats, àrees d'estada, tancaments, ponts, bancs, papereres) i la senyalització.

Tasques. Inspecció detallada de l'estat dels equipaments, el mobiliari i la senyalització. Les inspeccions es realitzen setmanalment i, en el cas dels equipaments més freqüentats, la inspecció és diària. En el cas de desperfectes lleus, la reparació

l'ha dut a terme el personal del Consorci. En el cas de desperfectes greus, s'ha contractat una empresa especialitzada.

Aguait de la bassa dels pollancre de l'espai natural del Remolar-Filipines

Manteniment de tancaments

Objectiu. Mantenir en bon estat els tancaments instal·lats. Els tancaments són imprescindibles per garantir la compatibilitat de la conservació dels espais i la seva biodiversitat amb l'ús públic, per evitar la depredació de la fauna protegida i de la flora vulnerable, i per delimitar les zones de pastura.

Estakes i cordes. Marges dels itineraris que recorren per dins les zones protegides i a les zones dunars de les platges.

Tanques metàl·liques. En espais molt sensibles com les pinedes litorals.

Pastor elèctric. Al voltant dels prats rics en orquídiess i zones de nidificació d'aus aquàtiques, per impedir la depredació per part de senglars i guineus; així com al voltant de les zones amb pastura.

Tanca fixa de fusta. Al voltant de les zones amb pastura. Resulten més costoses en la seva implementació, però requereixen menys manteniment.

Palissada de fusta. Platges de la Roberta, Remolar-Prat i cal Francès. Serveixen per impedir de forma efectiva l'accés de persones i gossos a l'espai dunar.

Pastor elèctric al voltant de camp d'orquídiess

Palissada de fusta a la platja

Tasques. Reparació de mecanismes, substitució d'elements malmesos, i en el cas dels cables elèctrics, comprovació diària del pas de corrent, i reparació o sega de la vegetació del voltant si és necessari. Pel que fa al tancament per delimitar zones de pastura, la reparació s'ha fet de forma immediata per tal impedir la sortida del bestiar.

Tanca fixa de fusta en zona de pastura

Manteniment de tancaments de platges

Objectiu. Mantenir els tancaments permanents de les platges protegides i realitzar els tancaments temporals durant l'època de nidificació de les aus a les zones dunars.

Tasques. Manteniment i reparació de les tanques permanents que limiten els espais dunars i les platges, així com la senyalització. Instal·lació dels tancaments temporals, abans de l'inici de l'època de nidificació dels ocells. S'ha fet el manteniment d'aquests tancaments durant la temporada i, un cop acabat el període de cria, aquests s'han retirat.

Tancament amb palissada de fusta (esquerra) i amb pals i corda (dreta)

Manteniment de la xarxa de canals

Objectiu. Mantenir en bon estat la xarxa de canals que distribueixen l'aigua per facilitar la regulació de la inundació dels prats humits i jonqueres dels espais naturals del Riu.

Tasques. Control de la vegetació de la llera i manteniment de les comportes de regulació del pas d'aigua. Manteniment de corredors, canals pluvials, regs i rieres.

Neteja del canal d'inundació. Prats de Cal Tet

Retirada de vegetació exòtica invasora

Objectius. Reduir l'impacte negatiu en les comunitats vegetals i la fauna pròpia per la presència d'espècies vegetals exòtiques invasores.

Tasques. Retirada de vegetació exòtica invasora en els espais més sensibles i on hi ha més presència, com són les pinedes litorals, els espais dunars de les platges i les zones ruderalitzades. Aquest esforç s'ha centrat en les espècies més problemàtiques, com ara el plomall de la Pampa (*Cortaderia selloana*), el lligabosc del japó (*Lonicera japonica*), el Seneci del Cap (*Senecio tamoides*), la Iuca (*Yucca sp.*), l'Ungla de gat (*Carpobrotus sp.*), l'Onagra (*Oenothera biennis*) o la Gazània (*Gazania sp.*).

Aquestes feines les ha realitzat de forma manual el personal dels plans d'ocupació dels ajuntaments. Al municipi del Prat de Llobregat, la feina s'ha concentrat a l'espai de Cal Tet – Ca l'Arana. Pel que fa al Remolar-Filipines, fa sis anys es va fer una retirada amb maquinària de totes les plantes exòtiques de l'entorn dels itineraris de la Maresma i, des d'aleshores, les tasques es concentren en la retirada dels propàguls.

Totes les restes vegetals arrencades s'han portat a la deixalleria per al seu compostatge, per tal de no alterar les característiques del sòl dels espais protegits.

Manteniment de la Pineda de Can Camins

Objectiu. Mantenir i recuperar l'hàbitat de la pineda de Can Camins donat el seu valor i biodiversitat.

Tasques. Retirada de biomassa seca, eliminació de vegetació exòtica, retirada de capçades d'arbres tombats, protecció de les poblacions d'orquídies de la depredació dels senglars i aclarides en zones amb alta densitat de rebrots.

Pineda de Can Camins

Manteniment dels calaixos de depuració de Cal Tet

Objectiu. Mantenir l'aiguamoll de 17 ha que representen els 10 calaixos de depuració de Cal Tet. Aquest és un espai molt valuós per a la nidificació de diverses espècies d'aus aquàtiques, algunes d'elles molt escasses a nivell local com l'Agró roig, la Polla blava o el Martinet menut.

Tasques. Desbrossat i neteja dels camins interiors. Aquesta feina s'ha fet amb tractor i l'ha dut a terme l'Ajuntament del Prat.

Camins transversals dels calaixos de depuració abans i després de desbrossar-los amb tractor

Manteniment d'espais periurbans o no protegits

Objectiu. Vetllar pel manteniment dels criteris de conservació i coherència amb els espais protegits també en el medi periurbà o espais verds que els envolten i que no formen part de la Xarxa Natura 2000.

Tasques. Assessorament als ajuntaments i altres entitats en la plantació de vegetació autòctona i en les actuacions forestals en els espais periurbans.

2.2.3 SEGUIMENT DEL FUNCIONAMENT I DE LA QUALITAT DELS ECOSISTEMES AQUÀTICS

Seguiment del nivell de les masses d'aigua i el freàtic

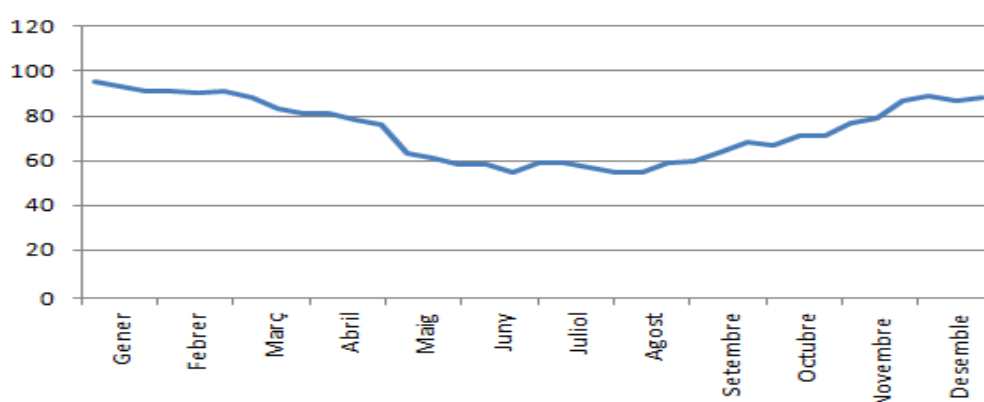
Seguiment de la cota de la làmina d'aigua d'algunes masses d'aigua. Es fa mitjançant la lectura setmanal o diària, segons l'espai, de la cota del nivell de l'aigua en unes escales limnimètriques fixes instal·lades als següents espais: estany de Cal Tet, calaixos de depuració, estany de l'Illa, estany de la Ricarda, Maresma de les Filipines, Estany del Remolar, Riera de Sant Climent, Corredora de can Sabadell i estany de la Murtra (sensor de nivell instal·lat l'any 2019).

Seguiment de piezòmetres de l'aquífer superficial en dos espais. Es mesura mensualment el nivell freàtic en 7 piezòmetres al voltant de l'estany de la Ricarda i 3 a l'aiguamoll dels Reguerons.

Estany de la Ricarda

- Gestió de l'entrada nocturna d'aigua de reg del canal de la dreta del riu a l'estany, mitjançant la pluvial Pc66, la qual es va iniciar el febrer de 2016 amb la col·laboració del Canal de la dreta del Llobregat. Enguany s'han aportat 77.900 m3.
- Seguiment mensual de la xarxa de 7 piezòmetres de l'aqüífer superficial que voregen l'estany, per obtenir informació de l'oscil·lació del nivell freàtic en aquest espai i la seva relació amb el nivell de l'estany.
- Seguiment setmanal del nivell de l'estany, mitjançant l'escala limnimètrica situada a l'embarcador.

VARIACIÓ NIVELL LÀMINA D'AIGUA DE LA RICARDA. ANY 2021

Variació nivell de la làmina d'aigua de la Ricarda - 2021 (cm sobre el nivell del mar)

Com es pot veure a la gràfica, el nivell ha oscil·lat entre un mínim de 59 cm a l'agost i un màxim de 95 cm el mes de gener (menor oscil·lació que l'any anterior, el 2020, en que va variar entre 32 i 113 cm).

Estany de la Ricarda

Seguiment de la qualitat de les masses d'aigua

Seguiment d'indicadors fisicoquímics. Des de l'any 2007 es monitoritzen regularment els paràmetres definidors de la qualitat de l'aigua (oxigen, nutrients, terbolesa, salinitat, clorofil·les, matèria orgànica) en 25 masses d'aigua (19 aiguamolls, 5 canals i el Riu) en el marc del Programa Integral de Control del Medi Aquàtic, PICMA.

Seguiment d'indicadors biològics. Es basen en la presència de plantes macròfites a les masses d'aigua (plantes aquàtiques totalment submergides), ja que són espècies que depenen totalment de la transparència, concentració de nutrients i recobriment d'algues filamentoses de la massa d'aigua i, per tant, són bons indicadors de la seva qualitat i estat tròfic. A més de la presència de les macròfites, aquest indicador també té en compte la presència d'animals herbívors exòtics (com la carpa i el cranc de riu americà) i de plantes aquàtiques exòtiques. Els indicadors biològics es mesuren des de l'any 2009.

Actualment es disposa d'una sèrie de 13 anys (2009–2021) de dades que permeten, destacar problemàtiques de qualitat importants i proposar mesures correctores. En aquesta memòria es presenten les dades dels darrers 5 anys (2017-2021). *Per a períodes anteriors, cal consultar es les memòries anteriors disponibles al lloc web.*

L'anàlisi de les mostres d'aigua per al control fisicoquímic el realitza el laboratori de l'empresa municipal Aigües del Prat, SA. La recollida de mostres i les anàlisis de camp les realitza el personal del Consorci.

El seguiment i anàlisi dels indicadors biològics el du a terme l'equip d'investigació del Departament d'Ecologia de la UB, en conveni amb l'Ajuntament del Prat (seguint els criteris que determina la Directiva Marc de l'Aigua).

El Consorci fa el monitoratge d'altres indicadors de la qualitat dels ecosistemes aquàtics com són el seguiment de les aus aquàtiques nidificants i hivernants, els resultats dels quals s'expliquen a l'apartat de seguiment de la biodiversitat.

Els punts de mostreig fisicoquímics estan distribuïts pels quatre municipis que integren el Consorci: bassa de ca l'Arana, estany de cal Tet, bassa de cal Bitxot, canyissars de depuració del Riu, estany de la Ricarda (superfície i fondària), estany de la Magarola, estany del Remolar (superfície i fondària), bassa dels Pollancres, bassa dels Fartets, braç de la Vidala, riera de Sant Climent, estany de la Murtra, bassa dels Reguerons, bassa platja ca l'Arana, estany de la Robertta, bassa gran de can Dimoni, bassa de can Camins, bassa del Parc Litoral, canal de la Bunyola, canal de la Vidaleta, corredora de can Sabadell, canal de reposició del Sabogal, entrada aigua a estany Ricarda i Riu Llobregat (al pont de Mercabarna). La periodicitat de mostreig és trimestral.

En el moment d'agafar les mostres es mesuren al camp alguns paràmetres amb una sonda multiparamètrica YSI-556-MPS (temperatura, pH, conductivitat, oxigen, sòlids dissolts i potencial REDOX) a 25 cm de la superfície de l'aigua, i es mira l'aspecte de l'aigua i la cota del nivell de l'aigua en els casos que hi ha escala limnímica.

Els indicadors biològics es calculen en 13 masses d'aigua.

El laboratori d'Aigües del Prat analitza els següents paràmetres: amoni, nitrats, terbolesa, fòsfor total, fosfats, clorurs, matèries en suspensió, clorofil·les a,b i c i *Escherichia coli* (indicador de contaminació fecal).

La descripció dels paràmetres utilitzats per a la valoració dels indicadors BIO i FQ es pot consultar a les memòries anteriors.

Els llindars de valors de cada paràmetre per tal de valorar els indicadors FQ i BIO són els següents, en base a 5 categories de qualitat:

		MOLT BO		BO		MODERAT		DOLENT		MOLT DOLENT
INDICADORS FQ										
Fòsfor total TP (µg/l)	0		30		50		100		150	
Fosfats (mg/l)	0		0,1		0,5		1		2	
Clorofil·la a (µg/l)	0		10		20		30		50	
Nitrats N-NO ₃ (mg/l)	0		0,4		0,6		1,2		1,8	
Amoni N-NH ₄ ⁺ (mg/l)	0		0,12		0,18		0,36		0,54	
Terbolesa (M.E.S. mg/l)	0		25		35		50		100	
INDICADORS BIO										
Tipus de vegetació		Caròfits		Caròfits		Nimfèids		Indistint		Absència
Diversitat (nº esp.)		> 7		> 7		6 - 3		2 - 1		0
Abundància (recob.)		10-70%		10-70%		> 70%		< 10%		0
Plantes introduïdes		Absència		Absència		Puntual		Extens		Extens
Herbívors introduïts		Absència		Absència		1 espècie		2 espècies		2 espècies

L'avaluació dels indicadors es fa amb un valor numèric segons el seu nivell de qualitat particular. La mitjana dels cinc valors numèrics ens donarà la puntuació dels indicadors FQ i dels indicadors BIO.

VALORACIÓ DE CADA PARÀMETRE		VALORACIÓ DE CADA INDICADOR
Nivell de qualitat	Puntuació	Puntuació
Molt bo	4	> 3,4
Bo	3	> 2,5 - 3,4
Moderat	2	> 1,5 - 2,5
Dolent	1	> 0,5 - 1,5
Molt dolent	0	≤ 0,5

Finalment, l'avaluació de l'estat ecològic general de cada massa d'aigua es fa creuant la valoració dels dos tipus d'indicadors, on tenen més pes el indicadors BIO, i el resultat es presenta a la taula següent:

ESTAT ECOLÒGIC GENERAL		VALORACIÓ INDICADORS FÍSICOQUÍMICS			
		Molt bo	Bo	Moderat	Dolent
VALORACIÓ INDICADORS BIOLÒGICS	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Bo	Moderat
	Bo	Bo	Bo	Moderat	Moderat
	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat	Moderat
	Dolent	Dolent	Dolent	Dolent	Dolent
	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent	Molt dolent

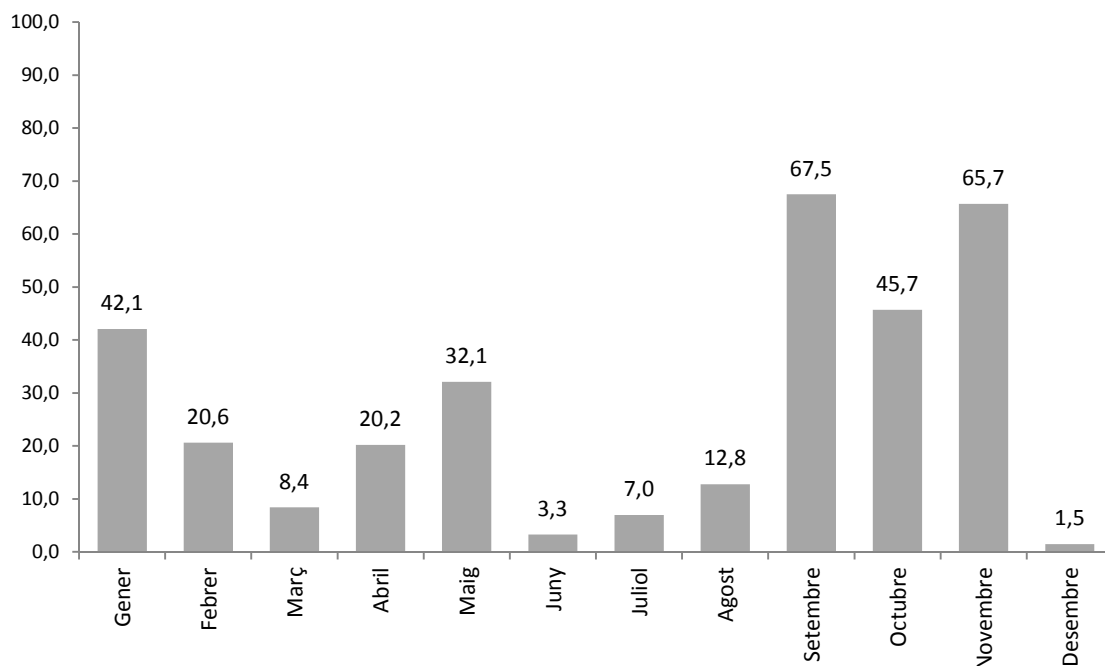
A continuació es presenten els resultats obtinguts l'any 2021 dels indicadors fisicoquímics (FQ en endavant) i biològics (BIO en endavant) i la valoració de l'estat ecològic, a les masses d'aigua on es calculen els dos tipus d'indicadors.

La qualitat de l'aigua de les masses d'aigua està directament relacionada amb la Pluviometria, tant pel volum de precipitació com la seva distribució en el temps.

L'any 2021 ha estat un any extremadament sec, el que ha acumulat menys pluja dels darrers 50 anys, amb un total anual de només 326,9 l/m² (la mitjana anual de precipitació al Prat de Llobregat és de 626 l/m²). Aquesta dada contrasta amb la quantitat de precipitació caiguda l'any anterior (2020), en que van caure 918,7 l/m².

Del total de 326,9 l/m², més de la meitat (54,7%) s'ha concentrat a la tardor, durant els mesos de setembre, octubre i novembre. Per contra, durant els 3 mesos d'estiu (juny a agost), només han caigut un total de 23,1 l/m²:

PRECIPITACIÓ ANY 2021. EL PRAT DE LLOBREGAT

Estany de cal Tet

L'estany de cal Tet és una de les principals masses d'aigua del delta del Llobregat, tant per la seva superfície (15 ha) com per la important biodiversitat que acull, en especial pel que fa a les poblacions hivernants i nidificants d'aus aquàtiques.

Aquest estany va patir un procés d'eutrofització progressiva des de la seva creació (any 2002) que va culminar a finals del 2007, en que van desaparèixer la totalitat d'herbassars submergits de macròfits i l'aigua va esdevenir molt tèrbola per l'elevada concentració de fitoplàncton, a causa de l'aportació a l'estany d'aigua del tractament terciari de l'EDAR. Al 2011 es va tancar l'entrada d'aigua regenerada de l'EDAR a l'estany fet que va permetre una certa recuperació dels prats de macròfits (només amb una espècie) i que l'estany sortís de la fase fosca.

La conductivitat mitjana de l'estany ha estat de 2.945 uS/cm, amb un màxim de 3.662 uS/cm al setembre i un mínim de 2.449 uS/cm al febrer. Aquesta valor representa un petit increment en relació al 2020, quan es va donar un valor mitjà de 2.552 uS/cm.

Hi ha un punt de mostreig Físicoquímic (FQ) i 8 punts de mostreig biològic.

Resultats dels indicadors biològics i fisicoquímics, i la valoració de l'estat ecològic:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Elodeids (4% filamentoses)	Elodeids (13% filamentoses)	Elodeids (19% filamentoses)	Absència	Elodeids
	Categoria	2	2	2	0	2
Diversitat	Valor	2	2	4	0	1
	Categoria	1	1	2	0	1
Abundància	Valor	87	81	64	0	0
	Categoria	4	4	3	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2 sp	2 sp	2 sp	2 sp	2 sp
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		2,2	2,2	2,2	0,8	1,4
M.E.S (mg/l)	Valor	83,5	80,2	17	40,5	18
	Categoria	1	1	4	2	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,04	0,04	0,13	0,07	0,23
	Categoria	4	4	3	4	2
Nitrats (mg/l)	Valor	0,7	0,7	0,17	0,53	0,5
	Categoria	2	2	4	3	3
P Total (ug/l)	Valor	395	225	66,7	300	167,5
	Categoria	0	0	2	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	7,4	12,1	5,3	12,24	9,12
	Categoria	4	3	4	3	4
VALORACIÓ FQ		2,2	2,0	3,4	2,4	2,6
ESTAT ECOLÒGIC		MODERAT	MODERAT	MODERAT	DOLENT	MODERAT

Aquest any 2021 la **valoració biològica** s'ha mantingut com a **dolenta** (tot i que passa de 0,8 a 1,4). La comunitat de macròfits de Cal Tet ha patit una davallada dràstica respecte a anys anteriors, en els quals era una de les zones mostrejades al delta amb una major diversitat, havent millorat fins i tot entre 2018 i 2019.

La **valoració fisicoquímica** ha millorat lleugerament en relació a l'any 2020. La disminució de la terbolesa i de fòsfor total son els principals responsables d'aquesta petita variació de 2,4 a 2,6.

L'**estat ecològic**, que pondera aquests dos indicadors, millorat a **moderat** a causa de la millora de tant de la valoració biològica com de la fisicoquímica.

Bassa de la platja de ca l'Arana

Aquesta bassa d'aigües permanents està situada al bell mig de la platja i, com és lògic, té una gran influència marina que provoca unes condicions de salinitat úniques als aiguamolls del Delta. Enguany la conductivitat mitjana ha estat de 36.415 uS/cm, amb un màxim de 42.468 uS/cm al setembre i un mínim de 30.504 uS/cm al maig. Es tracta, per tant, d'una bassa hiperhalina.

Les aigües estan oxigenades i, en ser somera i no tenir molta acumulació de matèria orgànica, no presenta anòxia al fons.

El temporal Glòria de finals de gener de 2020 va tenir un gran impacte sobre la llacuna, colmatant-la gairebé del tot (veure fotos):

Regressió de la bassa de la platja de Ca l'Arana (2019 - 2021)

Es fa un punt de mostreig FQ i 2 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Nimfèids
	Categoria	0	0	0	0	2
Diversitat	Valor	0	0	0	0	1
	Categoria	0	0	0	0	1
Abundància	Valor	0	0	0	0	7
	Categoria	0	0	0	0	1
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	0 sp	0 sp	0 sp	0 sp	0 sp
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
VALORACIÓ BIO		1,4	1,4	1,4	1,4	2,2
M.E.S (mg/l)	Valor	21,8	17	29	19	35,25
	Categoria	4	4	3	4	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,68	0,05	0,09	0,08	0,08
	Categoria	0	4	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	3,95	2,25	1,2	0,10	1,07
	Categoria	0	0	2	2	2
P Total (ug/l)	Valor	270	112	77	100	72,5
	Categoria	0	1	2	2	2
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	2,3	1,5	2,3	4,25	3,44
	Categoria	4	4	4	4	4
VALORACIÓ FQ		1,6	2,6	3	3,2	2,8
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	MODERAT

D'acord amb els **indicadors biològics** l'estat de la llacuna de la platja de Ca l'Arana ha millorat en relació a l'any 2020, passant de Dolenta a **Moderada** per primer cop des de l'any 2009. Aquest valor s'explica per la presència de nimfèids i del macròfit *Ruppia cirrhosa*.

Pel que fa als **indicadors fisicoquímics**, la valoració és **Bona**, malgrat que ha baixat en relació a l'any 2020 per l'augment de la terbolesa i els nitrats.

L'**estat ecològic** ha passat a **Moderat** per primer cop des de l'any 2009, sobretot per la millora dels indicadors biològics.

Estany de la Magarola

Aquest estany litoral té actualment una superfície molt reduïda i poca fondària, però originàriament va ser una llacuna formada com a braç abandonat del Llobregat, que va ser parcialment tapada amb terres a mitjans del segle XX per guanyar terrenys per a l'agricultura. En els últims anys la regressió de la línia de costa del Delta està

provocant la colmatació lenta però progressiva de la cubeta de l'estany, que cal frenar per evitar que acabi desapareixent. En dues ocasions s'ha retirat la llengua de sorra que estava envaint la cubeta.

La Magarola és una llacuna polihalina, amb una mitjana de conductivitat enguany de 24.242 uS/cm, amb un mínim de 17.078 uS/cm el mes de febrer i un màxim de 32.460 uS/cm durant el mes de setembre.

Es fa un punt de mostreig FQ i 2 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

Tipus de vegetació	Valor	2017	2018	2019	2020	2021
		Elodeids	Elodeids	Elodeids (72% filamentoses)	Elodeids (60% filamentoses)	Absent
Diversitat	Categoria	2	2	1	1	0
	Valor	1	1	1	1	0
Abundància	Categoria	1	1	1	1	0
	Valor	1-5%	5,0%	20,0%	15,0%	0
Plantes introduïdes	Categoria	1	1	2	2	0
	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
Herbívoros introduïts	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
VALORACIÓ BIO		2,2	2,2	2,2	2,2	1,4
M.E.S (mg/l)	Categoria	27,3	123	11,3	24	24,25
	Valor	3	4	4	4	4
Amoni (mg/l)	Categoria	0,12	0,13	0,5	0,10	0,08
	Valor	3	3	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Categoria	2,3	2,1	1,3	0,53	1,0
	Valor	0	0	1	3	2
P Total (ug/l)	Categoria	92,5	93,3	63,3	100	75
	Valor	2	2	2	2	2
Clorofil·la a (ug/l)	Categoria	1,15	2,9	5,9	22	11,23
	Valor	4	4	4	2	3
VALORACIÓ FQ		2,4	2,6	3	3	3
ESTAT ECOLÒGIC		MODERAT	MODERAT	MODERAT	MODERAT	MODERAT

La **valoració biològica** ha baixat de moderada a **dolenta** degut a la desaparició del macròfit *Ruppia maritima*. No es veu presència de flora i fauna aquàtiques exòtiques.

La **valoració fisicoquímica** es manté **bona** d'acord amb tots el paràmetres excepte el nitrats, que han augmentat de 0,53 a 1,0 mg/l, i la clorofil·la que ha baixat de 22 a 11 µg/l. Aquesta última mostra un descens significatiu respecte de l'any 2020, indicant una disminució de la producció primària a l'estany.

L'**estat ecològic** es manté com a **moderat**.

Estany de la Roberta

Aquest petit estany formava part del sistema de basses de l'antic Club de Golf del Prat i va experimentar una important transformació en la seva morfologia i règim hídric amb les obres d'ampliació de l'Aeroport en que es va fer una actuació d'ampliació de la cubeta, naturalització dels marges, es va instal·lar una estació de bombament d'aigües freàtiques de l'Aeroport al costat i es va aturar l'entrada d'aigua dolça d'escorrentia del Golf quan era actiu.

Actualment s'alimenta pel contacte amb l'aquífer superficial i per l'escorrentia de la pluja.

La conductivitat d'aquest estany varia al llarg del temps segons el règim de pluges i d'intrusió de la falca salina a l'aqüífer superficial. En qualsevol cas, es tracta d'un estany polihalí que enguany ha tingut una mitjana de 31.977 uS/cm.

Si ens fixem en l'evolució d'aquest paràmetre, podem observar que els valors dels darrers anys son aproximadament el doble dels que hi havia els anys 2008-2013. Per tant, aquest estany s'està salinitzant.

Es fa un punt de mostreig FQ i 4 punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors (biològics i fisicoquímics) i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Elodeids (20% filamentosos)	Indistint
	Categoria	0	0	0	1	1
Diversitat	Valor	0	0	0	1	1
	Categoria	0	0	0	1	1
Abundància	Valor	0	0	0	17%	5%
	Categoria	0	0	0	1	1
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívoros introduïts	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
VALORACIÓ BIO		1,4	1,4	1,4	2,0	2,0
M.E.S (mg/l)	Valor	16	13,3	10	42	81,25
	Categoria	4	4	4	2	1
Amoni (mg/l)	Valor	0,23	0,04	0,06	0,07	0,08
	Categoria	2	4	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	0,88	1,25	1,23	0,03	1
	Categoria	2	1	1	4	2
P Total (ug/l)	Valor	72,5	80	53,3	110	130
	Categoria	2	2	2	1	1
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	0,93	1,1	2,5	17,26	8,95
	Categoria	4	4	4	3	4
VALORACIÓ FQ		2,8	3,0	3,0	2,8	2,4
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	MODERAT	MODERAT

La valoració biològica s'ha mantingut com a **Moderada** després de millorar l'any 2020.

La valoració fisicoquímica ha baixat a **Moderada** després de mantenir-se durant 8 anys com a Bona. Aquesta pèrdua de valoració es deu a l'augment de la terbolesa, els nitrats i el fòsfor total. Els dos darrers paràmetres han augmentat significativament respecte de l'any 2020 (de 0,03 a 1, i de 110 a 130 respectivament), indicant una major eutròfia.

L'estat ecològic es manté com a **Moderat**.

Bassa dels Pollancre (Maresma de les Filipines)

La maresma de les Filipines té una extensió d'un 70 ha i està rodejada pel braç de la Vidala de l'estany del Remolar i les instal·lacions de l'Aeroport. Com tota maresma, és un espai pla i amb un grau d'inundació variable en funció de la pluviometria, l'evapotranspiració i el desbordament de l'estany del Remolar quan es taponen la seva desembocadura. En aquesta maresma hi trobem 3 basses d'aigües permanents (Pollancre, Fartets i del Pi).

En cas d'episodis de pluja forta pot entrar aigua derivada de la corredora de can Sabadell cap a la part superior de la Maresma, i aquesta aigua pot baixar fins a la bassa dels Pollancre.

La bassa dels Pollancre és d'aigües permanents, ja que està connectada amb l'aquífer superficial, tot i que en episodis de fort estiatge queda molt reduïda i es donen episodis d'anòxia i mortalitat de peixos a causa de la manca de renovació i la forta càrrega de nutrients acumulada. En episodis del pluges es pot produir l'entrada d'aigua del Remolar, amb una forta càrrega de nutrients. La conductivitat mitjana enguany ha estat de 6.659 uS/cm.

Es fa un punt de mostreig FQ i un punt de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Absent (100% filamentoses)	Absent	Absent	Absent (10% filamentoses)	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	40,25	60,5	37	20	29
	Categoria	2	1	2	4	3
Amoni (mg/l)	Valor	0,13	0,82	0,17	0,07	0,33
	Categoria	3	0	3	4	2
Nitrats (mg/l)	Valor	1,18	1,27	0,87	0,18	0,03
	Categoria	2	1	2	4	4
P Total (ug/l)	Valor	550	710	290	110	300
	Categoria	0	0	0	1	1
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	7,74	59,36	9,97	23,17	38,2
	Categoria	4	0	4	2	1
VALORACIÓ FQ		2,2	0,4	2,2	3,0	2,2
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** de la bassa dels Pollancre es manté com a **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Ni tant sols es detecten algues filamentoses i es troba la carpa i el cranc de riu americà.

La **valoració fisicoquímica** ha empitjorant en relació a l'any 2020, tornant al nivell de l'any 2019, a causa de l'augment de la terbolesa, l'amoní, el fòsfor total i la clorofil·la.

L'estat ecològic es manté **Dolent** a causa, sobretot, de la baixa valoració biològica.

Riera de Sant Climent

El tram final de la riera de Sant Climent, entre la C-31 i el mar, va ser excavat i eixamplat per millorar la seva capacitat de drenatge al mar, fet que va provocar la connexió amb l'aquífer superficial com la resta de llacunes litorals del Delta. Gràcies a això, aquest tram té una inundació permanent amb oscil·lacions de nivell segons la pluviometria, la comunicació amb el mar i l'equilibri amb l'aquífer. A banda de

l'escorrentia del mateix curs de la Riera també rep aportacions d'aigua de les corredores de can Sabadell i de les Quadres, a través d'uns cargols d'Arquímedes que es posen en funcionament en períodes de pluges intenses. Aquestes corredores aporten grans quantitats de nutrients.

La conductivitat mitjana l'any 2021 ha estat de 6.068 uS/cm, amb importants variacions segons l'època (mínim de 2.823 i màxim de 13.629).

Es fa un punt de mostreig FQ i un transecte longitudinal amb 20 punts de mostreig BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.	3 sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	25,25	30	25,33	59	37
	Categoria	3	3	3	1	2
Amoni (mg/l)	Valor	0,04	0,07	0,07	0,13	0,23
	Categoria	4	4	4	3	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,03	1,33	1,4	0,80	1,15
	Categoria	2	1	1	2	2
P Total (ug/l)	Valor	285	485	230	410	379
	Categoria	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	3,08	8,96	20,6	7,74	32,8
	Categoria	4	4	2	4	1
VALORACIÓ FQ		2,6	2,4	2	2	1,8
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** s'ha mantingut a la mateixa categoria de **Dolenta** pràcticament des de l'any 2009, degut a que no s'ha trobat cap planta aquàtica al llarg del transecte avaluat i hi ha poblacions de 3 espècies d'herbívors introduïts. Tampoc s'han detectat algues filamentoses.

La **valoració fisicoquímica** d'aquesta llacuna, una de les que presenta un pitjor estat de conservació, amb una qualificació de **moderada** i unes concentracions de nitrats i fòsfor total força elevades.

L'**estat ecològic** de la riera es manté invariable en **Dolent**.

Bassa dels Reguerons

La bassa dels Reguerons és una petita massa d'aigua interior (0,7 ha) i molt somera, d'origen artificial, situada al bell mig de la plana agrícola de Viladecans. Està vorejada de jonqueres i canyissars conformant un espai natural protegit d'unes 30 ha de superfície. Tot i que està a 2,8 Km del mar, té una conductivitat molt elevada que augmenta any rere any, arribant a situacions d'hipersalinitat, normalment en períodes secs. Enguany la conductivitat mitjana ha pujat a 26.493 uS/cm, amb un màxim de 49.393 uS/cm al setembre i un mínim de 12.983 uS/cm al febrer.

No rep l'aportació d'aigües superficials de forma directa, però té entrada de nutrients i salinitat a través de l'aquífer superficial.

Es fa un punt de mostreig FQ i dos punts de BIO.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	0	0	0	0	0
Diversitat	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Abundància	Valor	0	0	0	0	0
	Categoria	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Valor	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Categoria	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.	2 sp.
	Categoria	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO		0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	285	222	167	186	224
	Categoria	0	0	0	0	0
Amoni (mg/l)	Valor	0,28	0,05	0,05	0,05	0,05
	Categoria	2	4	4	4	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,78	1,73	0,47	0,53	0,2
	Categoria	1	1	3	3	4
P Total (ug/l)	Valor	1.750	1.412	1.223	1.220	1.807
	Categoria	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	10,14	19,9	32,8	43,3	73,9
	Categoria	3	3	1	1	0
VALORACIÓ FQ		1,2	1,6	1,6	1,6	1,6
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Enguany tampoc s'ha trobat cap macròfit, ni tant sols algues filamentoses.

La **valoració fisicoquímica** és **Moderada**, igual que l'any anterior, degut a concentracions molt elevades de fòsfor total i de clorofil·la i una terbolesa molt alta. En el cas del fòsfor, el valor mitjà d'enguany (1.870 ug/l) és 6 cops la concentració mesurada a la bassa dels Pollancre, i supera en molt el llindar de classificació d'aigües de qualitat molt dolenta, fet que dona evidència de l'elevat grau d'eutròfia d'aquesta bassa i el nivell de nutrients de l'aquífer superficial en aquest sector.

L'estat ecològic es manté des de l'inici del seguiment, l'any 2009, en **Dolent**.

Estany de la Ricarda

L'estany de la Ricarda és la massa d'aigua del delta del Llobregat d'origen natural menys alterada des del punt de vista morfològic. Està vorejat de comunitats vegetals molt valuoses i en bon estat de conservació (jonqueres, canyissars, mansegars, pineda litoral).

Amb l'ampliació de l'Aeroport es va alterar greument el seu règim hídric, en eliminar-ne les aportacions d'aigua superficial de la plana agrícola (pluvial i excedent de reg) que drenaven a l'estany i augmentar el bombament que fa l'Aeroport de l'aquífer superficial per mantenir el nivell freàtic baix. Des d'aleshores s'han fet aportacions d'aigua mitjançant pous i aigua regenerada de l'EDAR, però no han estat suficients per

permetre la necessària renovació de l'aigua, fet que ha contribuït al seu confinament i menor comunicació amb el mar.

L'any 2014 AENA, com a responsable de l'alteració del règim hídric de l'estany, va començar a bombear aigua a l'estany, de forma continua, des del canal pluvial perimetral de l'aeroport, amb un cabal aproximat de 700 m³ /dia. Paral·lelament es van fer gestions amb la Direcció del Canal de la Dreta per poder derivar aigua del final de la línia de reg cap a una pluvial que aboca a l'estany. Aquesta aportació va començar el 2016, i és molt variable i imprevisible en el temps, ja que depèn del reg dels conreus del voltant i del cabal que porti el canal en aquest punt.

S'han fet dos punts de mostreig FQ (capçalera i desembocadura) i un transsecte per als indicadors BIO.

Aquest any 2021 la conductivitat mitjana ha estat de 6.304 uS/cm, amb un màxim de 9.380 uS/cm el mes de febrer.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

		2017	2018	2019	2020	2021
Tipus de vegetació	Valor			Absent	Absent	Absent
	Categoria			0	0	0
Diversitat	Valor			0	0	0
	Categoria			0	0	0
Abundància	Valor			0	0	0
	Categoria			0	0	0
Plantes introduïdes	Valor			Absent	Absent	Absent
	Categoria			3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Valor			2sp.	2sp.	2sp.
	Categoria			0,5	0,5	0,5
VALORACIÓ BIO				0,8	0,8	0,8
M.E.S (mg/l)	Valor	20,25	27,3	52,3	35	20,6
	Categoria	4	3	1	2	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,15	0,53	0,46	0,29	0,09
	Categoria	3	1	1	2	4
Nitrats (mg/l)	Valor	1,49	0,73	1,08	2,03	0,53
	Categoria	1	2	2	0	3
P Total (ug/l)	Valor	107,5	350	195	210	103,7
	Categoria	1	0	0	0	1
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	5,5	14,5	16,43	43,18	34
	Categoria	4	3	3	3	1
VALORACIÓ FQ		2,6	1,8	1,4	1,4	2,6
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** degut a l'absència total de macròfits.

La **valoració fisicoquímica** ha millorat de Dolenta a **Bona** bàsicament degut a la disminució de la terbolesa, l'amoni, els nitrats i el fòsfor total. Cal destacar la disminució dels nivells d'amoni molt per sota dels valors de toxicitat per a algunes espècie d'invertebrats aquàtics (0,1 mg/l).

Si comparem les dades dels diferents punts de mostreig, es pot veure una gran diferència en la qualitat del punt de la capçalera i el punt de la desembocadura. S'observa que la part més interior de l'estany està més confinada i hi ha una major concentració de nutrients i sòlids, com és d'esperar en un estany sense renovació superficial de l'aigua.

Estany de la Murtra

La Murtra és un estany d'origen natural originat per una antiga desembocadura del Llobregat, igual que el Remolar i la Ricarda, però que ha patit grans alteracions hidromorfològiques i de funcionament hídic que l'han convertit en una massa d'aigua molt transformada. Des de fa dècades, la gestió de l'aigua d'aquest estany depèn de la regulació del nivell de les corredores que hi desguassen i que són les estructures de reg i desguàs dels conreus de la zona, i no ateny a les necessitats ecològiques de l'estany, ni a la renovació de l'aigua, ni la comunicació amb el mar, elements necessaris per millorar l'estat ecològic d'aquest aiguamoll protegit i catalogat com a hàbitat d'interès comunitari prioritari.

L'estany de la Murtra rep aigua regenerada del tractament terciari de l'EDAR de Gavà-Viladecans de forma indirecte, a través de dues de les corredores que hi desguassen.

Enguany la conductivitat mitjana registrada a la Murtra ha estat de 2.214 uS/cm, amb un màxim de 2.428 uS/cm el mes de febrer. Aquest valor és inferior a la mitjana dels 12 anys de seguiment anteriors (3.211 uS/cm), en que s'havia mantingut molt estable ja que es tracta d'un estany que no té cap connexió amb el mar i que rep aigües dolces d'escorrentia i de l'aquífer superficial.

Els resultats dels dos tipus d'indicadors i la valoració de l'estat ecològic són:

Tipus de vegetació	Valor	2017	2018	2019	2020	2021
		Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
Diversitat	Categoria	0	0	0	0	0
	Valor	0	0	0	0	0
Abundància	Categoria	0	0	0	0	0
	Valor	0	0	0	0	0
Plantes introduïdes	Categoria	Absent	Absent	Absent	Absent	Absent
	Valor	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Herbívors introduïts	Categoria	1 sp.	1 sp.	1 sp.	1 sp.	1 sp.
	Valor	1	1	1	1	1
VALORACIÓ BIO		0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
M.E.S (mg/l)	Categoria	60,7	51,7	60,3	39	49
	Valor	1	1	1	2	2
Amoni (mg/l)	Categoria	0,06	0,71	0,04	0,06	0,22
	Valor	4	0	4	4	2
Nitrats (mg/l)	Categoria	0,87	4,65	1,56	7,78	6,90
	Valor	2	0	1	0	0
P Total (ug/l)	Categoria	570	665	496	360	495
	Valor	0	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Categoria	33,6	23,4	153,7	36,04	105
	Valor	1	2	0	1	0
VALORACIÓ FQ		1,6	0,6	1,2	1,4	0,8
ESTAT ECOLÒGIC		DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT	DOLENT

La **valoració biològica** es manté en **Dolenta** des de l'any 2009, invariable en tots els paràmetres que es consideren. Enguany tampoc s'ha trobat cap macrofit, ni tant sols algues filamentoses. Només s'ha comprovat la presència d'1 herbívor introduït (carpa).

La **valoració fisicoquímica** és manté **Dolenta**, havent baixat en relació a l'any 2020. Destaca l'increment de l'amoni, el fòsfor total i la clorofil·la.

L'**estat ecològic** es manté des de l'inici del seguiment al 2009 en **Dolent**.

Basses de can Dimoni

L'aiguamoll de can Dimoni està format per 3 basses situades al bell mig de la plana agrícola del municipi de Sant Boi, a uns 4 Km de distància de la línia de costa.

Son d'origen artificial: es tracta d'antigues extraccions d'àrids de la dècada dels 70, no reomplertes amb terres, que es van omplir de forma natural amb l'aigua freàtica.

Pel seu origen tenen una forma i fondària molt diferent a la resta de masses d'aigua, amb els marges molt verticals i una fondària molt elevada. La bassa gran (de la França) té una superfície de 1,3 ha. Cap de les tres basses rep directament aigua superficial (desguassos de pluvials o canals), pel que l'aportació és per l'aqüífer superficial i la pluja.

En aquesta bassa no es mesuren els indicadors biològics, ja que la gran fondària que té impossibilita el creixement de plantes submergides arrelades al fons.

La conductivitat mitjana del 2021 ha estat de 7.938 uS/cm pel que, tot i ser una bassa interior, aquest valor la classifica com a massa d'aigua talassohalina. La mitjana de conductivitat dels 13 anys de seguiment és de 6.772 uS/cm, amb un màxim de 8.901 i un mínim de 4.678. Per tant, es pot veure que aquest paràmetre es bastant estable al llarg del temps.

Els resultats dels indicadors FQ de la bassa gran són:

		2017	2018	2019	2020	2021
M.E.S (mg/l)	Valor	16	25	26,5	10,25	4
	Categoria	4	4	3	4	4
Amoni (mg/l)	Valor	0,73	0,44	0,15	0,52	0,35
	Categoria	0	1	3	1	2
Nitrats (mg/l)	Valor	0,87	2,27	1,9	0,65	1,17
	Categoria	2	0	0	2	1
P Total (ug/l)	Valor	140	400	630	280	250
	Categoria	1	0	0	0	0
Clorofil·la a (ug/l)	Valor	1,77	7,76	8,67	5,28	4,10
	Categoria	4	4	4	4	4
VALORACIÓ FQ		2,2	1,8	2,0	2,2	2,2
		MODERADA	MODERADA	MODERADA	MODERADA	MODERADA

La **valoració fisicoquímica** és **Moderada**, igual que els darrers cinc anys. Com a valors positius tenim la baixa terbolesa i baixa concentració de clorofil·la a (fiplancton), mentre que trobem una elevada concentració de fòsfor (malgrat que els darrers dos anys han baixat els nivells) i també s'han incrementat els nitrats.

2.2.4 CONTROL I GESTIÓ D'ESPÈCIES DANYINES O AL·LÒCTONES INVASORES

Senglar, porc vietnamita i guineu

Als espais naturals del delta del Llobregat hi ha una població significativa de senglars que produeixen un fort impacte sobre la nidificació de les aus aquàtiques colonials i sobre les poblacions d'algunes plantes escasses, com les orquídiades. També s'ha detectat la presència d'exemplars de porc vietnamita.

Tancament de zones sensibles. Per minimitzar els atacs dels senglars s'han tancat diverses zones amb pastor elèctric, una eina que s'ha demostrat molt útil també per al control de la guineu. Aquesta mesura requereix d'una feina molt intensiva de manteniment per resultar plenament eficaç.

Campanya d'eliminació de porc senglar i porc vietnamita. 2021.

Fent ús de l'autorització concedida anualment al Consorci, s'han capturat un total de 29 exemplars de porc senglar. D'aquests, 15 han estat capturats amb corral-trampa (El Remolar) i, els 14 restants amb armes de foc mitjançant aguait nocturn (8 a Cal Tet, 5 a la Ricarda i 1 al Remolar).

No s'inclouen els animals caçats, amb permís municipal, als camps de conreu del Delta (dins o fora de Xarxa Natura 2000).

L'any 2021 no s'ha capturat cap porc vietnamita dins dels espais naturals del delta.

Tortugues exòtiques

Les tortugues exòtiques (majoritàriament de les espècies *Trachemys scripta elegans*, *Trachemys scripta scripta*, *Chrysemys picta* i *Chrysemys nelsoni*) provoquen un gran impacte en els ecosistemes aquàtics mediterranis, i en especial al delta del Llobregat, on són omnipresents a totes les masses d'aigua. L'impacte es dona per competència amb l'espècie de tortuga d'aigua autòctona, per la depredació de la petita fauna aquàtica (petits peixos, invertebrats i amfibis) i per la utilització dels nius surants d'aus aquàtiques com a plataforma on assolellar-se. Malauradament als espais naturals hi ha milers d'exemplars, tant a les llacunes com als canals.

Campanyes de captura. 2021.

Les campanyes s'han centrat als espais naturals del Remolar – Filipines i al canal de la Bunyola, que són dos espais amb elevada densitat d'aquestes espècies i on és efectiva la captura. La captura s'ha realitzat mitjançant l'ús de nanses de pesca amb esquer i xarxes.

A banda de la captura amb trampeig, als mesos de maig a juliol també es fa una cerca i recollida de femelles que surten de l'aigua a fer els nius per desovar.

Aquest any s'han retirat del medi natural un total de 544 tortugues exòtiques:

- 205 exemplars al Remolar-Filipines, amb nanses de pesca.
- 315 exemplars al canal de la Bunyola, amb una xarxa des dels ponts.
- 24 femelles recollides manualment en camins del Remolar-Filipines , totes *Trachemys scripta elegans*

Aquest control el duu a terme el personal del Consorci amb la col·laboració d'alumnes en pràctiques de l'Institut Rubió i Tudurí.

Control de la plaga del barrinador del Pi (*Tomicus destruens*)

El Barrinador del pi (*Tomicus destruens*) és un insecte del grup dels coleòpters que ataca totes les espècies de pins (gen. *Pinus*) provocant l'assecament progressiu dels arbres fins a la seva mort. L'atac és especialment letal en arbres debilitats per altres causes. Al delta del Llobregat la plaga afecta diversos punts de la pineda litoral, en especial als municipis de Viladecans i Gavà, principalment en exemplars afectats per la sequera, compactació de terreny o altres causes.

L'any 2021 s'ha dut a terme el seguiment de la presència de la plaga a les pinedes del Remolar, de Can Camins, la Ricarda i ca l'Arana.

Pineda de la Ricarda. Es va detectar que la majoria de pins joves (3-4 m alçada) del jardí de la finca Gomis tenien molts branquillons afectats pel *Tomicus*. Davant el risc que fos un focus que es pogués estendre a la pineda es va sol·licitar a Forestal Catalana que fes un tractament amb insecticida dels pins afectats al setembre.

Pineda del Remolar. Es van detectar 16 pins afectats pel *Tomicus*, alguns morts i altres amb poca afectació, un cop consultats els experts es va decidir no tallar-los.

Estudi sobre els coleòpters perforadors de les pinedes de pi pinyer. La facultat de Biologia de la UB ha iniciat un estudi sobre els coleòpters perforadors de les pinedes de pi pinyer del Delta, mitjançant la instal·lació de 7 trampes a les pinedes de cal Francès, Remolar, can Camins i la Ricarda, per tal de determinar les espècies presents i la seva abundància relativa.

Pi amb els característics botons de reïna que indiquen l'entrada dels escarabats dins l'arbre

Control i eliminació de vegetació exòtica invasora

El Consorci duu a terme periòdicament una tasca de control i retirada de flora exòtica invasora dels hàbitats naturals, principalment les espècies que provoquen més alteracions als ecosistemes deltaics. Els hàbitats més afectats són les pinedes litorals, a causa de l'expansió d'espècies plantades en els enjardinaments dels antics càmpings

i urbanitzacions, els espais dunars de les platges i els marges de canals, rieres i la llera del riu.

Malauradament en moltes espècies no és possible una eradicació del medi i parlem de control poblacional i reducció de la seva superfície d'ocupació.

Es troben plantes exòtiques per tot tipus d'hàbitats, però és especialment preocupant la seva creixent colonització dels hàbitats dunars de les platges i a les pinedes litorals, en especial la platja de la Roberta, les pinedes que van ser ocupades per càmpings a Viladecans i la pineda de la Ricarda, on mai s'han fet actuacions de control.

Per a que les campanyes de retirada de flora invasora siguin efectives cal repetir les actuacions a cada espai cada any, per anar retirant els nous individus fruit de la germinació o brotada de fragments de propàgul.

El resultat de les campanyes de retirada de vegetació exòtica invasora són molt positius, tot i que per reduir de forma contundent les poblacions de les espècies més problemàtiques caldria contractar una empresa especialitzada.

Campanya d'eliminació de vegetació exòtica invasora. 2021. L'extracció es realitza principalment amb mitjans manuals, amb aixades i pales. Només en els casos d'espècies de gran port o que ocupen grans extensions de terreny es realitzen amb maquinària (retroexcavadora).

L'any 2021 s'han retirat un total de 2.153 kg de plantes exòtiques invasores a la zona dunar de les platges de la Roberta i del Remolar-Prat i la pineda de can Camins. La matèria vegetal s'ha portat a punts verds municipals, per a la seva conversió en compost vegetal. Aquesta quantitat no inclou les espècies exòtiques desbrossades en les tasques de manteniment periòdiques, que queden com a serradura in situ.

2.2.5 COL·LABORACIONS PER A LA GESTIÓ

Servei de Control de Mosquits

- **Tractaments de zones naturals amb gran concentració de larves de mosquits.** Periòdicament el Servei de Control de Mosquits realitza el mostreig i tractament, amb producte biològic, dels espais d'inundació temporal (maresmes i prats humits) després d'episodis d'inundació per pluges o desbordament de canals. L'espècie que es controla és el mosquit de maresma (*Ochlerotatus caspius*) que fa les postes al sòl i les larves surten amb la inundació dels terrenys. La delimitació de zones a prospectar i tractar i els horaris es defineixen conjuntament, sempre amb el criteri de no afectar la fauna, especialment en període de nidificació, ni l'ús públic dels espais.

AENA

- **Comissió de Seguiment de l'Impacte amb Aus (CSIA).** El Consorci participa junt amb altres administracions en una reunió anual (25/02/2021) en que s'exposen els sistemes de control i prevenció que duu a terme l'Aeroport per foragitar l'avifauna del recinte aeroportuari i evitar la col·lisió d'ocells amb les aeronaus.
- **Informe sobre manteniment vegetació.** El 22 de desembre AENA va sol·licitar autorització per al desbrossat de la vegetació (arbustiva i herbàcia) de la tanca perimetral de la capçalera de la pista 25 L. El Consorci va definir les condicions particulars per a realitzar aquestes tasques, les quals es van dur al mes de gener.
- **Ús de l'aparcament d'AENA per part dels visitants.** AENA autoritza l'ús de l'aparcament situat a 300 m de l'entrada de l'espai natural del Remolar – Filipines per part del públic visitant.

Propietat de l'espai natural de la Ricarda

- **Seguiment de l'estat ecològic de l'estany i de l'aportació d'aigua des del canal perimetral de l'Aeroport.** El Consorci realitza un seguiment setmanal del nivell d'aigua de l'estany, mensual dels 7 piezòmetres de l'aquífer superficial i trimestral de les característiques físico-químiques i biològiques de l'estany, per determinar el seu estat ecològic.
- **Control de la plaga de *Tomicus destruens*.** El Consorci col·labora amb la propietat de la finca en la detecció i control d'aquesta plaga forestal.

Parc Agrari del Baix Llobregat

- **Neteja de canals i corredors.** El Consorci del Parc Agrari sol·licita anualment autorització per a dur a terme tasques de manteniment (desbrossada i/o retirada de fangs) a la xarxa de pluvials i corredors que travessen els espais naturals protegits. El Consorci dels Espais Naturals informa sobre els condicionants ambientals per dur a terme les actuacions.
- **Comunicació d'incidències en Xarxa Natura 2000.** El servei de vigilància del Parc Agrari posa en coneixement del Consorci les incidències detectades en zones Xarxa Natura 2000 que coincideixen amb l'àmbit del Pla Especial del Parc Agrari.

Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

- **Manteniment de l'espai natural de la Murtra.** El servei de Parcs de l'AMB duu a terme el manteniment del Parc de la Murtra (itinerari i equipaments del marge esquerre de l'estany), fruit del conveni entre l'AMB i els ajuntaments de Gavà i Viladecans.

2.3 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

2.3.1 SEGUIMENT DELS HÀBITATS

Als espais naturals del delta del Llobregat hi ha presents 20 hàbitats inclosos a l'annex I de la Directiva Hàbitats, 3 dels quals es consideren de conservació prioritària: llacunes costaneres, dunes amb pinedes de pi pinyer i aiguamolls calcaris amb mansega (*Cladium mariscus*).

Seguiment de les poblacions de macròfits aquàtics

L'estudi de les poblacions de macròfits aquàtics (plantes submergides) de les masses d'aigua del delta el realitza el Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, en el marc d'un conveni signat amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

En general, les poblacions de macròfits al Delta són molt pobres, tant per la diversitat com pel recobriment de les espècies. En les masses d'aigua que hi ha macròfits, les seves poblacions es troben en una situació d'equilibri precari a causa de l'eutrofització general i la presència d'espècies herbívores com les carpes. Enguany s'han localitzat macròfits a la bassa de la platja de ca l'Arana, l'estany de la Roberta i al tram final del riu Llobregat.

Seguiment 2021. Resultats.

- Llacuna de cal Tet. L'any 2020 van desaparèixer les poblacions de *Potamogeton pectinatus* de la llacuna i enguany no s'han recuperat. Només s'ha trobat una població testimonial de *Chara sp.* en un punt. Aquest estany era un dels que tenia major diversitat de macròfits del Delta, de manera que aquest canvi és molt preocupant i indica el pas de l'estany a la fase fosca.
- Calaixos de depuració. Cap macròfit.
- Llacuna platja ca l'Arana. Per primer cop es detecta la presència d'un macròfit (*Ruppia maritima*).
- Estany de la Roberta. L'any passat es va localitzar una bona població de *Ruppia maritima* y enguany ha estat de *Potamogeton pectinatus*.
- Maresma de les Filipines. Com en anys anteriors, no s'ha detectat cap macròfit.
- Riera de Sant Climent. Com en anys anteriors, no s'ha detectat cap macròfit.
- Tram final del Riu Llobregat. Es va localitzar una població de *Potamogeton pectinatus*, fet que no es produïa des del 2015.

2.3.2 SEGUIMENT DE LA FAUNA

2.3.2.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENAÇADES

Gavina corsa

Seguiments 2021. Resultats.

- **Illa del Molí a la desembocadura del Riu.** Durant la segona quinzena del mes d'abril s'observen alguns individus prospectant la zona per a una possible nidificació, però finalment cap gavina corsa es reproduceix a l'illa. Durant el període de nidificació continua l'istme de sorra que uneix l'illa amb el marge esquerre del Riu, ja que l'obra de retirada comença al mes d'octubre.

- **Platja de ca l'Arana.** L'any 2021 no nidifica cap gavina corsa a la platja de ca l'Arana. A part dels temporals, es considera que també afecta la nidificació la presència de depredadors (guineu, el senglar i visó americà). S'instal·len càmeres de foto trampeig per dur a terme el seguiment.

Guineu fotografiada a la platja de ca l'Arana. Abril 2021

- **Espigó de la desembocadura del Riu.** Aquesta zona, malgrat el temporal Glòria encara manté part de la sorra estesa al 2019 i, per tant, podria ser una zona potencialment interessant per a la reproducció de la Gavina corsa.

Es torna a col·locar cablejat elèctric per evitar l'accés de depredadors i figures com a reclam per incentivar els adults de Gavina corsa a fer niu. A partir de la segona quinzena d'abril alguns exemplars mostren interès en la zona però finalment no s'instal·len.

Figures de gavina corsa i cablejat elèctric. Març 2021

- **Port de Barcelona.** Es van detectar més de 600 parelles reproductores al Port de Barcelona, a tan sols 5 km de les zones de gestió del Consorci. S'observa que bona part d'aquests exemplars que nien al Port utilitzen els espais naturals protegits per alimentar-se i descansar.

Seguiments 2021. Resultats.

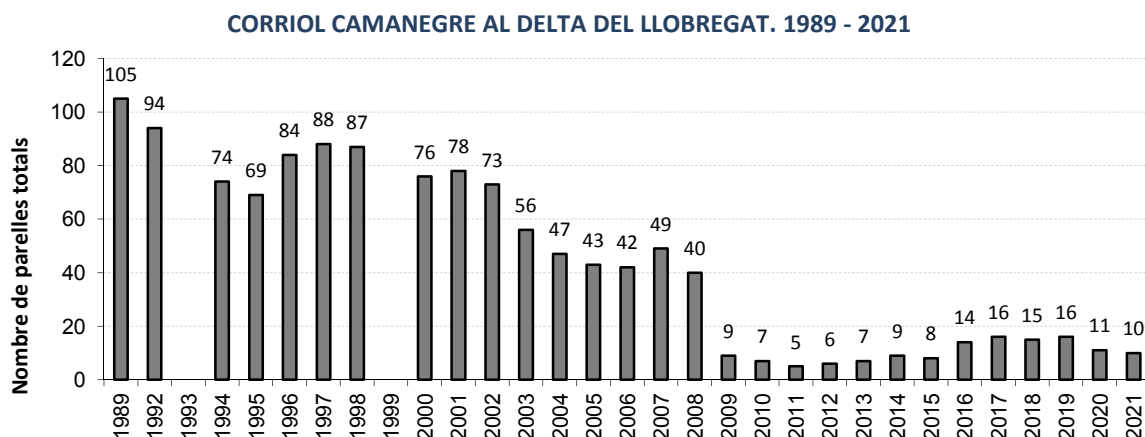
L'any 2021 la població total de Corriol camanegre al delta del Llobregat ha estat de 10 parelles, totes al litoral pratenc, amb el que es constata una temporada més la importància d'aquestes platges per al manteniment de l'espècie al delta del Llobregat, que s'ha vist reduïda dràsticament en els últims 30 anys, amb la pèrdua de la major part de les zones de nidificació.

- **Platja del Remolar – Viladecans.** Per primer cop, es restringeix l'accés públic en aquest tram de platja entre l'1 de març i el 31 de juliol. Durant els mesos de març i abril es detecten tres parelles reproductores de Corriol petit, però cap de Corriol camanegre.
- **Platja de cal Francès.** No s'hi detecta cap parella de Corriol camanegre.
- **Platja de la Roberta.** S'observen petjades de corriols, però cap hi nidifica.
- **Platja del Remolar – Prat.** Els temporals d'hivern van deixar una franja de sorra molt estreta per davant de les dunes. No s'hi observa cap parella nidificant.
- **Platges de Carrabiners – Ricarda – ca l'Arana.** És un tram de platja sense accés al públic, tancat i amb senyalització específica. Es col·loquen tanques addicionals per impedir el pas de persones i gossos que poden comprometre la nidificació i es construeixen deu caixes protectores per evitar la depredació dels nius per senglars i guineus. Dels 10 nius detectats, 9 tenen èxit reproductiu: 8 parelles a les platges de Carrabiners – Ricarda i 2 parelles a la platja de ca l'Arana.

Distribució dels nius de Corriol camanegre. Any 2021

La població actual de Corriol camanegre al Delta del Llobregat s'ha reduït un 85% dràsticament en els últims 30 anys, amb la pèrdua de la major part de les zones de nidificació.

Fartet

El Consorci desenvolupa des del 2008 un Pla de Gestió i Recuperació del Fartet, peix endèmic de la península ibèrica i catalogat com a en perill d'extinció. Aquest projecte compta, des de l'any 2018, amb la col·laboració del Zoològic de Barcelona pel que fa a la cria en captivitat i el suport al programa pedagògic "Salvem el Fartet".

Seguiments 2021. Resultats.

- **Reproducció a les instal·lacions del Zoo de Barcelona.** L'any 2018 es va iniciar el Programa de reproducció en captivitat de fartets del Delta a les instal·lacions del Zoo de Barcelona, en una bassa naturalitzada i 3 tancs de cria

específics. Des de la primavera del 2019 es fa la recollida de les postes amb mopes als tancs de cria i el creixement dels alevins per augmentar el tamany poblacional i tenir stock per a les introduccions al medi natural que es realitzen i per als aquaris escolars del programa pedagògic "Salvem el Fartet".

Tanc de cria de Fartet. Instal·lacions del Zoo

- **Estudi de diagnosi de l'estat del Fartet al delta del Llobregat.** En el marc del Conveni amb el Zoològic de Barcelona es va encarregar un estudi a l'empresa Sorelló per tal de conèixer l'estat actual de les poblacions de Fartet del Delta, de la comunitat íctica acompanyant, avaluar l'estat dels seus hàbitats i fer una diagnosi global de les possibilitats i opcions per la recuperació de l'espècie. Aquest estudi es durà a terme la llarg de la primavera de 2021.
 - S'ha detectat 13 espècies de peixos, de les quals només 6 son autòctones a la conca del Llobregat (Fartet, Babosa de riu, Anguila, Burret de sorra, Llissa llobarrera i Llissa caula).

- El Fartet només s'ha detectat en 5 localitats de les 43 mostrejades (11,6%).
- La població fundadora de Fartet que va ser alliberada l'any 1995 a la bassa que porta el seu nom s'ha constatat que està extinta, a causa bàsicament de l'expansió de la *Gambusia* i de la forta eutrofització que ha patit.
- Les poblacions de Fartet existents estan situades en petites basses, amb una baixa o inexistent presència d'espècies de peixos competidores i depredadores
- L'estructura poblacional del Fartet mostra que només en 3 de les 5 localitats on s'ha trobat té poblacions estables i ben establertes.
- El baix estat ecològic general de les masses d'aigua del Delta és un factor que dificulta l'establiment de les poblacions de Fartet, el qual queda relegat a basses aïllades alimentades per aflorament del freàtic.

Es conclou que és necessari mantenir el programa de conservació ex-situ, a les instal·lacions del Zoo de Barcelona, per poder anar fent reforçament de les poblacions existents i crear nous nuclis poblacionals.

- **Reproducció en aquaris a les escoles.** Enguany han participat 13 escoles de 5 municipis al programa pedagògic "Salvem el Fartet". Entre totes les escoles van produir 75 alevins, els quals junt amb els 91 adults que es van dipositar als aquaris es van alliberar a dues petites basses d'origen artificial del passeig marítim del Prat. Aquestes basses constitueixen un bon hàbitat per al Fartet, ja que tenen poblacions de macròfits, aigua de bona qualitat i no hi ha presència de les espècies competidores i depredadores.

Tortuga de rierol

El Consorci duu a terme, des del 2012 un Pla de conservació de la tortuga de rierol (*Mauremys Leprosa*), que es centra en el control de les poblacions de tortugues exòtiques, mitjançant la captura, el seguiment de les poblacions naturals de tortuga de rierol i la cria en captivitat de l'espècie a les instal·lacions del Zoo, en base al conveni signat el 2012.

Seguiments 2021. Resultats.

- **Seguiment de les poblacions naturals.** Aquest es duu a terme mitjançant la captura passiva amb nanses de pesca amb esquer en dos espais, el Remolar-Filipines i el canal de la Bunyola, en el marc de les campanyes periòdiques de captura i retirada d'exemplar de tortugues exòtiques que duu a terme el personal del Consorci. Si l'exemplar està marcat es prenen mesures biomètriques, i en cas que no, es marca segons la codificació oficial.

Aquest any s'ha capturat un total de 19 *Mauremys leprosa*, 10 al Remolar-Filipines i 9 al canal Bunyola. Si tenim present que s'ha capturat 520 tortugues exòtiques en la mateixa campanya de mostreig, veiem que només un 3,6% de les capturades son autòctones.

- **Reproducció a les instal·lacions del Zoo de Barcelona.** Des de l'any 2012 es reproduïxen al Zoo exemplars de tortuga de rierol del delta del Llobregat per

reforçar les poblacions naturals. La població reproductora està formada per 14 exemplars, en una bassa artificial amb un sorral per a les postes.

Enguany la reproducció a la instal·lació del Zoo no ha funcionat. Es van agafar les femelles per fer-les radiografies de control a principis de juny i només una estava gràvida, amb 3 ous. Aquesta va fer la posta al sorral de la instal·lació, però eren infèrtils. El 7 de juliol es van posar 16 ous a la incubadora, però no es va produir cap eclosió.

- **Alliberaments als espais naturals del delta del Llobregat.** El 20 d'octubre de es va dur a terme l'alliberament de 27 exemplars de tortugues de rierol, 7 provinents del CRARC i 20 nascudes al Zoo de Barcelona. Enguany es va dur a terme la instal·lació a la closca d'un dispositiu GPS tipus logger en 10 exemplars dels 27 alliberats (5 exemplars del Zoo i 5 del CRARC), els quals enregistren la posició i la temperatura. 8 dels exemplars marcats es van alliberar a l'estany de cal Tet i 2 al braç de la Vidala del Remolar. Per a descarregar la informació emmagatzemada cal capturar els exemplars marcats. Els emissors permetran fer un seguiment del moviment de les tortugues, en cas que siguin re capturades, donant informació sobre aspectes com la dispersió, tipologia d'hàbitats seleccionats, corredors utilitzats, etc. Al 2022 es faran campanyes de mostreig amb nanses als aiguamolls on han estat alliberades, per tal d'intentar capturar els exemplars amb els emissors.

2.3.2.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES

Ocells hivernants

Seguiments 2021. Resultats.

El mes de gener de l'any 2021 s'han censat 3.210 exemplars d'ocells estrictament aquàtics. En total, s'han comptabilitzat 3.524 exemplars, considerant també els ocells marins i les rapinyaires lligades a les zones humides del Delta.

CENS OCELLS AQUÀTICS HIVERNANTS. DELTA DEL LLOBREGAT. GENER DE 2010 – 2021

ANATIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Oca vulgar	<i>Anser anser</i>	4	2	7	10	32	24	19	46	32	48	58	54
Oca de galta blanca	<i>Branta leucopsis</i>						3		1				
Oca egípcia	<i>Alopochen aegyptiaca</i>					2							
Ànec blanc	<i>Tadorna tadorna</i>	16	66	37	35	56	44	53	40	35	27	15	19
Ànec xiulador	<i>Anas penelope</i>	47	33	25	25	23	3	9	33	6	21	8	1
Ànec gris	<i>Anas strepera</i>	133	186	354	289	149	154	346	482	223	385	237	203
Xarxet comú	<i>Anas crecca</i>	244	444	330	376	632	463	216	447	164	298	169	155
Ànec collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>	1289	894	707	274	394	191	371	350	395	472	401	577
Ànec cuallarg	<i>Anas acuta</i>	7	1	6	9	3	1		5	3	2		
Ànec cullerot	<i>Anas clypeata</i>	204	472	395	371	431	623	553	715	380	356	271	155
Xibec	<i>Netta rufina</i>	14	5	17	18	17	9	2	11	3	4	5	1
Morell de cap roig	<i>Aythya ferina</i>	79	86	61	139	128	61	105	46	79	46	56	69
Morell xocolater	<i>Aythya nyroca</i>	1	1		4	2	1	2					
Morell de plomall	<i>Aythya fuligula</i>	1	7	5	8	6	4					1	
Ànec negre	<i>Melanitta nigra</i>	8			2	1							
Ànec fosc	<i>Melanitta fusca</i>		1					1					
Morell d'ulls grocs	<i>Bucephala clangula</i>								1				
Bec de serra mitjà	<i>Mergus serrator</i>		1		1	1					1		
Total Anatidae		2.047	2.199	1.944	1.561	1.877	1.581	1.677	2.177	1.320	1.660	1.221	1.234

GAVIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Calàbria petita	<i>Gavia stellata</i>	1				1			1				1
Calàbria grossa	<i>Gavia immer</i>				1								
PODICIPEDIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	111	92	86	89	75	55	66	73	69	48	62	58
Cabussó emplomallat	<i>Podiceps cristatus</i>	33	24	24	32	23	7	21	16	23	19	12	16
Cabussó collnegre	<i>Podiceps nigricollis</i>	2	3	3	8	1	3	1	7		4	2	2
Cabussó orellut	<i>Podiceps auritus</i>							1		5			
Total Podicipedidae		146	119	113	129	99	65	89	96	97	71	76	76
PROCELLARIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Baldriga balear	<i>Puffinus mauretanicus</i>	7				120	800		2.000				180
SULIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mascarell	<i>Morus bassanus</i>	8	10	6	16	46	49	1	15	11		18	17
PHALACROCORACIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Corb marí gros	<i>Phalacrocorax carbo</i>	368	377	490	324	228	290	373	246	218	264	371	394
Corb marí emplomallat	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	1		2	3			1					
ARDEIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bitó comú	<i>Botaurus stellaris</i>		2	2	1	2	2	1	2	1	1		
Martinet menut	<i>Ixobrychus minutus</i>	1		1	4	6	4	7	5	1	4	3	6
Martinet de nit	<i>Nycticorax nycticorax</i>		5	10				3	11	5	5	6	
Martinet ros	<i>Ardeola ralloides</i>						1		1				
Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	644	433	482	693	627	723	925	686	666	894	281	393
Martinet blanc	<i>Egretta garzetta</i>	30	51	36	27	28	25	46	44	23	19	6	18
Agró blanc	<i>Casmerodius albus</i>				1	2	4	5	6	3	3	2	8
Bernat pescaire	<i>Ardea cinerea</i>	101	42	62	48	44	78	46	54	39	53	56	81
Agró roig	<i>Ardea purpurea</i>												
Total Ardeidae		776	533	593	774	709	837	1.033	809	738	979	354	506
CICONIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>						1				1		
THRESKIORNITHIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Becplaner	<i>Platalea leucorodia</i>				1			1					
PHOENICOPTERIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Flamenc	<i>Phoenicopterus roseus</i>				15			10	6	41	8	3	15
ACCIPITRIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arpella vulgar	<i>Circus aeruginosus</i>	6	6	8	9	9	10	10	9	11	8	8	9
Arpella pàl·lida	<i>Circus cyaneus</i>			1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Astor	<i>Accipiter gentilis</i>	2	2	2	3	3	3	3	4	7	5	5	8
Esparver vulgar	<i>Accipiter nisus</i>	2	5	2	3	3	2	3	4	2	6	3	3
Aligot comú	<i>Buteo buteo</i>	17	21	19	22	17	16	23	19	11	18	22	25
Àguila calçada	<i>Aquila pennata</i>			1					1		1		
FALCONIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Xoriquer comú	<i>Falco tinnunculus</i>	14	21	21	23	16	18	18	23	15	22	17	28
Esmerla	<i>Falco columbarius</i>				1								1
Falcó pelegrí	<i>Falco peregrinus</i>				2	2		3	1	1			2
Total rapinyaires		41	55	54	65	51	50	61	62	48	61	56	77
RALLIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rascó	<i>Rallus aquaticus</i>	11	11		20	35	42			21	22	20	28
Polla blava	<i>Porphyrio porphyrio</i>	31	18	10		25	45	6	41	32	33	15	22
Fotja vulgar	<i>Fulica atra</i>	359	406	849	856	541	226	209	264	206	184	110	120
Total Rallidae		401	435	859	876	601	313	215	305	259	239	145	170
RECURVIROSTRIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bec d'alena	<i>Recurvirostra avosetta</i>			2						1			1
BURHINIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Torlit	<i>Burhinus oedicephalus</i>			15	12	19	23	30	47	30	12	0	44
CHARADRIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Corriol gros	<i>Charadrius hiaticula</i>							1					
Corriol camanegre	<i>Charadrius alexandrinus</i>				5			3	2	3			4
Daurada grossa	<i>Pluvialis apricaria</i>	163	210	94	95	46	50	3	94	54	50	60	128
Pigre gris	<i>Pluvialis squatarola</i>	2	8	5	4	11	5	5	13	6	3	4	8
Fredeluga	<i>Vanellus vanellus</i>	970	844	592	644	364	639	372	337	315	415	252	460
SCOLOPACIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Territ tresdits	<i>Calidris alba</i>		11	9	20	15	11	7	30	12	19	7	14
Territ menut	<i>Calidris minuta</i>						8		1	2	1		
Territ variant	<i>Calidris alpina</i>	3	6	9	3	14	30	23	35	41	21	12	26
Becadell sord	<i>Lymnocyttus minimus</i>	2		2	9	1	3	5	8	3	4	2	
Becadell comú	<i>Gallinago gallinago</i>	60			113	24	34	26	62	24		157	26

Becada	<i>Scolopax rusticolus</i>							2					2
Tètol cuanegre	<i>Limosa limosa</i>								1				
Tètol cuabarrat	<i>Limosa lapponica</i>					1	2						
Pòlit cantaire	<i>Numenius phaeopus</i>							1	1	1	1	1	1
Becut	<i>Numenius arquata</i>	3	7	1		2							
Gamba roja pintada	<i>Tringa erythropus</i>		1	2	3	6	6	5	9	4	5	5	7
Gamba verda	<i>Tringa nebularia</i>	1	3	4	4	6	13	6	6	9	5	6	8
Xivita	<i>Tringa ochropus</i>	23	21	30	21	29	25	23	30	20	16	19	25
Valona	<i>Tringa glareola</i>	1											
Xivitona	<i>Actitis hypoleucos</i>	2		3	2		4	3	2	2		2	3
Remena-rocs	<i>Arenaria interpres</i>				2	4	4	4	3	3	2	2	2
Total limícoles		1.230	1.111	768	937	542	857	518	681	530	640	529	759
STERCORARIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paràsit cuapunxegut	<i>Stercorarius parasiticus</i>					1			2	1			
Paràsit gros	<i>Stercorarius skua</i>		1						1				
LARIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gavina capnegra	<i>Larus melanocephalus</i>	475	150	38	430	346	43	533	920	335	357	21	
Gavina menuda	<i>Hydrocoloeus minutus</i>							1					
Gavina vulgar	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>						1289						
Gavina corsa	<i>Larus audouinii</i>	3		2	2	1		1	1	1	3	1	2
Gavina cendrosa	<i>Larus canus</i>	1		1	1		1	1					
Gavià fosc	<i>Larus fuscus</i>	11	8	9	6		8	3	13		5	7	
Gavià argentat	<i>Larus michahellis</i>					150	563						
Total Laridae		490	158	50	439	497	1.904	539	934	336	365	29	2
STERNIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Xatrac becllarg	<i>Sterna sandvicensis</i>	31	12	27	59	38	50		51	8	22	18	37
Total Sternidae		31	12	27	59	38	50	0	51	8	22	18	37
ALCIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gavot	<i>Alca torda</i>	3						2	15				
Passeriformes lligats al medi aquàtic													
ALCEDINIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Blauet	<i>Alcedo atthis</i>	2	3	4	3	2	10	6	15	11	7	5	5
TURDIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cotxa blava	<i>Luscinia svecica</i>	11	5	10	10	2	5	6	6		5	4	10
SYLVIIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Boscarla mostatxuda	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	9	8	17		14	21	26	29	26	9	10	21
REMIZIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Teixidor	<i>Remiz pendulinus</i>	24		28							10		
EMBERIZIDAE		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Repicatalons	<i>Emberiza schoeniclus</i>	227	249	120		25			63	65	61	72	
No. EXEMPLARS Aquàtics		5.242	5.039	4.948	4.633	4.099	3.980	3.955	4.442	3.316	3.972	2.800	3.210
No. EXEMPLARS Marins		540	181	83	515	703	2.803	542	3.019	357	394	65	237
No. EXEMPLARS Aquàtics +Marins		5.782	5.220	5.031	5.148	4.802	6.783	4.497	7.461	3.673	4.366	2.865	3.447
No. EXEMPLARS totals		5.823	5.275	5.085	5.213	4.853	6.833	4.558	7.523	3.721	4.419	2.913	3.512
NO. ESPÈCIES		57	51	57	62	63	62	63	69	60	63	53	55
% Aquàtiques / TOTAL		90,0	95,5	97,3	88,9	84,5	58,2	86,8	59,0	89,1	89,88	96,12	91,40

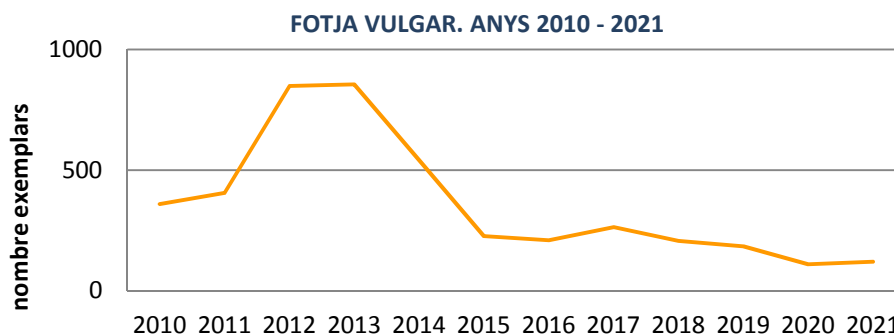
El gener de 2021 es va detectar un estol de Baldriga balear en la zona litoral de la platja del Remolar, el que fa variar el nombre d'ocells marins al cens.

S'ha produït un lleuger augment d'ocells hivernants respecte l'any anterior on el nombre d'ànecs és força similar; els ardeids han augmentat en 152 exemplars i els limícoles sumen 230 exemplars més.

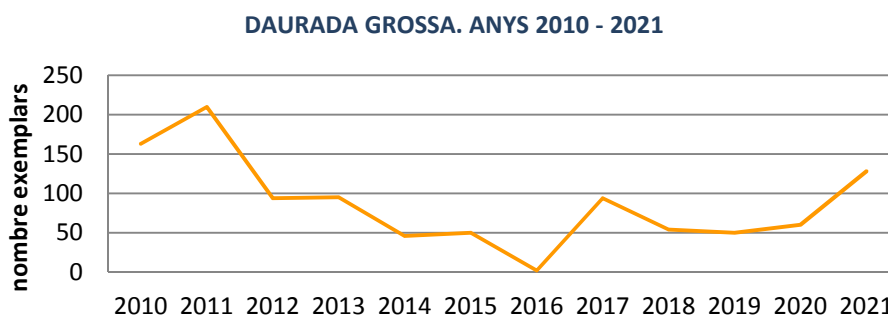
Els cabussos es mantenen amb les mateixes xifres, els corbs marins augmenten amb 23 exemplars més i alguns passeriformes lligats al medi aquàtic, com les boscarles mostatxudes, també sumen 11 exemplars més o les cotxes blaves amb 6 exemplars més censats.

El nombre de ràl·lids (fotges, polles blaves i rasclons) també augmenta lleugerament amb 25 exemplars més. Encara que espècies com la fotja vulgar manté nombres força

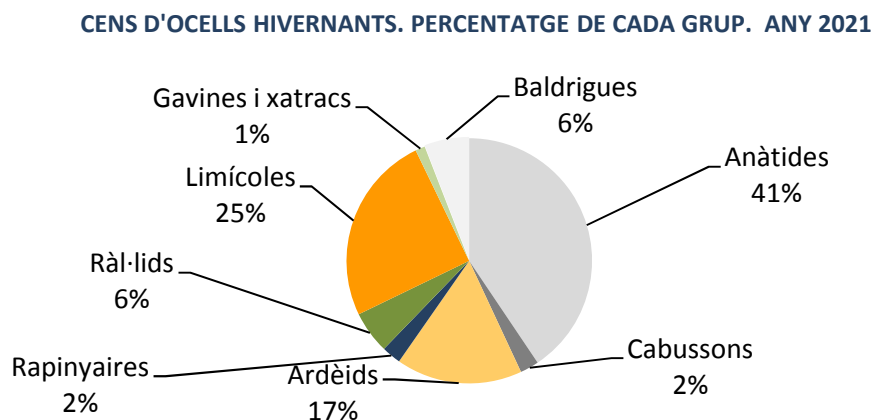
baixos respecte els màxims assolits els anys 2012 a 2014, i també per sota dels valors d'anys immediatament anteriors.

La Daurada grossa (espècie de l'Annex I de la Directiva Aus) augmenta lleugerament respecte els darrers tres anys encara que presenta un nombre baix en comparació als obtinguts els anys 2010 i 2011.

Per grups, els anàtids són el bloc majoritari (41 %), seguit dels limícoles (25 %) i els ardeïds (17 %).

Basses de Can Dimoni. Les molèsties continuades en el dormidor d'esplugabous de can Dimoni han provocat l'absència total d'individus en aquesta zona, que ha variat, per tant, la seva distribució dins els diferents ajocadors de la plana deltaica.

Riu Llobregat. La quantitat d'ocells aquàtics hivernants al riu, entre El Prat i Sant Boi, ha augmentat respecte a altres anys, degut sobretot a la instal·lació d'un gran dormidor d'ardeïds, que s'ha desplaçat des de les Basses de Can Dimoni, possiblement per les molèsties ocasionades per la pesca furtiva.

Ocells aquàtics nidificants

Seguiments 2021. Resultats.

L'any 2021, el nombre mínim de parelles d'aus aquàtiques nidificants (no passeriformes) als espais naturals protegits del Delta ha estat un mínim de 579 parelles de 18 espècies diferents. En aquest còmput no s'inclou cap dada de Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), ni del Rascló (*Rallus aquaticus*), ni de Corriol petit (*Charadrius dubius*) al no realitzar-se un cens complert d'aquestes espècies. Tampoc s'inclou la Gavina corsa (*Larus audouinii*), que es reproduïxen dins del Port de Barcelona.

Comptabilitzant aquestes espècies de nidificació segura però no censades, el nombre total d'espècies d'aus aquàtiques nidificants, no passeriformes, és de 22.

En el cas de l'Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) només s'ofereix una estimació de les parelles que puguin haver dintre de les zones de cens.

Cal esmentar que la majoria de les espècies, durant la temporada de cria, han estat presents al Delta en un nombre superior d'exemplars i parelles que l'indicat a la taula. Per tant, aquesta taula només reflecteix el nombre de parelles que s'han confirmat o que podem assegurar que han intentat reproduir-se. També cal anotar, que a causa de la Covid-19 els dies prospecció de totes aquestes espècies han estat inferiors respecte als anys anteriors, el que pot afectar a l'estadística dels anàtids.

Com es pot veure a la taula el nombre de parelles augmenta molt significativament respecte al 2020, a causa principalment en l'increment en el cas de les anàtides.

OCELLS NIDIFICANTS DELTA DEL LLOBREGAT. Indicació per anys del nombre mínim de parelles. Remolar, Ricarda-Ca l'Arana, Murtra, Reguerons, Can Dimoni, Roberta, Illa, Riu (Refugi de Pesca)

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ANATIDAE										
<i>Anser anser</i>	Oca vulgar	3	5	4	3	2	6	5	2	11
<i>Anas platyrhynchos</i>	Ànec collverd	50	54	45	25	27	38	37	37	224
<i>Anas strepera</i>	Ànec grisè	14	13	16	10	11	9	11	4	10
<i>Anas clypeata</i>	Ànec cullerot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Netta rufina</i>	Xibec	11	7	10	11	7	8	10	2	14
<i>Aythya ferina</i>	Morell cap-roig	10	6	8	7	3	4	1	0	2
<i>Tadorna tadorna</i>	Ànec blanc	7	7	6	5	7	3	2	3	2
ARDEIDAE										
<i>Ardea cinerea</i>	Bernat pescaire	7	11	11	14	27	30	37	36	40
<i>Ardea purpurea</i>	Agró roig	3	13	5	6	2	3	4	3	3
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Martinet de nit	1	1	5	13	13	30	11	56	54
<i>Egretta garzetta</i>	Martinet blanc	1	1	2	0	0	0	0	0	0
<i>Ixobrychus minutus</i>	Martinet menut	19	31	25	30	21	20	18	19	17
PODICIPEDIDAE										
<i>Podiceps cristatus</i>	Cabussó emplomallat	21	25	13	12	11	14	11	12	9
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Cabusset	49	64	45	54	45	43	40	39	26
ACCIPITRIDAE										
<i>Circus aeruginosus</i>	Arpella	0	0	0	1	0	0	0	0	0
RALLIDAE										
<i>Fulica atra</i>	Fotja vulgar	155	159	104	122	106	98	93	56	53
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Polla blava	25	47	24	35	22	26	19	18	12
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascló	2	NC	NC	NC	NC	NC	NC	NC	NC
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla d'aigua	NC	NC	NC	NC	NC	NC	NC	NC	NC
HAEMATOPODIDAE										
<i>Haematopus ostralegus</i>	Garsa de mar	1	1	1	1	0	0	1	1	1
RECURVIROSTRIDAE										
<i>Himantopus himantopus</i>	Cames llargues	61	42	35	57	67	48	46	64	87
GLAREOLIDAE										
<i>Glareola pratincola</i>	Perdiu de mar	2	1	0	2	0	6	1	5	1

CHARADRIIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Corriol camanegre	5	7	7	13	16	13	15	11	10
<i>Charadrius dubius</i>	Corriol petit			20	26	32	29	33	21	NC
LARIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Larus audouinii</i>	Gavina corsa	323	608	213	146	9	0	30	0	0
<i>Larus michahellis</i>	Gavià de potes grogues				1	1	0	0	0	0
STERNIDAE		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Sterna albifrons</i>	Xatrac menut	0	0	0	1	6	5	9	6	3
TOTAL		703	1.031	599	595	435	434	431	395	579

El nombre total de parelles nidificants d'anàtids és de 39, sense comptar l'estimació feta en el cas de l'Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), , corresponents a 5 espècies. Incloent l'Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) el nombre total de parelles reproductores és de 263. Cal indicar l'augment del nombre de parelles d'Oca vulgar (*Anser anser*) respecte els anys anteriors.

El nombre total de parelles d'ardeids és de 114, amb una certa tendència estable respecte l'anys anteriors, corresponents a quatre espècies, sent el Martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*) l'espècie més nombrosa, que ha anat pujant des de l'any 2013, coincidint amb el començament de la nidificació d'aquesta espècie en arbres. El nombre de parelles de Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) puja lleugerament respecte a l'any anterior amb una clara tendència a l'augment durant els darrers anys.

Aquest any s'han observat 35 parelles de cabussos amb niu, mentre que la mitjana dels últims anys se situa entre les 50 i 65 parelles, corresponents a dos espècies, sent el Cabusset (*Tachybaptus ruficollis*) l'espècie més nombrosa. Tant el Cabusset com el Cabussó emplomallat han anat disminuint els últims anys com a nidificants al Delta. El cabusset ha passat de 64 parelles l'any 2014 a 26 aquest any. I el Cabussó emplomallat de 25 a 9 parelles en els mateixos anys.

Niu de cabussó emplomallat. Llacuna de cal Tet. Maig 2021

El nombre de parelles de ràl·lids de l'any 2021 ha estat de 65, corresponents a dos espècies, sent la Fotja (*Fulica atra*) el ràl·lid més nombrós. A aquest grup també pertanyen la Polla d'aigua i el Rascló, que tot i estar presents com a nidificants, no es censen. El nombre de parelles d'aquest grup ha disminuït notablement, ja que ha passat de 206 parelles l'any 2014 a les 65 de l'any 2021, amb una forta disminució del nombre de parelles de fotges i de polles blaves.

El nombre de parelles de limícoles ha estat de 99, que se situa entre les 50 i 120 parelles que nidifiquen els últims anys, corresponents a quatre espècies, sent el Cames llargues (*Himantopus himantopus*) l'espècie més nombrosa. Una parella de Garsa de mar va fer niu, ponent ous tant a la primera posta com a la posta de reposició, però finalment no van aconseguir eclosionar amb èxit per culpa de la depredació de la guineu malgrat els esforços en protegir-los amb les caixes protectores.

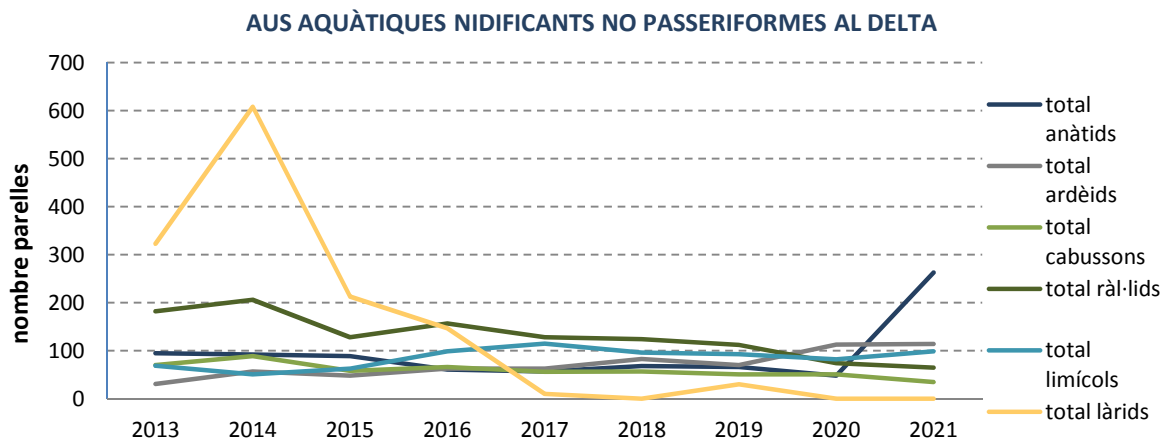

Imatge del moment en que la guineu aconsegueix accedir dins la gàbia protectora del niu de Garsa de mar. Maig 2021

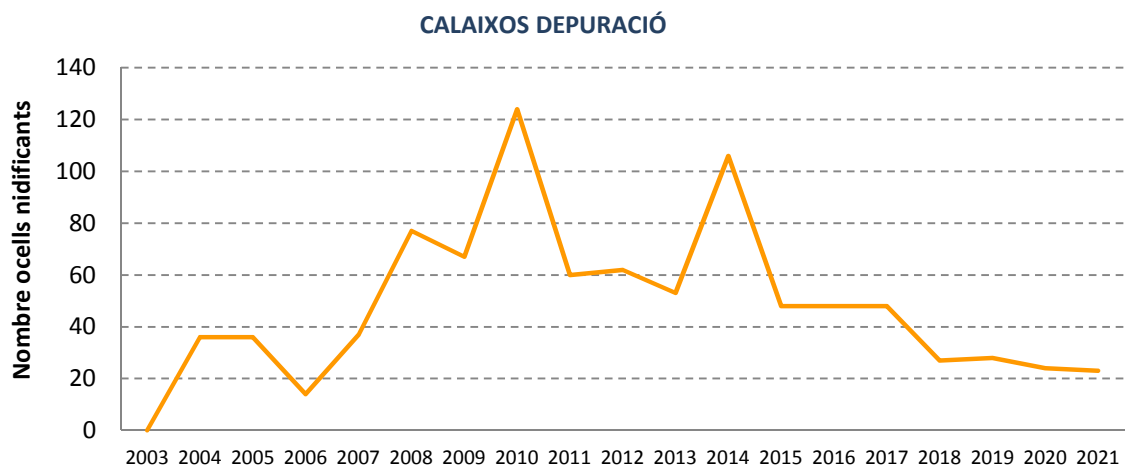
Cal destacar l'augment de parelles reproductores de Cames llargues amb un total de 87 respecte les 64 parelles de l'any anterior. No s'inclouen el nombre de Corriol petit ja que els censos han estat parcials.

Entre els làrids destaca la desaparició de la gran colònia de Gavina corsa (*Larus audouinii*) que nidificava al Delta, malgrat l'any 2021 alguns exemplars sí presenten interès en l'Illa del Molí durant el mes d'abril, finalment van abandonar la zona.

En conjunt, destaca el Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) amb 40 parelles; el Xatrac Menut (*Sterna albifrons*) amb 3 parelles, i la Perdiu de mar (*Glareola pratincola*) amb 1 parella, sent aquestes dues últimes espècies molt escasses com a nidificants al Delta.

Canyissars de depuració de Cal Tet. Aquest espai continua sense tenir aigua de bona qualitat durant la primavera i l'estiu, i es manté exclusivament amb aigua de desguàs pluvial i agrícola que circula pel canal de reposició del Sabogal, el qual drena la zona agrícola de la marina del Prat. El problema s'ha accentuat aquests darrers anys, coincidint amb primaveres poc plujoses, i com a conseqüència, el nombre de parelles d'aus nidificants ha disminuït significativament.

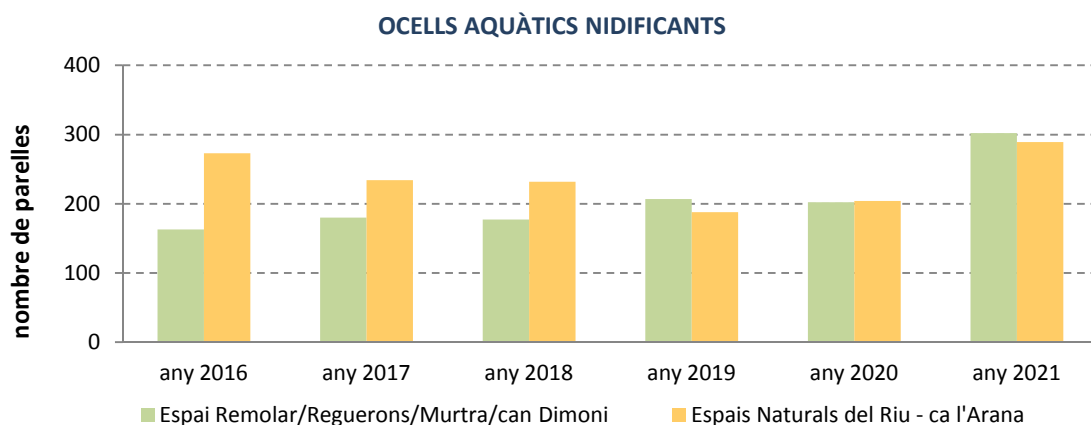
Nombre de parelles nidificants de Cabusset, Cabussó emplomallat, Fotja vulgar i Polla blava als calaixos de depuració. Anys 2003 a 2021

Un altre problema afegit als calaixos de depuració és l'extrema densificació de la vegetació helofítica en alguns sectors, de manera que diverses espècies d'aus aquàtiques han perdut el seu hàbitat de nidificació.

Remolar – Filipines. Reguerons. Murtra. Can Dimoni. És la zona que acumula més parelles d'aus aquàtiques nidificants (302 parelles). A l'espai natural del Remolar – Filipines destaca la principal colònia nidificant d'ardeids del Delta, amb tota la població de Bernat pescaire, Martinet de nit, Xatrac menut i Perdiu de mar.

Riu – Cal Tet. 289 aus aquàtiques.

En conjunt, les xifres de parelles nidificants en quant a nombre en el Delta han anat lleugerament en augment respecte als darrers tres anys.

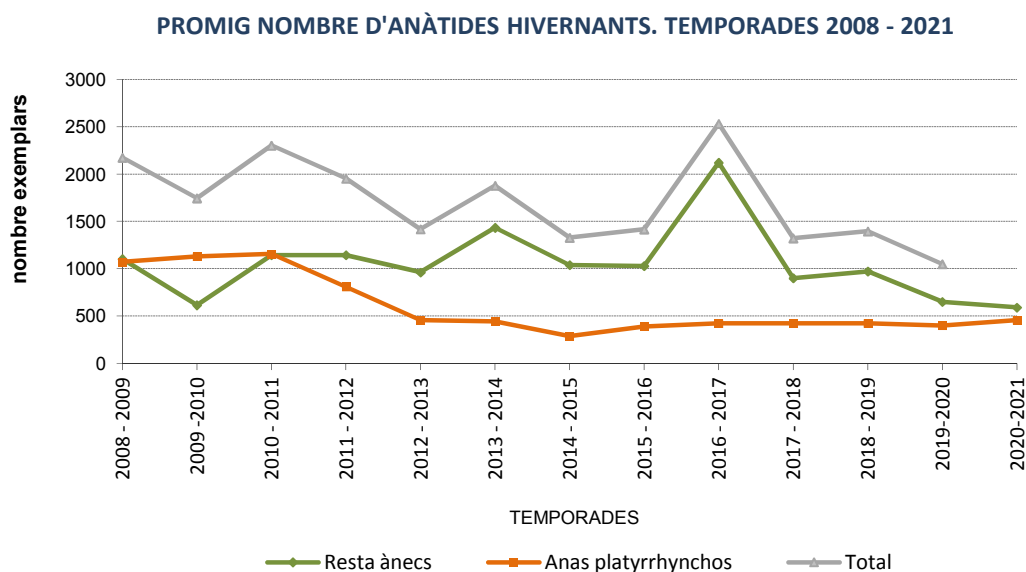

Ànecs

Seguiments 2021. Resultats.

El censos d'anàtids hivernants s'han realitzat entre el mes de novembre de l'any 2020 i gener de l'any 2021. S'ha comptabilitzat un mínim de 926 ex. (novembre de 2020) i un màxim de 1.239 ex. (gener 2021), de nou espècies diferents.

Comparant el promig dels mesos de novembre – gener entre l'any 2008 i l'any 2021, s'observa com el total d'anàtids durant l'hivern de 2020 – 2021 baixa lleugerament respecte la temporada anterior.

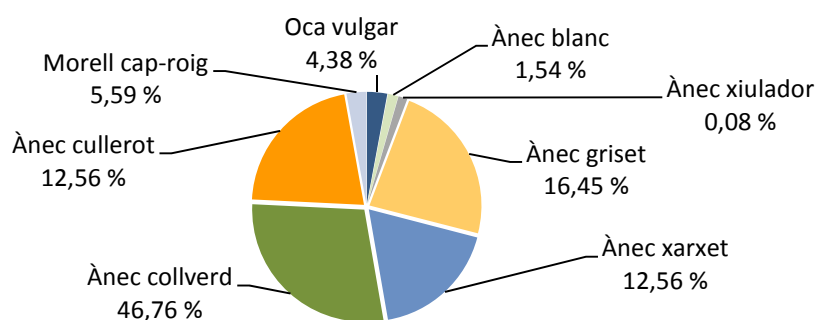

ÀNECS. EVOLUCIÓ CENSOS GENER. PERIODE 2009 - 2021

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Cygnus olor</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anser anser</i>	3	3	2	3	10	32	15	19	46	32	48	58	54
<i>Anser albifrons</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Tadorna tadorna</i>	29	16	66	37	35	56	44	53	40	35	25	15	19
<i>Anas penelope</i>	74	47	33	25	25	23	0	9	33	6	21	10	1
<i>Anas strepera</i>	85	133	186	354	289	149	154	346	481	225	380	235	203
<i>Anas crecca</i>	761	244	444	330	376	632	463	216	448	164	298	169	155
<i>Anas platyrhynchos</i>	836	1304	894	707	274	394	217	371	351	405	465	349	577
<i>Anas acuta</i>	0	6	1	6	9	3	0	0	5	3	2	0	0
<i>Anas querquedula</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anas clypeata</i>	167	204	472	395	371	431	401	553	717	380	350	271	155
<i>Netta rufina</i>	4	0	5	16	18	17	0	2	11	3	2	5	1
<i>Aythya ferina</i>	177	79	86	61	139	128	61	105	47	79	46	56	69
<i>Aythya fuligula</i>	2	1	7	5	8	3	1	0	0	0	0	1	0
<i>Aythya nyroca</i>	0	1	1	0	4	0	0	2	0	0	0	0	0
<i>Melanitta nigra</i>	1	2	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Melanitta fusca</i>	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
<i>Somateria mollissima</i>	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Branta leucopsis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
<i>Mergus serrator</i>	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
TOTAL	2.141	2.040	2.199	1.939	1.561	1.869	1.356	1.677	2.180	1.332	1.638	1.169	1.234

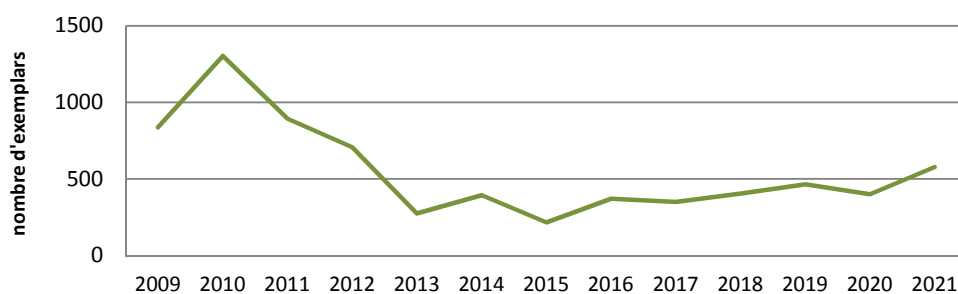
L'any 2021 l'Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) ha representat el 46,7 % dels anàtids del Delta, proporció que ha augmentat lleugerament respecte els anys anteriors.

ANÀTIDS HIVERNANTS MÉS ABUNDANTS. GENER 2021

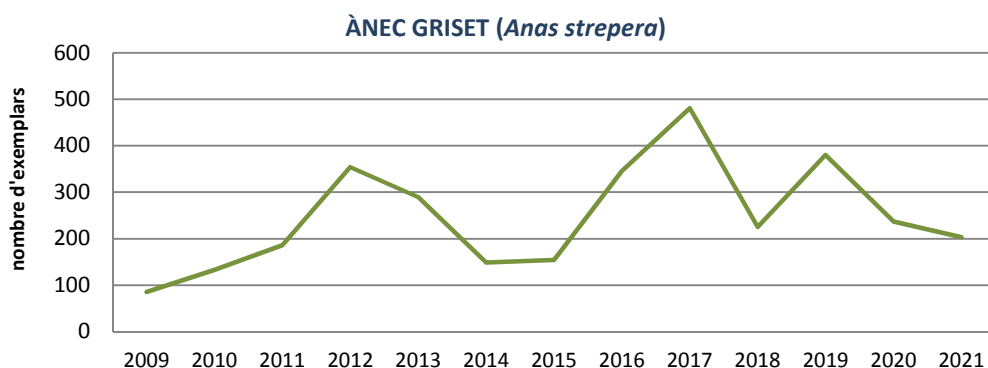

La quantitat total d'Ànec collverd el gener de 2021 se situa en 577 ex, xifra superior a la dels últims cinc anys, encara que molt per sota dels 1.304 ex. de l'any 2010.

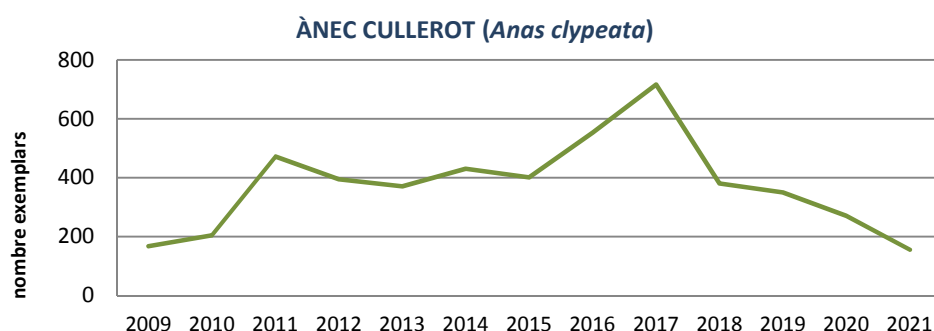
ÀNEC COLLVERD (*Anas platyrhynchos*)

En canvi, l'Ànec gris, que havia augmentant fins l'any 2017, manté un certa tendència a la baixa els dos últims hiverns.

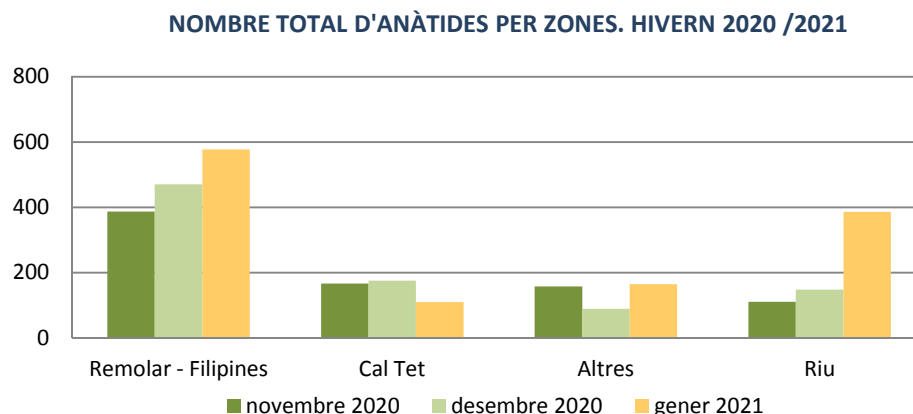

L'Ànec cullerot manté la seva tendència a la baixa.

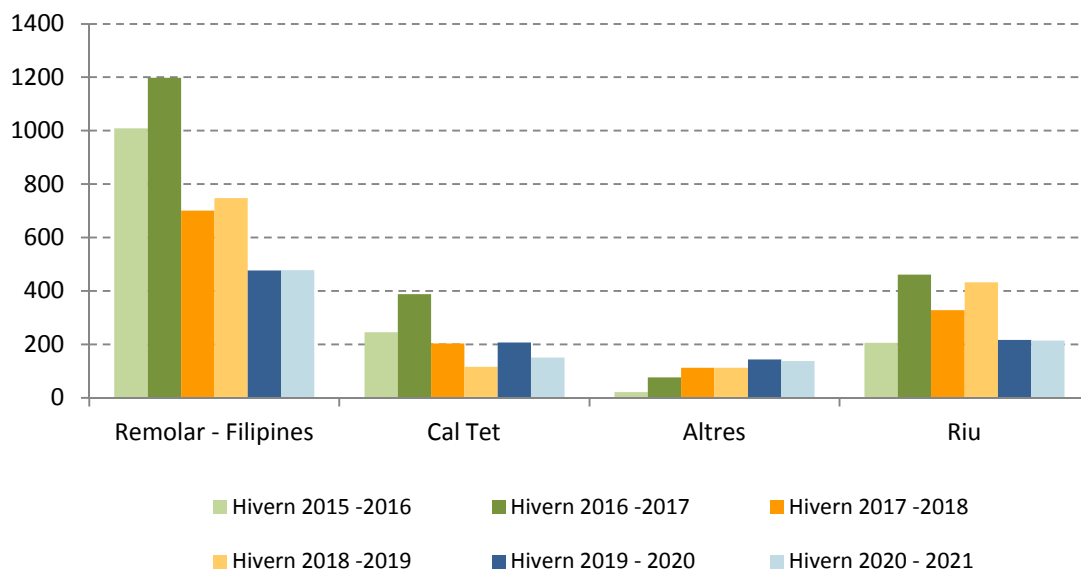
El Remolar – Filipines continua sent la millor zona del Delta pels anàtids hivernants.

El Riu, entre Sant Boi i la desembocadura, manté rellevància especialment durant el mes de gener. Els espais naturals del Riu - cal Tet - ca l'Arana, conjuntament amb Can Dimoni, Reguerons i la Murtra, segueixen presentant valors força similars als anys anteriors.

L'evolució amb els anys de la utilització de les diferents zones del Delta per part dels ànecs indica que l'espai del Remolar – Filipines, tot i ser el més important, ha anat disminuint en importància, mentre que tot el tram de Riu entre Sant Boi i la desembocadura és manté com la segona zona en importància pels ànecs del Delta.

NOMBRE PROMIG D'ÀNATIDS PER ZONES

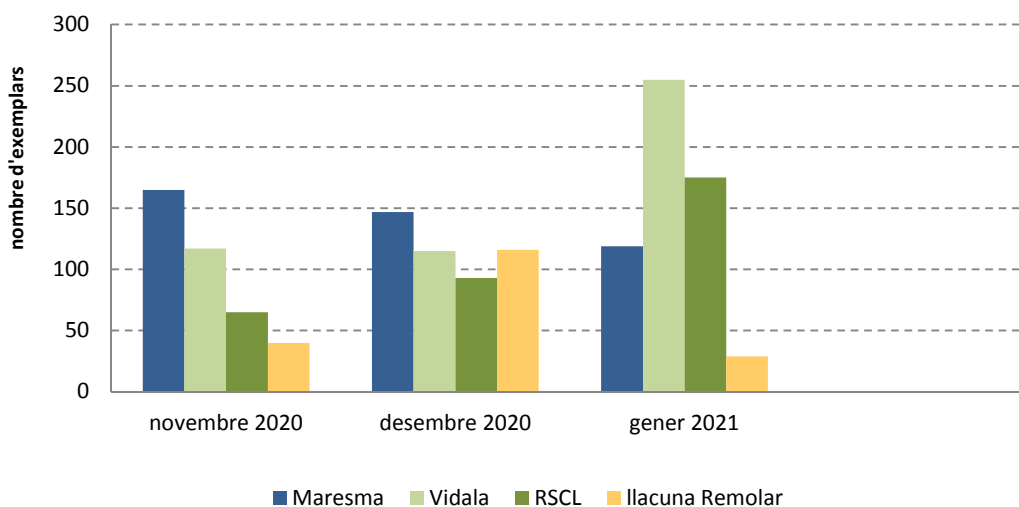

Un anàlisi més detallat indica que la llacuna de la Ricarda continua buida d'ànecs, possiblement per la mala qualitat de l'aigua durant els últims anys, que no els ofereix aliment.

En el cas del sector del Remolar – Filipines, que inclou l'estany del Remolar, la maresma, la Vidala i la riera de Sant Climent, s'ha observat que el nombre d'ànecs per cada "zona" ha anat variant al llarg dels mesos. Per exemple, la maresma del Remolar va ser ocupada massivament pels ànecs el mes de novembre, però de seguida es va buidar fins ben entrat el mes de gener. Gran part dels ànecs que s'hi van veure al novembre van marxar cap a altres zones del Delta.

Els altres espais del sector del Remolar - Filipines també van tenir una ocupació molt més escassa, excepte la Vidala a partir del mes de gener.

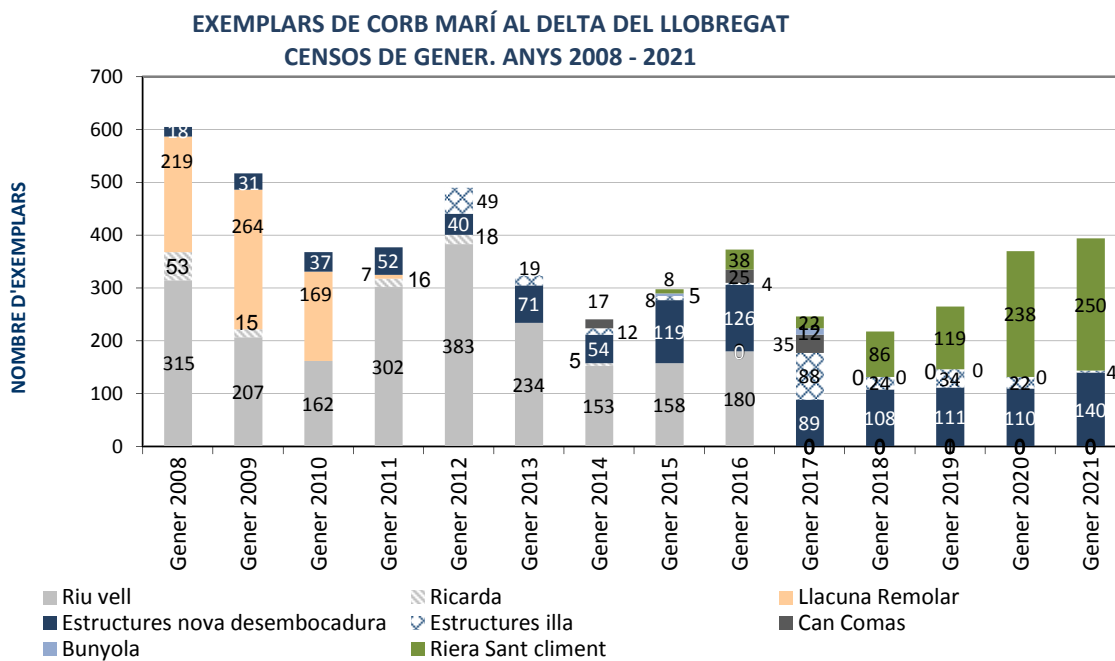
ANÀTIDES AL REMOLAR - FILIPINES. HIVERN 2020 - 2021

Corb marí gros

Seguiments 2021. Resultats.

S'ha realitzat un únic cens de Corbs marí el gener de 2021. El nombre d'exemplars censats va ser de 394, valor lleugerament superior al de l'hivern anterior (23 exemplars més).

Es mantenen els mateixos dormidors de corbs marins del Delta que l'any 2020, i que són, per ordre d'abundància d'exemplars: la riera de Sant Climent, el dormidor de les estructures de la nova desembocadura, i les estructures de l'illa del riu.

El dormidor del Riu Vell ja no existeix des de la tardor de 2016, al ser talats els arbres afectats per la construcció de l'estació ferroviària del Port de Barcelona.

Cada cop que els corbs marins intenten retornar als dormidors que tenien a la desembocadura de l'estany del Remolar i a la capçalera de l'estany de la Ricarda són foragitats pel servei de falconeria de l'Aeroport, degut a la seva proximitat a les pistes. El dormidor de la riera de Sant Climent es manté avui dia com el principal del Delta.

Espècies d'aus de l'annex I de la Directiva d'Aus

La Directiva Aus (Directiva 2009/147/CE), relativa a la conservació de les aus silvestres) determina que totes les espècies d'aus esmentades en l'Annex I seran objecte de mesures especials de conservació en quant al seu hàbitat, amb la finalitat d'assegurar la seva supervivència i la seva reproducció en la seva àrea de distribució.

Seguiments 2021. Resultats.

De les 195 espècies incloses en l'Annex I, al delta del Llobregat se'n han observat 105. D'aquestes, 72 són d'aparició regular al Delta. I per a 59 d'aquestes espècies els espais naturals del Delta són rellevants per a assegurar la seva supervivència, al tenir aquí poblacions importants en algun moment del seu cicle vital, ja sigui en migració,

hivernada, en època de nidificació o com a estivals. I per tant, per a aquestes espècies el Delta té rellevància a nivell europeu.

OCELLS DE LA DIRECTIVA AUS OBSERVADES AL DELTA	AUS OBSERVADES AL DELTA FINS L'ANY 2021	ESPÈCIES D'APARICIÓ REGULAREN ANYS	ESPÈCIES RELLEVANTS AL DELTA
ANSERIFORMES			
ANATIDAE			
<i>Cygnus cygnus</i>			
<i>Anser albifrons flavirostris</i>	x		
<i>Branta leucopsis</i>	x		
<i>Tadorna ferruginea</i>	x		
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	x		
<i>Aythya nyroca</i>	x	x	x
<i>Mergus albellus (Mergellus albellus)</i>	x		
<i>Oxyura leucocephala</i>			
GAVIIFORMES			
GAVIIDAE			
<i>Gavia stellata</i>	x	x	x
<i>Gavia arctica</i>	x	x	x
<i>Gavia immer</i>	x		
PODICIPEDIFORMES			
PODICIPEDIDAE			
<i>Podiceps auritus</i>	x		
PROCELLARIIFORMES			
PROCELLARIIDAE			
<i>Calonectris diomedea diomedea</i>	x	x	x
<i>Puffinus puffinus mauretanicus (Puffinus mauretanicus)</i>	x	x	x
<i>Puffinus yelkouan</i>	x	x	x
HYDROBATIDAE			
<i>Hydrobates pelagicus</i>	x	x	x
PELECANIFORMES			
PHALACROCORACIDAE			
<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	x	x	x
PELECANIDAE			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	x		
CICONIIFORMES			
ARDEIDAE			
<i>Botaurus stellaris</i>	x	x	x
<i>Ixobrychus minutus</i>	x	x	x
<i>Nycticorax nycticorax</i>	x	x	x
<i>Ardeola ralloides</i>	x	x	x
<i>Egretta garzetta</i>	x	x	x
<i>Egretta alba (Ardea alba)</i>	x	x	x
<i>Ardea purpurea</i>	x	x	x
CICONIIDAE			
<i>Ciconia nigra</i>	x	x	
<i>Ciconia ciconia</i>	x	x	x
THRESKIORNITHIDAE			
<i>Plegadis falcinellus</i>	x	x	x
<i>Platalea leucorodia</i>	x	x	x
PHOENICOPTERIFORMES			
PHOENICOPTERIDAE			
<i>Phoenicopterus roseus</i>	x	x	x
FALCONIFORMES			
ACCIPITRIDAE			
<i>Pernis apivorus</i>	x	x	
<i>Elanus caeruleus</i>	x		
<i>Milvus migrans</i>	x	x	
<i>Milvus milvus</i>	x	x	
<i>Neophron percnopterus</i>	x		
<i>Gyps fulvus</i>	x		
<i>Aegypius monachus</i>	x		
<i>Circus gallicus</i>	x	x	
<i>Circus aeruginosus</i>	x	x	x
<i>Circus cyaneus</i>	x	x	x
<i>Circus macrourus</i>	x		
<i>Circus pygargus</i>	x	x	
<i>Aquila pomarina</i>			
<i>Aquila clanga</i>	x		
<i>Hieraaetus pennatus</i>	x	x	x
<i>Hieraaetus fasciatus</i>	x	x	x

PANDIONIDAE			
<i>Pandion haliaetus</i>	x	x	x
FALCONIDAE			
<i>Falco naumanni</i>	x	x	
<i>Falco vespertinus</i>	x	x	
<i>Falco columbarius</i>	x	x	x
<i>Falco eleonora</i>	x	x	
<i>Falco peregrinus</i>	x	x	x
GRUIFORMES			
RALLIDAE			
<i>Porzana porzana</i>	x	x	x
<i>Porzana parva</i>	x	x	
<i>Porzana pusilla</i>	x		
<i>Crex crex</i>	x		
<i>Porphyrio porphyrio</i>	x	x	x
<i>Fulica cristata</i>	x		
GRUIDAE			
<i>Grus grus</i>	x	x	
OTIDIDAE			
<i>Tetrax tetrax</i>	x		
CHARADRIIFORMES			
RECURVIROSTRIDAE			
<i>Himantopus himantopus</i>	x	x	x
<i>Recurvirostra avosetta</i>	x	x	x
BURHINIDAE			
<i>Burhinus oedicnemus</i>	x	x	x
GLAREOLIDAE			
<i>Cursorius cursor</i>	x		
<i>Glareola pratensis</i>	x	x	x
CHARADRIIDAE			
<i>Charadrius alexandrinus</i>	x	x	x
<i>Charadrius morinellus</i>	x	x	x
<i>Pluvialis apricaria</i>	x	x	x
SCOLOPACIDAE			
<i>Philomachus pugnax</i>	x	x	x
<i>Gallinago media</i>	x		
<i>Limosa lapponica</i>	x	x	x
<i>Tringa glareola</i>	x	x	x
<i>Xenus cinereus (Tringa cinerea)</i>	x		
<i>Phalaropus lobatus</i>	x		
LARIDAE			
<i>Larus melanocephalus</i>	x	x	x
<i>Larus genei</i>	x	x	x
<i>Larus audouinii</i>	x	x	x
<i>Larus minutus</i>	x	x	x
STERNIDAE			
<i>Gelochelidon nilotica (Sterna nilotica)</i>	x	x	x
<i>Sterna caspia</i>	x	x	x
<i>Sterna sandvicensis</i>	x	x	x
<i>Sterna dougallii</i>	x		
<i>Sterna hirundo</i>	x	x	x
<i>Sterna albifrons</i>	x	x	x
<i>Chlidonias hybridus</i>	x	x	x
<i>Chlidonias niger</i>	x	x	x
PTEROCLIFORMES			
PTEROCLIDIDAE			
<i>Pterocles alchata</i>	x		
STRIGIFORMES			
STRIGIDAE			
<i>Asio flammeus</i>	x	x	x
CAPRIMULGIFORMES			
CAPRIMULGIDAE			
<i>Caprimulgus europaeus</i>	x	x	x
CORACIIFORMES			
ALCEDINIDAE			
<i>Alcedo atthis</i>	x	x	x
CORACIIDAE			
<i>Coracias garrulus</i>	x	x	x
PASSERIFORMES			
ALAUDIDAE			
<i>Chersophilus duponti</i>	x		
<i>Melanocorypha calandra</i>	x		
<i>Calandrella brachydactyla</i>	x	x	x
<i>Lullula arborea</i>	x	x	

MOTACILLIDAE			
<i>Anthus campestris</i>	x	x	x
TURDIDAE			
<i>Luscinia svecica</i>	x	x	x
SYLVIDAE			
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	x	x	x
<i>Acrocephalus paludicola</i>	x		
<i>Sylvia sarda</i>	x		
<i>Sylvia undata</i>	x	x	x
MUSCICAPIDAE			
<i>Ficedula parva</i>	x		
<i>Ficedula albicollis</i>	x		
LANIIDAE			
<i>Lanius collurio</i>	x	x	
<i>Lanius minor</i>	x		
CORVIDAE			
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	x		
EMBERIZIDAE			
<i>Emberiza hortulana</i>	x	x	x
TOTAL	105	72	59

Principals novetats 2021. Dades pròpies i altres fonts com el portal ornitho.cat.

Morell xocolater (*Aythya nyroca*). El delta del Llobregat acull xifres baixes de Morell xocolater, però és una au molt escassa en totes les zones humides, de manera que molt probablement el delta del Llobregat és una àrea important per a aquesta espècie, on s'ha tornat més regular com a migrant que no pas com a hivernant.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars hivernants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 4 exemplars. L'any 2021 s'observa amb certa regularitat un exemplar híbrid entre morell xocolater i morell cap-roig durant el mes de febrer.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE MÀXIM EXEMPLARS	1	1	0	4	0	0	2	0	1	3	1	0

Calàbria petita (*Gavia stellata*). Present al Delta com a migrant i hivernant, sempre en nombres escassos (d'1 a 3 exemplars), i no tots els anys. L'any 2021 s'ha detectat la seva presència al Delta al mes de gener i al mes de desembre.

Calàbria agulla (*Gavia arctica*). Present al Delta com a migrant i hivernant, sempre exemplars solitaris, i no tots els anys. L'any 2021 no s'ha detectat la seva presència al Delta.

Baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*). L'any 2021 les observacions han estat reportades entre els mesos de maig i octubre.

Baldriga balear (*Puffinus mauretanicus*). L'any 2021 s'ha observat durant tots els mesos de l'any. El grup més gran ha estat de 700 exemplars davant del litoral del Prat, el 17 de desembre; però també s'han detectat altres grups importants com un estol de 261 exemplars el 8 de maig, 170 exemplars el 13 d'abril o 150 exemplars el 8 de maig i 10 de desembre.

Baldriga mediterrània (*Puffinus yelkouan*). S'han observat uns pocs exemplars els mesos d'abril, maig i desembre. Com altres anys, entre les concentracions de baldrigues balears possiblement n'hi havia moltes més baldrigues mediterrànies de les que es van poder identificar.

Ocell de Tempesta (*Hydrobates pelagicus*). L'any 2021 s'han reportat dues observacions, 5 exemplars el 28 d'abril i 1 exemplar el 23 de maig.

Corb marí emplomallat (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). L'any 2021 s'ha observat durant tots els mesos de l'any destacant 4 exemplars junts el 29 de maig.

Bitó (*Botaurus stellaris*). L'any 2021 no hiverna cap exemplar i únicament s'observa 1a individu el 5 de gener en dispersió. És una xifra baixa per a aquesta espècie al Delta, on havien arribat a hivernar fins a 5 exemplars.

Martinet menut (*Ixobrychus minutus*). La població nidificant del 2021 al Delta ha estat de 17 parelles. Continua essent una xifra baixa, doncs havia arribat a les 31 parelles l'any 2014.

Martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*). L'any 2021 s'ha tornat formar la colònia reproductora i han nidificat 54 parelles en els espais protegits del Delta, xifra molt superior a la dels dos anys anteriors.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES	1	1	0	1	0	5	13	13	30	11	56	54

Martinet ros (*Ardeola ralloides*). Present com a migrant i estival, però actualment no reproductora. L'any 2021 s'ha observat entre els mesos d'abril a octubre, sempre molt dispersa per les zones humides i canals agrícoles del Delta, en solitari o en parelles.

Martinet blanc (*Egretta garzetta*). Present durant tots els mesos de l'any amb agrupacions durant el pas postnupcial.

Agró blanc (*Egretta alba*). Observat tots els mesos de l'any 2021 a totes les zones humides del Delta, individualment o en petits grups. Entre abril i juny s'observen exemplars en plomatge nupcial a la maresma del Remolar i els calaixos de depuració, sense arribar a criar.

Agró roig (*Ardea purpurea*). L'any 2021 han nidificat 3 parelles, lluny de les 13 parelles que van nidificar l'any 2014.

Capó reial (*Plegadis falcinellus*). Observat durant gran part de l'any 2021, amb augment notable durant l'època de pas, amb màxims de 200 ex el mes de març. Les dades de l'any 2021 confirmen una vegada més la importància del Delta per a aquesta espècie.

Bec planer (*Platalea leucorodia*). Present especialment en època de pas entre el mes de febrer i l'octubre. Les xifres han anat augmentant amb els anys. Les més destacables de l'any 2021 són: 10 exemplars a l'abril i 12 exemplars el mes de juny.

Flamenc (*Phoenicopterus roseus*). Observat durant tot l'any, tant al Riu com al Remolar, però amb predilecció pel primer lloc, amb màxims de 45 exemplars durant el mes de març.

Cigonya blanca (*Ciconia ciconia*). Espècie principalment migradora amb observacions durant el mes de març, abril, maig i agost, amb un màxim de 10 exemplars el 4 d'abril.

Arpella vulgar (*Circus aeruginosus*). Espècie principalment hivernant (entre novembre i març) i migrant (abril – maig i juliol - octubre), amb algun exemplar estival. Nidificant actualment esporàdic. Des de l'any 2010 només ha nidificat 1 parella l'any 2016. Al hivern un total de 9 ex. als espais naturals. Actualment falten zones de nidificació adequades als espais naturals (canyissars inundats extensos) i que estiguin fora de l'abast dels senglars.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Arpella pàl·lida (*Circus cyaneus*). Espècie hivernant durant els darrers anys pels voltants de can Dimoni i Reguerons. També s'han produït altres observacions d'exemplars en pas primaveral i de tardor.

Àliga calçada (*Aquila pennata*). Principalment migrant al Delta, amb exemplars hivernants alguns anys. L'any 2021 s'ha observat en pas postnupcial el mes d'octubre.

Àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*). Durant l'any 2021 s'ha observat per primera vegada al delta un individu immatur de llarga estada, entre el mes d'abril i finals del mes de juliol, a la maresma del Remolar. Possiblement, procedent del Parc Natural del Garraf.

Àliga pescadora (*Pandion haliaetus*). Observada de manera regular en migració primaveral (març – maig), i de tardor (agost – octubre) de 2021.

Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*). Observats diferents exemplars adults i joves durant tot l'any, corresponents tant a exemplars residents a localitats properes que s'apropen al Delta per alimentar-se, com a exemplars durant els seu pas migratori.

Esmerla (*Falco columbarius*). Durant l'any 2021 s'observa 1 exemplar en pas postnupcial al setembre i octubre. I s'observa 1 exemplar dins l'aeroport durant el mes de gener que podria estar hivernant per la zona.

Polla pintada (*Porzana porzana*). Migrant escàs al Delta, sobretot a la primavera. Tot i així, diversos exemplars utilitzen gran part de les zones humides del Delta per a descansar i menjar. L'any 2021 s'ha observat els mesos de març i agost.

Rascletó (*Porzana parva*). Durant l'any 2021 s'observen 2 ex. al març i 3 a l'abril. A més es dona una observació excepcional al mes de novembre.

Rasclet (*Porzana pusilla*). Cap citació l'any 2021.

Polla blava (*Porphyrio porphyrio*). L'any 2021 s'han censant 12 parelles nidificants al Delta, tot i que la xifra segurament està subestimada per la dificultat d'accés a algunes de les zones de nidificació. La major part de les parelles es concentren al Remolar – Filipines, a cal Tet – ca l'Arana i també en el tram final del riu Llobregat. En conjunt, les dades confirmen que el delta del Llobregat alberga xifres importants d'aquesta espècie però a la baixa.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES	18		182	25	47	24	35	22	26	19	18	12

Cames llargues (*Himantopus himantopus*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants al Delta ha anat variant entre el mínim de 22 parelles (any 2012) i les 67 parelles de l'any 2017. L'any 2021 van ser 87 parelles, la majoria concentrades en cal Tet i el Remolar, amb alguna parella als Reguerons i a la riera Roja – can Dimoni.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES	40	39	22	61	42	35	57	67	48	46	64	87

Bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*). Observacions gairebé durant tot l'any, entre el mes de febrer i novembre, amb alguns individus estiuencs no reproductors.

Torlit (*Burhinus oediconemus*). El torlit només es presenta com a migrant i hivernant, en baix nombre. En alguns paratges dels espais naturals es poden observar exemplars en pas o hivernants, com a la platja de ca l'Arana, o en els camps de cultiu de cal Nani o de la Ricarda. S'observen també molt exemplars en altres camps de conreu, sobretot quan estan llaurats, com per exemple els camps del voltant de Can Dimoni, on la seva presència és regular.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars hivernants en els espais naturals del Delta i el Parc Agrari ha anat variant entre 12 (any 2019) i 104 exemplars (any 2013). Durant el present hivern de 2021 s'han observat 44 exemplars.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE EXEMPLARS HIVERNANTS	28	29	23	104	29	45	31	52	30	12	0	44

Perdiu de mar (*Glareola pratincola*). L'any 2021 només ha nidificat una parella de Perdiu de mar al Delta, dins l'aeroport del Prat, malgrat haver iniciat la seva reproducció a les maresmes del Remolar. A Catalunya, el Delta de l'Ebre i el Delta del Llobregat, són els únics llocs de cria d'aquesta espècie.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS	2	2	4	2	1	0	0	0	6	1	5	1

Corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*). Es veu afectat sobre tot per la regressió del litoral, l'ús social massiu de les platges i la presència de depredadors oportunistes.

Des de l'any 2010, el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre el mínim de 5 (any 2011) i les 16 parelles de l'any 2017. L'any 2021 han nidificat 10 parelles, la majoria concentrades en la platja de Carrabiners – Ricarda i platja de ca l'Arana.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS	7	5	6	7	9	8	14	16	13 - 15	12 - 15	11	10

Corriol pit-roig (*Charadrius morinellus*). Migrant molt escàs al Delta. L'any 2021 no s'ha observat cap exemplar.

Daurada grossa (*Pluvialis apricaria*). Fins a 128 exemplars censats el mes de gener, concentrats en un camp de conreu extensiu de cereal situat dins del Parc Agrari al camp del camí de ca l'Inglada, on actualment es concentra la major part de la població hivernant d'aquesta espècie al Delta.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE EXEMPLARS HIVERNANTS	163	210	94	95	46	50	2	94	54	50	60	128

Batallaire (*Philomachus pugnax*). Migrant freqüent a les zones humides del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2021 ha estat present els mesos de març – maig i de juliol – octubre. El grup més nombrós va ser de 62 exemplars a la maresma de cal Tet a l'abril.

Tètol cuabarrat (*Limosa lapponica*). Migrant escàs a les platges del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2021 ha estat present els mesos d'abril i d'agost, i tots els exemplars es van observar exclusivament en pas migratori.

Valona (*Tringa glareola*). Migrant freqüent a les zones humides del Delta, tant a la primavera com a la tardor. L'any 2021 ha estat present els mesos de febrer – maig i de juny - octubre. L'any 2021 el grup més gran observat tenia 103 exemplars el 26 d'agost.

Gavina capnegra (*Larus melanocephalus*). Observacions durant gairebé tots els mesos de l'any, destacant un estol de 478 exemplars durant el mes de gener i uns 200 ex. al novembre.

Gavina capblanca (*Chroicocephalus genei*). Observacions regulars d'individus en nombres baixos entre l'abril i l'octubre amb alguns exemplars estiuejants no reproductors.

Gavina corsa (*Larus audouinii*). A finals dels anys 90 del segle passat diversos centenars de Gavina corsa descansaven al Delta durant la migració primaveral. El nombre va anar en augment, fins arribar als 2.438 exemplars l'any 2008.

L'any 2009 comença a criar, amb 11 parelles. El nombre de parelles nidificants va augmentar ràpidament fins a un màxim de 633 parelles l'any 2012, la majoria d'elles a l'Illa del molí, situada al riu Llobregat.

A partir de l'any 2012 intenten establir-se altres nuclis a la platja de ca l'Arana i en un solar de la zona Franca de Barcelona, fins que l'any 2016 s'acaba instal·lant un altre nucli al Port de Barcelona. La colònia del Port de Barcelona ha anat augmentat a la par que disminuïa la del Delta.

La tardor de 2017 es forma una barra de fang que uneix l'Illa del molí amb el marge del riu, el que ha permès l'entrada de depredadors com la guineu. Fins l'octubre de 2021 no es retira la barra de sorra.

L'any 2021 cap parella va fer niu encara que alguns individus van mostrar cert interès per l'Illa del Molí i espigó de la desembocadura.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS AL DELTA	11	148	380	633	323	608	213	146	9	0	30	0	0

Gavina menuda (*Hydrocoloeus minutus*). Aquesta espècie era més freqüent en el litoral del Delta als anys 80 i 90 del segle passat. Actualment és una gavina molt escassa com a hivernant i migrant. L'any 2021 ha estat un any excepcional amb un pas prenupcial força nombrós, destacant uns màxims de 11 ex. El 16 de març i 56 ex. El 4 d'abril.

Curroc (*Sterna nilòtica*). S'observa entre el mes de març i l'agost amb nombre més elevat durant els passos migratoris, destacant 15 exemplars el 20 de maig.

Xatrac gros (*Sterna caspia*). Espècie detectada durant els passos migratoris de primavera i tardor en baix nombre.

Xatrac beclarg (*Sterna sandvicensis*). S'observa al llarg de tot l'any, sobretot al litoral, però també al tram final del riu Llobregat. A principis dels anys 2000 s'havien observat fins 800 exemplars sedimentats al Delta.

Xatrac comú (*Sterna hirundo*). S'observa al Delta principalment entre el març i setembre, amb màxims els mesos de maig – juny i agost – setembre. El mes de juny de 2007 es van concentrar 230 exemplars a la platja de ca l'Arana.

Xatrac menut (*Sternula albifrons*). L'any 2021 han nidificat 3 parelles a la maresma del Remolar encara que van ser depredats pel senglar. Els únics llocs de Catalunya on cria aquesta espècie són el Delta de l'Ebre i el Delta del Llobregat.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE PARELLES NIDIFICANTS AL DELTA	9	9	11	14	0	0	0	1	6	5	9	6	3

Fumarell carablanc (*Chlidonias hybrida*). Frequent com a migrant i escàs com a estival. S'observa en grups petits, d'unes desenes d'exemplar com a màxim, entre març i octubre.

Fumarell negre (*Chlidonias niger*). S'observa sobretot a la costa, però utilitza els ambients de les zones humides dels espais naturals del Delta per descansar.

Es presenta especialment en migració primaveral, amb centenars o milers d'exemplars, segons els anys. El màxim assolit va ser de 2.000 exemplars en 1991.

Aquesta espècie havia assolit alguns anys concentracions amb l'1% o més de la població europea en les aigües costaneres situades davant del delta del Llobregat.

Amb el pas dels anys s'ha tornat una espècie cada vegada més escassa, de manera que actualment només es detecten poques desenes, o com a màxim algun centenar d'exemplars en migració. Aquesta disminució dels efectius migratoris s'ha observat a tota la península ibèrica.

Des de l'any 2010 el nombre d'exemplars migrants al Delta ha estat molt escàs, amb un màxim de 34 exemplars l'any 2010. Durant l'any 2021 s'han observat exemplars solitaris durant els mesos d'abril i maig.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE EXEMPLARS MIGRANTS	34	8	0	1	5	1	11	2	11	14	0	5

Mussol emigrant (*Asio flammeus*). Migrant regular però molt escàs al Delta, sempre amb exemplars solitaris. A finals del segle passat hivernaven alguns exemplars entre octubre i març. L'any 2021 s'han detectat un exemplar el 27 de març i tres exemplars més durant el mes d'abril.

Enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*). Observacions durant el pas primaveral i de tardor.

Blauet (*Alcedo atthis*). Comú com a migrant, més escassa com a hivernant o estival. Nombrosos exemplars ocupen les zones humides del Delta, inclosos canals i els marges del riu Llobregat, durant les seves migracions. L'any 2021 es van

comptabilitzar diverses desenes en la zona del Remolar i cal Tet durant el pas primaveral i de tardor.

Gaig blau (*Coracias garrulus*). Regular però escassa en migració, entre abril – juny i agost - setembre. Normalment s'observen exemplars solitaris però destaca una parella que va romandre uns dies del mes de maig i juny a la pineda del Remolar i que posteriorment es desplaça a la platja de ca l'Arana amb actitud nidificant. Per aquest motiu s'instal·la una caixa niu a la zona.

Terrerola vulgar (*Calandrella brachydactyla*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 2 parelles, bàsicament als saladars de la platja de ca l'Arana. L'any 2021 no s'ha detectat cap parella nidificant als espais naturals protegits del Delta, tot i que alguns individus van romandre per zones potencialment favorables per la seva reproducció.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES ALS ESPAIS PROTEGITS	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0

Trobat (*Anthus campestris*). Des de l'any 2010 el nombre de parelles nidificants en els espais naturals del Delta ha anat variant entre 0 i 2 parelles. L'any 2021 hi va haver 3 parelles als saladars de la platja de ca l'Arana, entre els mesos de maig i juliol.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NOMBRE DE PARELLES NIDIFICANTS	1	1	1	1	1	2	0	1	1-2	1	3	3

L'any 2021 no s'han localitzat parelles als erms del Port de Barcelona, situats al marge esquerre del riu Llobregat. Aquesta zona està sotmesa contínuament a obres, que poden haver modificat l'hàbitat existent i haver afectat aquesta espècie. La colònia de gats instal·lada de manera artificial als erms del Port ha afectat molt negativament al Trobat, igual que a la Terrerola vulgar.

Cotxa blava (*Luscinia svecica*). Regular però escassa entre els mesos de gener – abril i setembre - desembre de l'any 2021. El gener de l'any 2021 s'han comptabilitzat 10 exemplars hivernants, però segurament és una població subestimada.

Boscarla mostatxuda (*Acrocephalus melanopogon*). Escassa, present de gener a abril i d'octubre a desembre. En el cens d'hivernants de gener de 2021 s'han comptabilitzat 21 exemplars als espais naturals del Delta. Com en anys anteriors, es captura per l'anellament un altre individu, el que vindria a confirmar la seva nidificació segura als calaixos de depuració del Riu.

Tallareta cuallarga (*Sylvia undata*). Observable al Delta d'octubre a abril, com a migradora i hivernant escassa. L'any 2021 s'ha detectat els mesos de febrer, abril i octubre – desembre, principalment a la platja de ca l'Arana i a cal Tet, sempre exemplars solitaris o en parelles.

Hortolà (*Emberiza hortulana*). Migrant molt escàs al Delta. L'any 2021 es va observar 1 exemplar el mes de maig.

Insectes

L'entomòleg Diego Fernandez ha dut a terme prospeccions de lepidòpters, heteròpters i ortòpters a diversos espais protegits del Delta al llarg de tot l'any.

Seguiments 2021. Resultats.

Lepidòpters

Agrotis vestigialis (Hufnagel, 1766). Platges dels Carrabiners, Remolar-Viladecans i Cal Francès.

Gegenes nostradamus (Fabricius, 1793). Repartida per tot el Delta.

Thera cupressata (Geyer, 1831). Maresma de les Filipines (tanca de xipresos). Única localitat coneguda a Catalunya!

Deltote bankiana (Fabricius, 1775). Platja de Carrabiners i entorn estany Magarola.

Heteròpters

Menaccarus arenicola (Scholtz, 1847). Platja dels Carrabiners.

Chroantha ornatula (Herrich-Schaeffer, 1842). Maresma de Can Sabadell.

Spilostethus furcula (Herrich-Schaeffer, 1850). Pineda del Remolar, platja Carrabiners, aiguamoll Can Dimoni, i estany de la Murtra.

Coranus niger (Rambur, 1840). Platja Carrabiners i Remolar-Filipines.

Sastrapada barensprungi (Stal, 1859). Repartida per tot el delta, però rara.

Polytoxus siculus (A. Costa, 1842). Herbassars dels Carrabiners. Una localitat d'aquesta espècie a la península ibèrica. Catalogada com a vulnerable.

Polytoxus sanguineus ((A. Costa, 1842). Herbassars dels Carrabiners.

Solenosthedium bilunatum (Lefèbvre, 1827). Aiguamoll de Cal Tet-Ca l'Arana.

Ortòpters

Heteracris litoralis (Rambur, 1838). Platjes i dunes de tot el Delta.

Tropidopola cylindrica (Marschall, 1836). Remolar-Filipines, can Sabadell i Carrabiners.

Natula averni (Costa, 1855) *Pteronemobius heydenii* (Fischer, 1853). Primera cita del delta. Carrabiners.

Coleòpters

Hoplia coerulea (Drury, 1773). Repartit per tot el Delta.

Mol·luscs

Un equip de malacòlegs del Museu de Ciències Naturals de Barcelona va iniciar el 2018 un inventari de la malacofauna (cargols terrestres i d'aigua dolça) present al delta del Llobregat, dins i fora els espais protegits, per determinar la riquesa d'espècies, la seva distribució i abundància relativa. En aquest anys s'han prospectat 126 localitats repartides pels municipis del Prat, Viladecans i Sant Boi. Fins al moment s'han determinat 104 espècies diferents.

Les espècies més abundants del grup de cargols terrestres son *Cernuella virgata* (espècie molt comuna a Catalunya), *Cochlicella (Prietocella) sp.* i *Theba pisana*.

Pel que fa als cargols aquàtics, les espècies més abundants son *Physa acuta* i *Potamopyrgus antipodarum*, espècie originària de Nova Zelanda i catalogada com exòtica invasora a la península ibèrica, la qual s'ha trobat a 25 de les localitats prospectades (20%).

Les espècies menys abundants al delta del Llobregat son *Valvata piscinalis* i *Vertigo angustior*.

2.3.2.3 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES CLAU EN LA DINÀMICA DE L'ECOSISTEMA

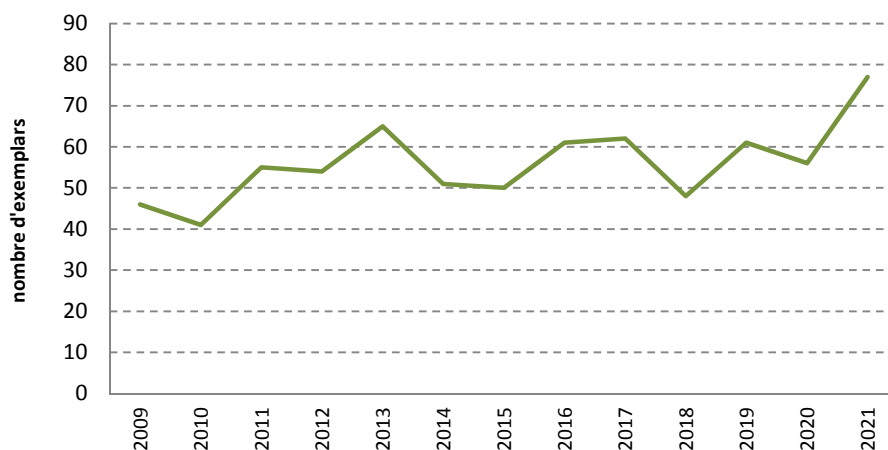
Rapinyaires diürnes

Seguiments 2021. Resultats.

El cens de rapinyaires de gener de l'any 2021 ha donat un resultat de 77 exemplars, xifra superior a la dels anys 2018, 2019 i 2020.

CENS DE RAPINYAIRES	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arpella (<i>Circus aeruginosus</i>)	11	6	6	8	9	9	10	10	9	11	8	8	9
Arpella pàl·lida (<i>Circus cyaneus</i>)	1	0	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Astor (<i>Accipiter gentilis</i>)	2	2	2	2	3	3	3	3	4	7	5	5	8
Esparver (<i>Accipiter nisus</i>)	2	2	5	2	3	3	2	3	4	2	6	3	3
Aligot (<i>Buteo buteo</i>)	17	17	21	19	22	17	16	23	19	11	18	22	25
Àliga calçada (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Xoriguer (<i>Falco tinnunculus</i>)	10	14	21	21	23	16	18	18	23	15	22	17	28
Falcó pelegrí (<i>Falco peregrinus</i>)	1	0	0	0	2	2	0	3	1	1	0	0	2
Esmerla (<i>Falco columbarius</i>)	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
TOTAL	46	41	55	54	65	51	50	61	62	48	61	56	77

RAPINYAIRES HIVERNANTS . ANYS 2009 - 2021

L'abundància de les diferents espècies es manté estable amb certa tendència a l'augment, essent el Xoriguer comú i l'Aligot comú les dues espècies més abundants entre les rapinyaires hivernants.

Destaca, al igual que els altres anys, la hivernada d'un exemplar solitari d'Arpella pàl·lida (*Circus cyaneus*), així com la hivernada de diversos exemplars d'Astor.

Seguiments 2021. Resultats

Els 34 censos setmanals d'ocells limícoles que s'ha dut a terme durant els dos passos migratoris (entre març/maig i agost/ octubre) als prats inundables de la maresma de cal Nani i de cal Tet han demostrat la rellevància d'aquestes zones per a l'avifauna migradora, detectant un total de 4.866 exemplars de 22 espècies diferents. Mantenint aquest espai amb un grau d'inundació regular, a més, són adients per a la reproducció d'aus com els cames llargues on enguany han niuat amb èxit un total de 37 parelles.

2.3.2.4 SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ D'AUS

Programa SYLVIA. Ca l'Arana, Remolar i Reguerons

SYLVIA és un projecte de l' Institut Català d'Ornitologia (ICO) que té com a principal finalitat el seguiment constant i a llarg termini de les tendències poblacionals i els paràmetres demogràfics de les poblacions d'ocells terrestres de Catalunya, mitjançant una xarxa d'estacions d'anellament.

Les estacions de monitoratge del programa SYLVIA tenen dues funcions bàsiques: 1) permeten dur a terme un seguiment acurat i estandarditzat de l'avifauna de l'àrea d'estudi, i 2) al formar part d'una xarxa d'àmbit nacional, confereixen un interès més global al programa de seguiment local.

Així, gràcies al conjunt d'estacions que formen tota la xarxa catalana del programa, és possible establir degudament els paràmetres demogràfics i les tendències poblacionals tant localment com pel conjunt del territori. Actualment participen en el programa 40 estacions d'anellament a tot Catalunya, tres d'elles al Delta del Llobregat: Remolar, Ca l'Arana i Reguerons. Les estacions del Delta tenen un gran interès per estar situades en ambients amb una especial problemàtica des del punt de vista de la conservació.

Cal afegir que la proximitat de les tres estacions entre elles fa que s'hagin obtingut recuperacions d'ocells anellats a un indret i recapturats a un altre. Aquestes dades són d'especial interès per avaluar l'ús de l'hàbitat de les espècies objecte d'estudi i veure la importància de cada espai en cada època de l'any.

El seguiment està subdividit en dos períodes: l'estival (reproductor) i l'hivernal.

Sylvia hivern

El programa Sylvia d'hivern s'estén des de desembre fins a febrer i està dividit en 3 períodes consecutius de 4 setmanes. Cada estació opera durant tots aquests períodes. És a dir, es realitzen tres jornades d'anellament per cada estació.

Seguiments 2021. Resultats.

Les xifres totals d'anellaments són lleugerament inferiors que a l'hivern anterior.

En total s'han anellat 284 ocells (91 a Reguerons, 71 a Remolar i 122 a ca l'Arana), corresponents a 29 espècies, sent les més anellades el Repicatalons (*Emberiza schoeniclus*) amb 54 ocells i el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) amb 48 ocells.

Aquest hivern s'ha anellat 4 Boscarles mostatxudes (*Acrocephalus melanopogon*), els mateixos individus respecte l'hivern anterior. Destaca l'anellament de 13 Cotxes blaves (*Luscinia svecica*), xifra remarcable tenint en compte que a tot el Delta es censen pocs individus a l'hivern.

SYLVIA HIVERN 2018 – 2021	2018-2019	2019-2020	2020-2021
ESPÈCIES	Nº ANELLAMENTS	Nº ANELLAMENTS	Nº ANELLAMENTS
Martinet menut <i>Ixobrychus minutus</i>	0	0	1
Xoriguer comú <i>Falco tinnunculus</i>	0	2	0
Xot <i>Otus scops</i>	0	1	3
Blauet <i>Alcedo atthis</i>	5	6	2
Grasset de muntanya <i>Anthus spinoletta</i>	0	1	0
Titella <i>Anthus pratensis</i>	0	1	1
Bitxac comú <i>Saxicola torquatus</i>	0	2	3
Pardal de bardissa <i>Prunella modularis</i>	0	4	3
Cotxa blava <i>Luscinia svecica</i>	0	6	13
Cotxa fumada <i>Phoenicurus ochruros</i>	0	0	2
Bec de corall <i>Estrilda astrild</i>	0	0	2
Boscarla mostatxada <i>Acrocephalus melanopogon</i>	1	4	4
Estornell vulgar <i>Sturnus vulgaris</i>	1	1	0
Mallarenga carbonera <i>Parus major</i>	3	8	5
Mallarenga blava <i>Parus caeruleus</i>	0	7	0
Mallarenga cuallarga <i>Aegithalos caudatus</i>	4	12	4
Mallarenga emplomallada <i>Parus cristatus</i>	0	0	1
Merla <i>Turdus merula</i>	1	4	3
Mosquiter comú <i>Phylloscopus collybita</i>	14	69	48
Mosquiter ibèric <i>Phylloscopus ibericus</i>	0	0	1
Pit-roig <i>Erithacus rubecula</i>	15	44	36
Repicatalons <i>Emberiza schoeniclus</i>	18	45	54
Rossinyol bord <i>Cettia cetti</i>	12	32	32
Trist <i>Cisticola juncidis</i>	0	1	0
Tallarol capnegre <i>Sylvia melanocephala</i>	9	20	11
Tallarol de casquet <i>Sylvia atricapilla</i>	9	8	17
Tallareta cuallarga <i>Sylvia undata</i>	0	0	1
Teixidor <i>Remiz pendulinus</i>	7	8	14
Tord <i>Turdus philomelos</i>	2	1	4
Pardal comú <i>Passer domesticus</i>	0	13	7
Pardal xarrec <i>Passer montanus</i>	0	1	4
Pinsà comú <i>Fringilla coelebs</i>	0	2	2
Gafarró <i>Serinus serinus</i>	0	3	5
Cadernera <i>Carduelis carduelis</i>	0	0	1
Verdum <i>Carduelis chloris</i>	0	1	0
TOTAL	101	307	284

Sylvia estiu – període reproductor

El període reproductor s'estén des de maig fins a agost i està dividit en 7 períodes consecutius de 2 setmanes. En total s'han realitzat 18 jornades d'anellament (6 a cada estació).

Seguiments 2021. Resultats.

Entre les tres estacions s'han anellat un total de 581 (161 a Reguerons, 166 a el Remolar i 254 a ca l'Arana).

El nombre promig de captures totals (nombre d'ocells anellats/nombre de dies d'anellament) continua amb la millora començada l'any 2016. La millora s'ha donat sobretot a ca l'Arana i el Remolar.

També l'augment d'anellaments es correspon a una millora de les condicions climatològiques locals. Tant a ca l'Arana com al Remolar la primavera i la primera part de l'estiu s'ha tingut aigua permanent a les zones d'aiguamolls, beneficiant a la majoria d'espècies.

En conjunt, l'espècie més anellada durant l'estiu a tot el Delta ha estat la Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), amb 186 ex anellats i seguida del Rossinyol bord (*Cettia cetti*) amb 96 ocells.

Destaquen 3 Boscarles mostatxudes (*Acrocephalus melanopogon*) capturades a cal Tet.

Les dades confirmen que els espais protegits del Delta del Llobregat són punts de descans vitals per a moltes espècies d'ocells migradors, especialment de llarga distància. També demostren que durant l'època de reproducció aquests espais acullen bones poblacions d'ocells nidificants especialitzats en nidificar en zones humides, ambients que ocupen molt poca superfície en el conjunt del país. I si bé tots es veuen afectats per fenòmens d'ampli abast, com el canvi climàtic, les condicions locals i fins i tot els aspectes microlocals també influeixen en les seves poblacions i en la funcionalitat de les zones humides.

Campanya de migració a can Dimoni

L'anellament d'ocells a les basses de can Dimoni el realitza l'ornitòleg Antonio Salmerón, de manera voluntària.

Seguiments 2021. Resultats.

L'any 2021 s'ha anellat només a la tardor. S'han realitzat 12 jornades d'anellament, entre el 7 d'agost i el 20 de novembre.

En total l'any 2021 s'han anellat 455 ocells, de 25 espècies diferents, xifres superiors a les de l'any 2020 en quant al nombre d'exemplars, però no en quan a nombre d'espècies.

Les espècies més anellades han estat el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) amb 132 exemplars seguit de la Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*) amb 97 exemplars, i el Rossinyol bord (*Cettia cetti*) amb 58 exemplars.

ANELLAMENT CAN DIMONI. PRIMAVERA - TARDOR 2021

NOM CATALÀ	NOM CIENTÍFIC	TOTAL
MARTINET MENUT	<i>Ixobrychus minutus</i>	1
BLAUET	<i>Alcedo atthis</i>	1
PIT-ROIG	<i>Erithacus rubecula</i>	21
ROSSINYOL	<i>Luscinia megarhynchos</i>	3
COTXA BLAVA	<i>Luscinia svecica</i>	3
MERLA	<i>Turdus merula</i>	2
TORD COMÚ	<i>Turdus philomelos</i>	2
ROSSINYOL BORD	<i>Cettia cetti</i>	58
TRIST	<i>Cisticola juncidis</i>	4
BOSCARLA DE CANYAR	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	97
BOSQUETA ICTERINA	<i>Hippolais icterina</i>	1
TALLAROL DE CASQUET	<i>Sylvia atricapilla</i>	33
TALLAROL CAPNEGRE	<i>Sylvia melanocephala</i>	19
TALLAROL GROS	<i>Sylvia borin</i>	1
TALLAROL DE GARRIGA	<i>Sylvia cantillans</i>	1
MOSQUITER COMÚ	<i>Phylloscopus collybita</i>	132
MOSQUITER DE PASSA	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2
CUERETA BLANCA	<i>Motacilla alba</i>	1
MALLERENGA CARBONERA	<i>Parus major</i>	8
TEIXIDOR	<i>Remiz pendulinus</i>	2
PARDAL COMÚ	<i>Passer domesticus</i>	12
PARDAL XARREC	<i>Passer montanus</i>	1
PARDAL DE BARDISSA	<i>Prunella modularis</i>	1
PINSÀ VULGAR	<i>Fringilla coelebs</i>	42
REPICATALONS	<i>Emberiza schoeniclus</i>	7
TOTAL		455

(font: Antonio Salmerón)

Tot i que les dades no són plenament comparables amb les dels anys anteriors, destaca la disminució d'algunes de les espècies nidificants, com el Rossinyol bord o la Boscarla de canyar (migrant i estival). Altres espècies migrants i hivernants, com el Pit-roig (*Erithacus rubecula*) i el Mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) han augmentat; Altres espècies es mantenen amb certa tendència a l'augment com el Pardal comú (*Passer domesticus*) i el Pardal xarrec (*Passer montanus*); Algunes espècies, com la Bosqueta icterina (*Hippolais icterina*), presenten pocs anellaments tant el present any com en anys anteriors.

Les dades de l'anellament revelen la importància que té per a l'avifauna la vegetació que envolta els camins de can Dimoni, com els tamarigars i els esbarzers. Per això només es retallen les branques d'esbarzers i tamarius que envaeixen l'itinerari i la sega del canyissar que creix davant les pantalles mirador es fa fora d'època de nidificació.

Les dades també mostren que bona part de les espècies d'ocells anellades són espècies lligades a ambients agrícoles i ruderals. És important doncs mantenir zones amb vegetació ruderal (riques en llavors atractives pels passeriformes), al voltant de les basses i potenciar la producció agrícola integrada i ecològica, per reduir al mínim l'ús de plaguicides.

El conjunt de les dades d'anellament de can Dimoni ens mostren que els ocells responen a canvis globals, però que en gran mesura estan afectats també pels canvis locals.

2.3.3 SEGUIMENT DE LA VEGETACIÓ

El Consorci duu a terme un programa de seguiment de les espècies de flora catalogades vulnerables o en perill, d'aquelles d'interès a nivell deltaic i de les comunitats vegetals afectades per obres en les infraestructures. Es fa especial èmfasi en les poblacions d'orquídies de pinedes i maresmes i en la vegetació psammòfila de les platges, com a grups indicadors de l'estat de conservació d'aquests hàbitats tan valuosos i vulnerables.

2.3.3.1 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES RARES O AMENAÇADES

Estaquis marítima (*Stachys marítima*)

L'estaquis marítima (*Stachys marítima*) és una espècie inclosa en l'Annex I (espècies catalogades "en perill d'extinció") al *Catàleg de flora amenaçada de Catalunya* (Decret 172/2008) i al *Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya* (2010).

Des del 2010 no s'observen individus d'aquesta espècie a la població que es va localitzar el 2006 a la platja protegida de la Roberta ni a la resta de platges del Delta. Hi ha propàguls (llavors i plantes) de l'antiga població de la platja de la Roberta al Jardí botànic Marimurtra de Blanes.

Trencadalla (*Kosteletzkya pentacarpa*)

La Trencadalla (*Kosteletzkya pentacarpa*) és una altra espècie inclosa en l'Annex II (espècie catalogada com a "vulnerable") del Decret 172/2008 de creació del "*Catàleg de flora amenaçada de Catalunya*" i al "*Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya*" (2010).

Al delta del Llobregat tots els exemplars estan localitzats a les maresmes que envolten l'estany de la Ricarda, en el darrer cens de l'any 2018 es van comptabilitzar 743 exemplars.

En l'estudi de propostes de conservació de la flora vulnerable i en perill d'extinció del delta del Llobregat (CREAF, 2018) s'estableix com a actuacions positives per a la conservació de l'espècie el manteniment del règim hídric i la millora de la qualitat de l'aigua de l'estany, l'eradicació d'espècies botàniques invasores i el manteniment dels espais d'ecotò. L'any 2021 s'ha treballat en accions de millora hídrica de l'estany, a través del manteniment de les actuals aportacions d'aigua a l'estany des de l'Aeroport i el canal de la dreta del Llobregat i amb la redacció de l'avantprojecte d'alternatives d'aportació d'aigua a l'estany de la Ricarda per millorar el seu estat ecològic, encarregat per l'Agència Catalana de l'Aigua.

Perlina blanca (*Othanthus maritimus*)

Espècie catalogada "en perill" al *Catàleg de flora amenaçada de Catalunya* i al *Llibre Vermell de les plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya*.

La única població natural d'aquesta espècie estava situada al front dunar de la platja del Remolar-Viladecans, la qual va desaparèixer a causa de la forta regressió d'aquesta platja provocada pel temporal Glòria. Des d'aleshores, malauradament, no s'ha tornat a trobar cap individu de Perlina blanca d'aquesta antiga població natural, tot i que cada any es fa una prospecció acurada d'aquesta platja.

Actualment hi ha poblacions plantades d'aquesta espècie a les dunes de les platges de Castelldefels (130 exm.) i Gavà (31 exm.), amb un total de 161 exemplars censats. Aquests individus es van plantar en el marc d'un projecte de regeneració de l'ambient dunar.

L'hàbitat preferent de la Perlina blanca és el front dunar, el qual està molt afectat per la regressió, pel que la recolonització natural (germinació i brotada d'antics propàguls) és poc probable i caldrà estudiar la viabilitat de la seva reintroducció.

Frarot (*Orobanche foetida*)

Espècie catalogada "en perill d'extinció" al *Catàleg de flora amenaçada de Catalunya* (2008). Aquesta espècie parasita les plantes lleguminoses, al delta del Llobregat ho fa sobre *Ononis natrix* (arbust propi de l'hàbitat de reraaduna).

La distribució d'aquesta espècie a Catalunya es limita al delta del Llobregat i alguna localitat del litoral de Tarragona. Les poblacions del Delta són les més abundants.

Des de fa alguns anys, els censos d'aquesta i altres espècies els realitza el cos d'Agents Rurals.

L'any 2018 es van censar 362 exemplars repartits per les pinedes litorals del Delta (dunes de Gavà, platja de cal Francès, pineda de l'ACAR del Prat i pineda de can Camins). La major població està a la pineda de can Camins, amb 288 exemplars.

Exemplar de frarot a la pineda del Remolar.

L'any 2021, a més de les localitats indicades, també s'han observat exemplars de l'espècie a les pinedes de la Ricarda i del Remolar. La conservació de les poblacions d'aquesta espècie passen per evitar el trepig i la pertorbació de la vegetació que parasita.

2.3.3.2 SEGUIMENT D'ESPÈCIES O GRUPS D'ESPÈCIES INDICADORES

Fongs

L'any 2021 la Societat Catalana de Micologia ha realitzat un estudi de la flora micològica de la pineda protegida de cal Francès, en una superfície de 5 ha.

Els resultats d'aquest estudi han localitzat 90 espècies de fongs en aquesta pineda, 16 dels quals son primera citació per al delta del Llobregat i 3 primera cita per a

Catalunya (*Crepidotus subfulviceps*, *Melanoleuca cinereifolia* i *Uromyces aloes*).

Fins al moment s'han catalogat al Delta 244 espècies de fongs. Un cop més, aquestes dades posen de manifest la riquesa en fongs de les dunes i les pinedes del litoral del delta del Llobregat.

Melanoleuca cinereifolia Font: Societat Catalana de Micologia

Orquídies

Seguiments 2021. Resultats.

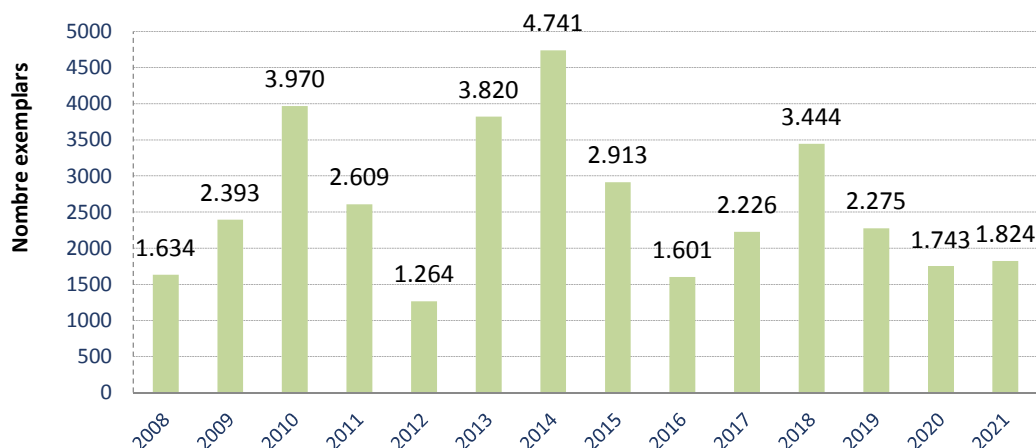
L'any 2021 s'ha fet el seguiment de les orquídies dels prats de la maresma del Remolar, i de les pinedes del delta, excepte la pineda de la Ricarda i la rere pineda de Gavà. S'han localitzat 13 espècies d'orquídies, amb un total de 1.824 peus comptabilitzats, el que significa una disminució respecte l'any 2019 i un lleuger augment respecte el 2020 (2019/1974 ex. de 13 sp i 2020/1743 ex. de 13 sp). D'aquest total, un 15% de les orquídies comptabilitzades no van florir.

Els resultats venen donats per factors que solen condicionar la població d'orquídies dels espais naturals protegits. Així, l'any 2021 va ser plujós des de mitjans d'hivern fins a mitjans de primavera i molt sec tot l'estiu. Això no ha afectat per igual a totes les espècies: les més primerenques Abellera Fosca (*ophrys fusca*), Abellera Vermella o de la passió (*ophrys tenthredinifera*), Mosques grosses (*himantoglossum robertianum*) i Abellera Aranyosa (*ophrys sphegodes*) es varen veure afavorides per aquesta circumstància, mentre que les espècies més tardanes o d'estiu, com Gallets (*serapias parviflora*), Abellera olorosa (*orchis coriophora*) es van veure afectades per la manca d'aigua, i les altes temperatures, circumstàncies que varen fer que disminuís el seu nombre.

Aquest any sí s'ha pogut censar l'Orquídia de Tardor (*Spiranthes spiralis*), l'única espècie que surt a la tardor, amb un total de 72 peus, 25 sense florir i 47 de florits.

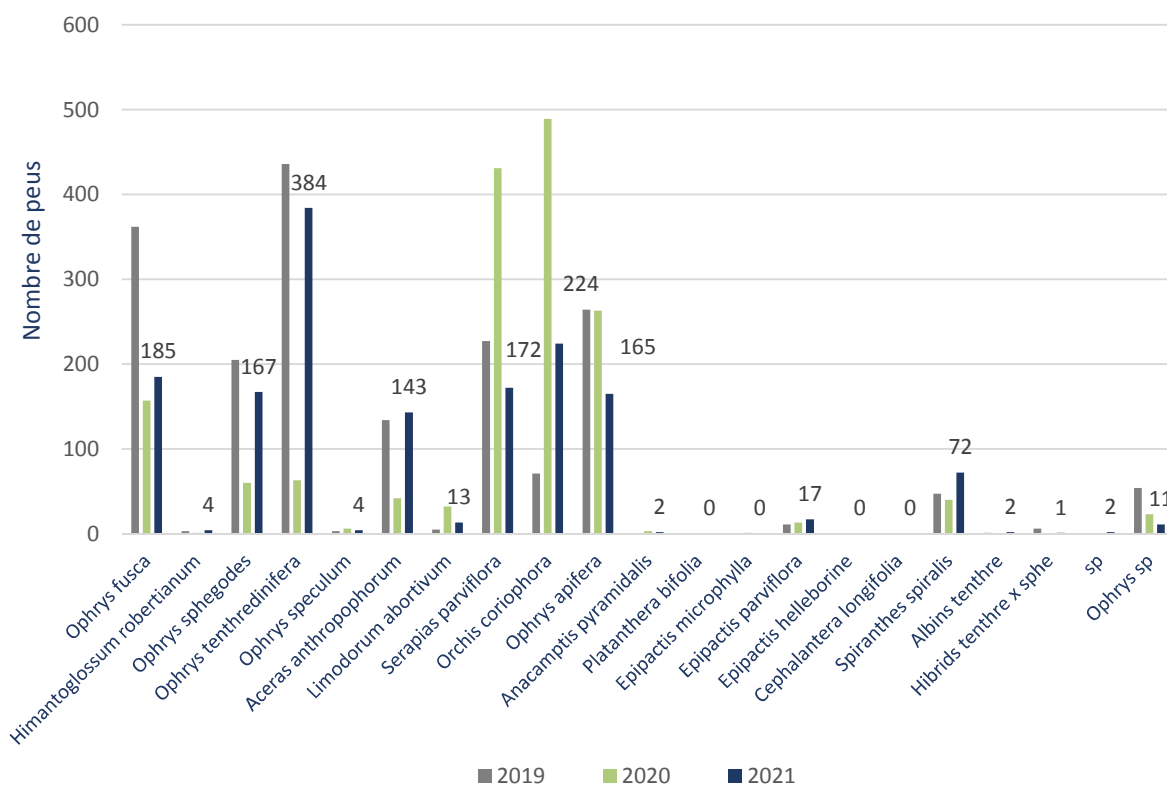
En general, s'observa com la quantitat d'exemplars d'orquídiess al Delta segueix fluctuacions cíclicues, amb un període aproximat de entre cinc i set anys, molt relacionat amb el cicle dels anys plujosos i els anys secs, i la població de fongs del terreny.

NOMBRE D'ORQUÍDISS ALS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT
(excepte rere pineda de Gavà i Ricarda)

Espècies més abundants 2021. Abellera vermella (*Ophrys tenthredinifera*), Abellera olorosa (*Orchis coriophora*), Gallets (*serapias parviflora*) i Abellera fosca (*Ophrys fusca*).

ORQUÍDISS AL DELTA LLOBREGAT 2021. (Excepte Ricarda i rera pineda de Gavà)

Cal destacar l'aparició de 2 exemplars nous de l'Abellera vermella (*ophrys tenthredinifera*) "albins", als prats del Remolar. De fet, s'hauria de dir Abellera Vermella hipocromàtica, ja que és verda-blanquinosa i per tant no està mancada de tots els pigments.

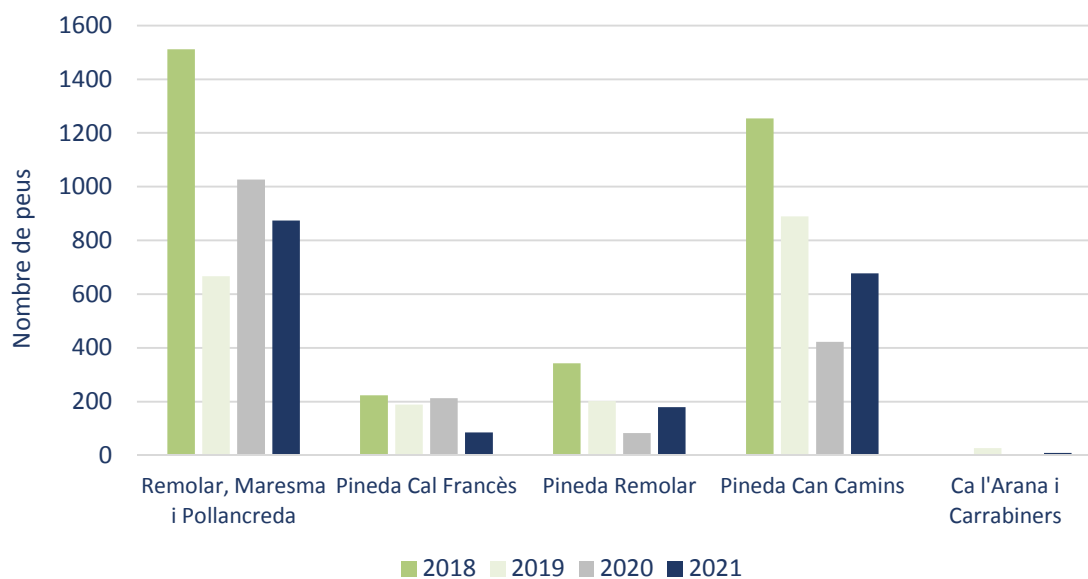

Ophrys tenthredinifera hipocromàtica (esquerre) i *ophrys tenthredinifera* coloració típica (dreta)

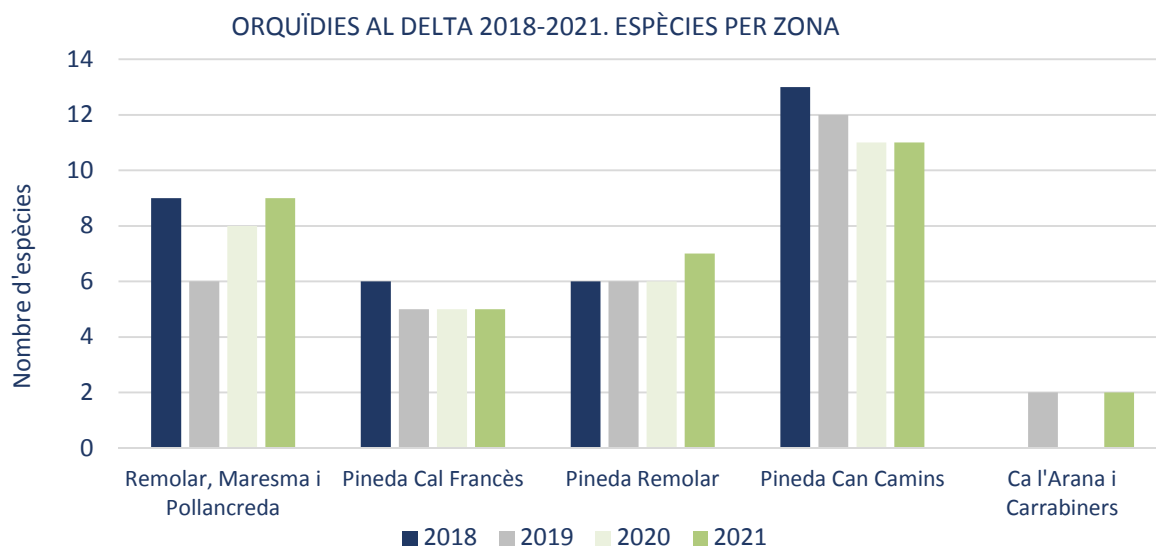
Zones amb més exemplars 2021. Prats de la maresma del Remolar amb 874 peus i Pineda de can Camins amb 677 peus, seguida de la pineda Remolar amb 179 peus, la pineda cal Francès amb 85 peus i la pineda de ca l'Arana amb 9 peus.

Els valors de la pineda de Can Camins i de la pineda cal Francès són una mica més baixos, no gaire lluny de les quantitats de l'any 2019, mentre que a les altres zones ha augmentat el nombre de peus. L'impacte en les poblacions d'orquídies de l'activitat dels senglars durant aquests anys continua essent molt gran, amb un màxim l'any 2020 .

ORQUÍDIES AL DELTA 2018-2021 EXEMPLARS PER ZONES

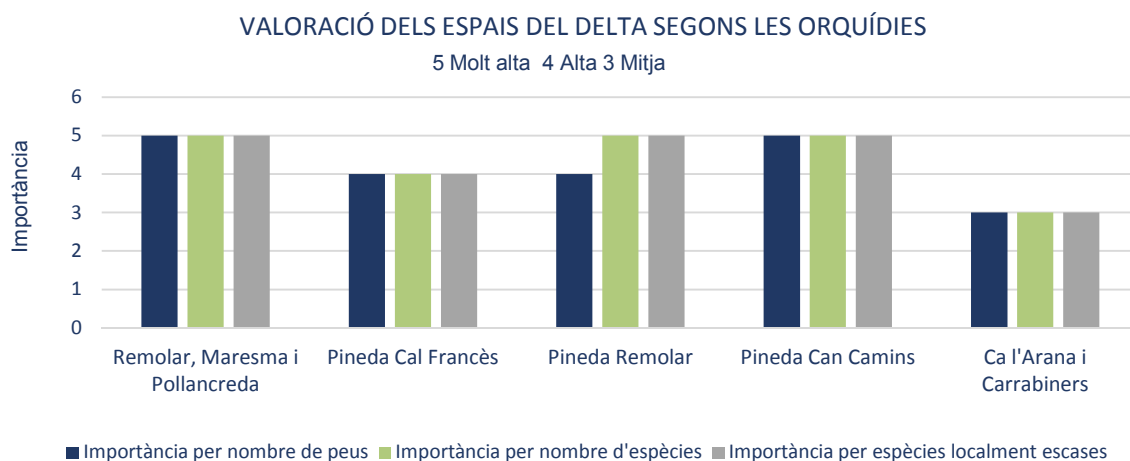

Zones amb més espècies 2021. Les zones que tenen més riquesa d'espècies són la pineda can Camins amb 11, seguida dels prats del Remolar amb 9.

Entre totes les espècies, cal destacar els Gallets (*serapias parviflora*), on la major població de Catalunya es troba precisament al delta del Llobregat. Aquesta espècie apareix a totes les zones on s'ha fet el seguiment d'orquídies i en diferents hàbitats com les clarianes amb molsa, que es troben dins les pinedes, al marge dels camins, als prats de plantatge crassifòlia, a les jonqueres amb molsa, etc., encara que en un nombre reduït d'exemplars.

Si classifiquem les zones segons la importància (0 inexistent / 1 molt baixa / 2 baixa / 3 mitja / 4 alta / 5 molt alta) veiem que totes presenten com a mínim una importància mitja.

Rere pineda litoral de Gavà. és avui dia la principal reserva d'algunes de les espècies d'orquídies del Delta com els Gallets (*Serapias parviflora*), on s'ha calculat que hi ha el 97% de la població del Delta, i l'Abellera fosca (*Ophrys fusca*), de la qual n'hi ha el 73 % (segons les dades de l'any 2015). Una gran part de les poblacions d'orquídies d'aquestes pinedes es troben fora de la Xarxa Natura 2000, principalment al sector de la Pava.

2.3.4 RESUM D'ESTUDIS I INVESTIGACIONS AL DELTA DEL LLOBREGAT. ANY 2021

PAPALLONES	Societat Catalana de Lepidopterologia/Museu de Zoologia Estudi sobre espècies de papallones nocturnes als espais naturals del delta del Llobregat (<i>Josep Joaquim Pérez de Gregorio</i>) Seguiment de papallones diürnes (<i>Constantí Stefanescu</i>)
ALTRES INSECTES	Museu de Zoologia de Barcelona Estudi sobre invertebrats artròpodes presents als espais naturals del delta del Llobregat (<i>Diego Fernández</i>) Estudi plantes mel·líferes i polinitzadors (<i>Marc Martín</i>)
MOLLUSCS	Museu de Ciències Naturals de Barcelona Estudi de cargols terrestres i aquàtics (<i>Francesc Uribe i altres</i>)
AUS	AENA - Minuartia Seguiment de les poblacions d'aus del litoral. Programa Integrat de Gestió de Col·lisions amb Aus, de l'Aeroport del Prat Seguiment d'aus en pas post-nupcial (<i>Jaume Bartra</i>) ICO (Institut Català d'Ornitologia) i Altres Campanyes d'anellament en el marc del programa Sylvia, a ca l'Arana, Remolar i Reguerons, Anellament científic de tardor a Basses de can Dimoni (<i>Antonio Salmerón</i>)
AMFIBIS I RÈPTILS	Universitat de Barcelona Activitat de recerca i docència amb la Tortuga Mediterrània (<i>Dep. Ecologia UB</i>)
MAMÍFERS	Museu de Granollers Seguiment de les caixes refugi de quiròpters
BOTÀNICA	Societat Catalana de Micologia Seguiments de fongs dunars al Remolar i cal Francès (<i>Leandro Sánchez et al.</i>) Universitat de Barcelona Seguiments de flora vascular i fongs del Delta (<i>Andrés Valverde</i>) Seguiment de macròfits a les llacunes del Delta (<i>Dep. d'Ecologia UB</i>) Estudi tècniques erradicació <i>Ambrosia coronopifolia</i> (<i>JM Blanco</i>) Seguiment de les poblacions d'orquídies (<i>Ramon Torres</i>)
ALTRES	Mostreig de sediments aportats per tempestes a platges protegides (<i>Antoni calafat</i>) Mostreig de l'impacte sonor a l'entorn acústic dels espais naturals (<i>Rosa Ma Alsina</i>) Mostreig de microplàstics a sorra platja cal Francès (<i>Maria Plaza Arroyo</i>) Mostreig indicadors estat ecològic masses d'aigua (Aecom Urs) Estudi de connectors biològics (<i>Anthesis la Vola</i>)

2.4 ÚS PÚBLIC

2.4.1 INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS ALS ESPAIS NATURALS

PUNTS D'INFORMACIÓ DE VISITANTS

PUNT D'INFORMACIÓ ESPAI NATURAL DEL REMOLAR - FILIPINES

PUNT D'INFORMACIÓ ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET - CA L'ARANA

PUNT D'INFORMACIÓ DE CAN DIMONI

AGUAITS, TORRES I MIRADORS DE L'ESPAI NATURAL REMOLAR – FILIPINES

TORRE DE LA VIDALA

AGUAIT DE LA MARESMÀ

TORRE DE CAL FRANCÈS

AGUAIT DE LA VIDALA

AGUAIT DE LA BASSA DELS POLLANCRECS

MIRADOR DE LA REGUERA SALABROSSA

AGUAITS, TORRES I MIRADORS DELS ESPAIS NATURALS DEL RIU

MIRADOR DE CAL LLUQUER

TORRE DE CAL MALET

TORRE DE LA BUNYOLA

TORRE DE LA DESEMBOCADURA

TORRE DE CAL BEITES

AGUAIT DEL SABOGAL

AGUAIT DE CAL TET

CARRABINERS

MIRADOR DEL SEMÀFOR

MILLORES EN ITINERARIS I EQUIPAMENT

Espai Natural del Remolar – Filipines

EQUIPAMENT	ACTUACIÓ	DATA
Torre de Cal Francès	Reparació de la barana	febrer
Pantalla mirador de la carretera de la Vidala	Reparació i reforç de l'estructura	febrer
Platja del Remolar	Maquetació, producció, subministrament i instal·lació de cartells normatius	març
Pantalla del pont de la Vidala	Instal·lació nou apantallament de fusta	octubre
Torre de la Vidala	Reparació i reforç de l'estructura	octubre
Pantalla mirador del Rascló	Reparació de la tarima	octubre
Aguait de la Vidala	Retirada de coberta de fibrociment i instal·lació de coberta nova i reforç de la porta	desembre
Camí de les Ilums	Instal·lació d'una barrera nova	desembre
Aparcament interior	Arranjament	desembre
Àrea de picnic	Lloguer de 2 cabines sanitàries adaptades	tot l'any

Espais Naturals del Riu

EQUIPAMENT	ACTUACIÓ	DATA
Pantalla mirador de cal Nani	Instal·lació de coberta nova	desembre
Itineraris 1 i 2	Arranjament	desembre

2.4.2 INFORMACIÓ I ACOLLIDA

HORARIS

ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET - CA L'ARANA (ITINERARI 1 I 2)

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny	9 a 19 h	De dimarts a diumenge, i dilluns festius	· 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener · Dilluns no festius
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19 h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17 h		

ESPAIS NATURALS DEL RIU - BUNYOLA -CARRABINERS - SEMÀFOR (ITINERARI 3)

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny	9 a 19 h	De dimarts a diumenge, i dilluns festius	· 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19 h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17 h		

La part superior de l'itinerari i la carretera fonda de la Bunyola, fins a les portes de fusta, inclòs l'accés a la pantalla mirador de Cal Tet, han estat oberts permanentment

PINEDA DE CAN CAMINS

Tancat permanentment. S'han organitzat visites guiades gratuïtes en cap de setmana.

ESPAI NATURAL DEL REMOLAR – FILIPINES. ITINERARI DE LA MAREMA DE LES FILIPINES

PERÍODE	HORARI	OBERT	TANCAMENT
1 d'abril al 30 de juny	9 a 19 h	De dimarts a diumenge, i dilluns festius	• 25 i 26 de desembre, i 1 i 6 de gener • Informació sobre l'aparcament: Barrera de la Vidala tancada del 16 de juny al 30 de setembre, i els caps de setmana i festius de tot l'any.
1 de juliol al 31 d'agost	8 a 14 h		
1 de setembre al 31 d'octubre	9 a 19 h		
1 de novembre al 31 de març	9 a 17 h		

L'itinerari de la carretera de la Vidala i l'itinerari de la Riera de Sant Climent fins a la platja han estat oberts permanentment a vianants i bicicletes durant tot l'any.

ESPAI NATURAL DEL REMOLAR – FILIPINES. ITINERARI DE LA PINEDA DEL REMOLAR

Tancat permanentment. S'han organitzat visites guiades gratuïtes en cap de setmana.

ESPAI NATURAL DE CAN DIMONI

Obert permanentment. Servei d'Informació: De l'1 de febrer al 31 de maig i de l'1 d'octubre al 30 de novembre, diumenges i festius, de 10 a 14 h

ESPAI NATURAL DE LA MURTRA

Obert permanentment.

SERVEI D'INFORMACIÓ

L'any 2021 s'han prestat **5.332 hores** d'informació al públic, repartides en diferents horaris i espais, el que significa 1.328 hores més de servei respecte a l'any anterior, que els espais visitables van estar tancats durant 3 mesos per la Covid-19.

Aquest servei l'ha dut a terme personal dels Plans d'Ocupació dels Ajuntaments i de l'empresa adjudicatària del servei d'informació dels espais naturals del delta del Llobregat.

A més, els espais naturals del delta compten amb dos PIT - Punts d'Informació Turística, un als espais naturals del Riu i l'altre a l'espai natural del Remolar-Filipines. Serveixen per donar informació de la comarca i dels seus atractius turístics i estan promoguts pel Consorci de Turisme del Baix Llobregat, en col·laboració amb la Diputació de Barcelona.

2.4.3 VISITANTS

2.4.3.1 NOMBRE DE VISITANTS

Per determinar el nombre de visitants de l'any 2021, s'ha tingut en compte el nombre de visitants comptabilitzat i l'estimat, atenent a les següents circumstàncies:

- *Pineda de Can Camins.* Tancada al públic lliure. Sols hi ha tingut accés a grups escolars i a les visites organitzades els diumenges al matí.
- *L'itinerari 3 dels espais naturals del Riu (Bunyola – Carrabiners – Semàfor).* Presència d'un informador de forma discontinua, essent el comptatge de visitants parcial.

- *Espai Natural del Remolar – Filipines.* Únicament es comptabilitzen els visitants que accedeixen a l'itinerari de la Maresma, quedant exclòs del comptatge els visitants que passen per la carretera de la Vidala o els que continuen pel camí de la Riera de Sant Climent fins a la platja protegida.
- *Basses de Can Dimoni.* Obert permanentment. El comptatge de visitants únicament es realitza quan hi ha servei d'atenció al públic (de 10h a 14h, els diumenges de febrer a maig, i octubre i novembre).
- *Estany de la Murtra.* Obert permanentment. Únicament es realitza el comptatge de grups escolars i els participants en activitats organitzades.
- *Pineda de la Maiola i Reguerons.* No es realitza comptatge de visitants.

Al llarg del 2021 el nombre de visitants dels Espais Naturals s'ha vist condicionat per la situació de la Covid-19. S'ha fet control de l'entrada de visitants i del temps d'estada a dins dels espais, i s'ha mantingut la restricció d'aforament del 75% de la capacitat de l'espai fins el 16 d'octubre en que es va recuperar la capacitat total. Tot i amb això, s'ha recuperat la xifra de visitants del 2019 i fins i tot ha augmentat (8,9%) respecte a la situació prèvia a la pandèmia.

A nivell escolar, les conseqüències de la Covid-19 ha comportat un descens de participants del 15,4% respecte les que ens havien visitat al 2019 que va ser el darrer any sense Covid-19.

El nombre total de visitants l'any 2021 ha estat de **177.868** el que significa un increment del **55,7%** respecte als visitants del 2020.

ESPAIS VISITABLES	VISITES LLIURES comptabilitzats	VISITES ESCOLARS comptabilitzats	TOTAL VISITANTS comptabilitzats	VISITES LLIURES estimats	TOTAL VISITANTS
ESPAI NATURAL REMOLAR-FILIPINES	23.283	8.848	32.131		32.131
ITINERARI VIDALA - RIERA ST. CLIMENT - PLATJA REMOLAR				8.500	8.500
PINEDA DEL REMOLAR	250		250		
ESPAIS NATURALS DEL RIU - CAL TET	40.290	7.910	48.200		48.200
BUNYOLA - CARRABINERS - SEMÀFOR				76.000	76.000
CAN CAMINS	86	459	545		545
CAN DIMONI	1.847		1.847	1.500	3.347
E.N. DE LA MURTRA	42	23	65	3.300	3.365
PINEDA DE LA MAIOLA				5.450	5.450
ELS REGUERONS				330	330
TOTAL	65.798	17.210	82.996	95.080	177.868

Visitants comptabilitzats

Es tenen en compte els visitants lliures (no organitzats en grups) i escolars amb acompanyants. Hi ha un ascens global de visitants comptats del **67,9%** més respecte a l'any passat 2020, en concret **82.996 visitants (65.798 visitants lliures i 17.210 escolars)**. Si ho comparem amb l'exercici 2019, any abans de la pandèmia, i per tant, amb visites lliures i escolars sense restriccions ni confinaments, hem de dir que l'any 2021 hi hauria hagut un increment del 2,8%.

Itinerari de la maresma de l'Espai Natural del Remolar – Filipines. 32.131 visitants. Això representa un increment del 82,7% en relació amb els visitants de l'any anterior (visitants lliures 58% / públic escolar 211%). Si fem la comparació amb

l'exercici 2019 hem de dir que hi hauria hagut un increment global del 2,2%, amb un increment del 12,7% de visitants lliures i un descens de les visites escolars 18%.

Itineraris 1 i 2 dels Espais Naturals del Riu. 48.200 visitants. Com en el Remolar, aquí també s'aprecia un increment notable del 58,6% respecte l'any anterior. També es nota una acusada diferència entre les visites lliures i les escolars (visitants lliures 45,3% / visites escolars 196,2%).

Fent la comparació amb el nombre de visitants del 2019 podem veure un ascens global del 3,3%, amb un increment de visitants lliures del 6,8% i un descens de visites escolars del 11,2%.

Pineda de Can Camins. 545 visitants. Espai tancat al públic que només acull públic organitzat, ja sigui escolar o amb visites guiades gratuïtes. El 2021 es van recuperar les visites escolars junt amb les visites guiades.

Basses de Can Dimoni. 3.347 visitants. En aquest espai s'ha continuat incrementant el nombre de visitants (5%). L'any 2021 s'ha notat un increment de visitants que utilitzen la zona de picnic per a trobades a l'aire lliure.

Espai Natural de la Murtra. 3.365 visitants. El públic escolar no s'ha recuperat, però les passejades de visitants lliures cada cop han estat més freqüents.

Estimació del nombre de visitants

L'estimació del nombre de visitants es realitza en base a supervisions tècniques del Consorci o dels ajuntaments, i d'altres agents que actuen al territori i fan comptatges puntuals i en diferents franges horàries.

Sabent que en global hi ha hagut un increment del nombre total de visitants comptabilitzats respecte al 2019, que va ser el darrer any vàlid per fer aquestes estimacions, s'ha aplicat el percentatge d'increment a aquestes darreres estimacions fiables del 2019. Sent com són estimacions, s'han realitzat els arrodoniments corresponents.

En total, s'ha concretat un nombre de visitants estimats al 2021 de **95.080**.

Espais Naturals del Riu. Itinerari 3 (Bunyola - Carrabiners - Semàfor). 76.000 visitants. És un dels itineraris més utilitzats i ho ha continuat sent.

Espai Natural del Remolar – Filipines. Itinerari de la Vidala – Riera de Sant Climent – Platja del Remolar. 8.500 visitants.

Basses de Can Dimoni. 1.500 visitants.

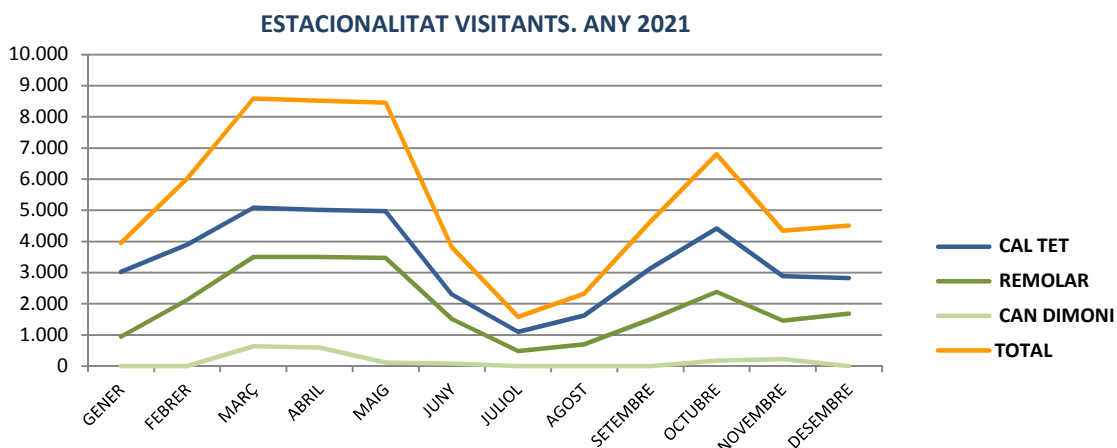
Espai Natural de la Murtra. 3.300 visitants.

Pineda de la Maiola. 5.450 visitants.

Els Reguerons. 330 visitants.

2.4.3.2 ÈPOCA DE MAJOR AFLUÈNCIA

L'anàlisi es realitza en base a les dades dels visitants lliures (no escolars) comptabilitzats d'aquells espais que han tingut Servei d'Informació: Itinerari de la Maresma de l'Espai Natural del Remolar – Filipines, Espais Naturals del Riu (itineraris 1 i 2) i les Basses de Can Dimoni.

Com es pot apreciar, s'han recuperat el hàbits previs a la pandèmia, essent la primavera, l'època de major afluència seguida de la tardor.

2.4.3.3 PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS

La major part dels visitants procedeixen de l'àrea metropolitana, principalment del Barcelonès, seguit del Baix Llobregat i del Vallès Occidental.

S'ha conegut la procedència de 65.249 visitants, dels quals 64.567 venien de 246 municipis de Catalunya, destacant els següents municipis:

MUNICIPI	NOMBRE VISITANTS	MUNICIPI	NOMBRE VISITANTS
BARCELONA	20.651	SANT CUGAT DEL VALLÈS	679
EL PRAT DE LLOBREGAT	13.910	SANT JOAN D'ESPI	661
VILADECANS	4.113	SANT FELIU DE LLOBREGAT	611
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	3.158	SANT JUST DESVERN	559
SANT BOI DE LLOBREGAT	2.592	SABADELL	557
CASTELLDEFELS	2.247	TERRASSA	544
GAVÀ	1.914	MOLINS DE REI	393
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	1.752	SANT VICENÇ DELS HORTS	312
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	1.128	SANTA COLOMA DE GRAMANET	301
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	794	RUBÍ	301
BADALONA	682	SANT ANDREU DE LA BARCA	300

D'Espanya, exclosa Catalunya, han arribat 351 visitants de 16 comunitats autònomes diferents.

D'Europa, exclosa Espanya, ens han visitat 287 persones de 24 països diferents, sent els més destacats França i el Regne Unit .

De la resta del món, exclosa Europa, han vingut 24 visitants de 6 països.

En comparació a altres anys es pot observar que han disminuït molt les visites forànies i s'han mantingut les de proximitat.

A l'**Espai Natural del Remolar - Filipines** s'ha obtingut resposta del lloc de procedència d'un total de 23.223 visitants. La major part dels visitants són de

Barcelona (8.130), seguit dels ciutadans de Viladecans (2.724), dels de Castelldefels (1.465), Gavà (1.372), L'Hospitalet (1.128), El Prat (1.038), Sant Boi (1.031), Cornellà (590), Esplugues (319) i Sant Cugat del Vallès (305.).

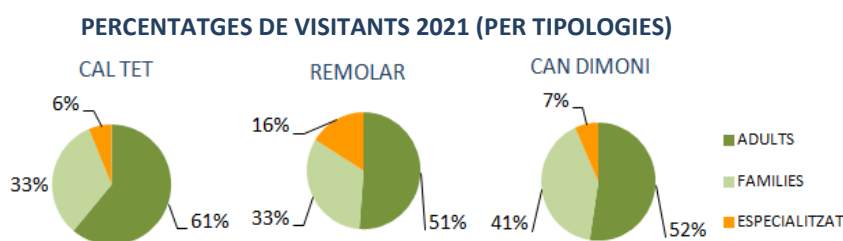
Als **Espais Naturals del Riu** s'ha obtingut resposta del lloc de procedència d'un total de 40.179 visitants. La major part dels visitants són del Prat (12.661) i de Barcelona (12.373). Li segueixen L'Hospitalet (1.244), Sant Boi (1.244), Cornellà (1.107), Castelldefels (738) i Viladecans (547).

És important assenyalar que, aquest any, per primer cop els visitants de El Prat de Llobregat han superat als de Barcelona.

A les **Basses de Can Dimoni**. La població d'on han vingut més visitants ha estat Viladecans (842). Li segueixen els de Sant Boi (317), El Prat (211), Barcelona (148), Gavà (118), Cornellà (55) i Castelldefels (44).

2.4.3.4 TIPOLOGIA DELS VISITANTS

S'han establert 3 tipologies de visitants, en funció del públic més habitual: fotògrafs i ornitòlegs (públic amb interessos molt concrets, aquí agrupats sota el nom de "especialitzat"), "famílies" (grups on hi són presents menors d'edat) i "adults" (resta de públic). Per fer l'anàlisi no es tenen en compte el nombre d'escolars.

Espai Natural del Remolar – Filipines. Hi destaquen les visites de grups adults (51%) i famílies (33%). Fotògrafs i ornitòlegs han suposat el 16%, que tot i mantenir la diferència respecte a la resta d'espais on aquí és més nombrós d'aquest perfil, hi ha hagut un descens respecte als anys anteriors.

Espais Naturals del Riu (itinerari 1 i 2). Hi predomina el públic adult (61%), molt determinat per la gran quantitat de persones que venen a passejar des del Prat de Llobregat; seguit del familiar (33%). Fotògrafs i ornitòlegs representen un 6%. Són dades semblants a les de 2020.

Basses de Can Dimoni. El 52% de visites han estat d'adultes i el 41% de grups familiars. Les visites "especialitzades" han estat del 7%.

2.4.3.5 FIDELITZACIÓ I PRIMERES VISITES

En l'aspecte de fidelització podem dir que **al Remolar** ha incrementat el nombre de visites habituals o que repeteixen (81,7%), mentre que a **Cal Tet** s'ha incrementat el nombre de visites novells.

A les **Basses de Can Dimoni** disminueix lleugerament el percentatge de nouvingudes (16,2%), enfront al 83'8% d'habituals.

2.4.3.6 MITJÀ DE CONEIXENÇA DELS ESPAIS NATURALS

A tots tres espais la informació proporcionada per "amistats i familiars" és important, així com la "casualitat". Internet i les xarxes socials, així com la proximitat tenen un paper variable en funció de l'espai.

	REMOLAR	CAL TET	CAN DIMONI
AMISTATS I FAMILIARS	19,9%	26,4%	63,0%
INTERNET I XARXES SOCIALS	39,2%	21,0%	8,3%
ALTRES ESPAIS NATURALS DEL DELTA	2,1%	5,6%	1,3%
CASUALITAT	14,0%	22,9%	21,3%
ACTIVITATS I ESCOLES	1,7%	4,4%	0,0%
PROXIMITAT	18,2%	9,0%	5,3%
ANANT EN BICICLETA	1,5%	5,6%	0,7%
PLATJA	2,2%	1,4%	0,0%
ALTRES ENTITATS (Zoo, Diputació de Barcelona, AMB ...)	1,3%	3,7%	0,0%

2.4.3.7 VALORACIÓ DE LA VISITA

La Covid-19 ha provocat canvis en l'atenció a visitants: ha desaparegut el material imprès que s'han substituït per codis QR on trobar la informació, i es van deixar de fer les enquestes de valoració presencials, les quals no s'han reprès durant l'any 2021.

Sí s'ha vist un creixent interès per deixar la valoració a les xarxes o a internet, en concret s'han fet 291 ressenyes a Google, la valoració mitjana d'aquestes ha estat de 4,5 sobre 5.

2.4.4 ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

PROGRAMA D'ACTIVITATS

Les activitats ofertes als espais naturals l'any 2021 ha patit algunes anul·lacions i un descens d'inscripcions. Totes les activitats s'han fet amb les mesures de seguretat i control higiènic requerides segons la normativa a aplicar per la Covid-19: mascaretes, distàncies, higienització de materials i equipaments, grups bombolla, etc.

ACTIVITATS	DATA	ESPAI NATURAL	PARTICIPANTS
Dia de la Murtra	14/03/2021	Espai Natural de la Murtra	69
Amb els peus a l'aigua	13/06/2021	Espai Natural del Remolar-Filipines	Anul·lada
Dia Mundial dels Ocells	02/10/2021	Estany de la Murtra	34
		Basses de Can Dimoni	23
	03/10/2021	Espai Natural del Remolar-Filipines	122
		Espais Naturals del Riu	47
Invasors del Delta	23/10/2021	Espai Natural del Remolar-Filipines	Anul·lada
Gimcana familiar nocturna	05/11/2021	Espais Naturals del Riu	31
L'Alba al Delta (5€/pax)	06/11/2021	Espai Natural del Remolar-Filipines	8
El Crepuscle al Delta (5€/pax)	13/11/2021	Espais Naturals del Riu	14

VISITES GUIADES

El 2021 el Consorci a ofert visites guiades gratuïtes en diumenges alterns a l'espai natural del Remolar-Filipines, als espais naturals del Riu, i a la pineda de can Camins. L'ajuntament de Viladecans ha ofert visites guiades gratuïtes, en diumenge, a la pineda del Remolar.

Les visites s'han realitzat entre els mesos de maig i desembre, amb una aturada els mesos de juliol i agost. Les visites a la pineda del Remolar es van iniciar el mes d'abril.

- **Pineda de Can Camins.** 86 participants
- **Espais Naturals del Riu (itinerari 1).** 123 participants
- **Espais Naturals del Riu. (Itinerari 3).** 84 participants
- **Espai Natural del Remolar-Filipines. Maresma Filipines.** 66 participants
- **Pineda del Remolar.** 250 participants

Visites guiades especialitzades. Aquestes visites s'ofereixen al públic especialitzat no acadèmic i les condueix un tècnic del Consorci. Aquest any s'han fet **11 visites** amb 25 participants de promig cadascuna.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Acord de col·laboració amb Creu Roja. El 26/10/2021 Creu Roja de Viladecans, Creu Roja del Prat de Llobregat i el Consorci signen un conveni de col·laboració per promoure la participació ciutadana en campanyes i accions de conservació dels valors naturals del delta del Llobregat.

2.4.5 CERTIFICACIÓ DE QUALITAT TURÍSTICA

El segell Compromís per la sostenibilitat Biosphere se sustenta en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides integrats en l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i les recomanacions que estableix la Carta Mundial del Turisme Sostenible + 20 impulsada per l'ONU.

L'any 2021 el Consorci ha estat auditat i ha renovat el segell, que atorga la Diputació de Barcelona, la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Institut de Turisme Responsable.

2.5 EDUCACIÓ AMBIENTAL

2.5.1 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

El Consorci organitza i supervisa l'educació ambiental que es realitza als espais naturals del Delta per tal de garantir que els centres educatius puguin fer una visita de qualitat, i l'experiència els hi sigui profitosa.

Els centres educatius poden venir al Delta pel seu compte. El monitoratge el desenvolupa professorat propi de l'escola, amb el compromís de realitzar un aprofitament pedagògic adequat i supervisat pel Consorci.

La majoria de centres contracten el servei de monitoratge a una entitat d'educació ambiental. El Consorci genera cada curs escolar un catàleg d'activitats

per facilitar als centres educatius informació sobre les activitats pedagògiques que es poden realitzar als espais naturals i que desenvolupen les entitats prèviament autoritzades i formades pel Consorci.

El catàleg es pot consultar al llocweb dels espais naturals. A l'inici del curs s'envia l'enllaç a més de 1.000 centres educatius de l'àrea metropolitana de Barcelona i altres poblacions properes. Les activitats que s'han ofert durant el curs escolar 2020/2021 han estat, tant de descoberta, com especialitzades en ocells o en algun hàbitat; i poden ser de mig dia, d'un dia, o de més d'un dia.

Catàleg d'activitats d'educació ambiental. Curs 2020-2021

Entitats autoritzades Curs 2020/2021

- Ajuntament del Prat de Llobregat
Servei d'Educació Ambiental
- Àrea Metropolitana de Barcelona
- Associació Bioeduca
- Associació Bosc de Llum
- Associació Edulis
- Associació Selvans
- Biosfera
- Centre Mediambiental L'Arrel
- Cultura Itinerant
- Fem Natura
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Privada Sigea
- Museu de Gavà
- Projecte Bioescola
- TEA Difusió Cultural SL

Nombre de grups escolars visitants

Les dades següents fan referència al curs escolar 2020/2021 i únicament a les visites que s'han fet a l'espai natural del Remolar i als espais naturals del Riu - Cal Tet - Ca l'Arana, per això no coincideixen amb les que s'han presentat en l'apartat *Nombre de*

visitants d'aquesta Memòria, i que corresponen al nombre de visitants escolars i acompanyants de l'any natural 2021.

	REMOLAR	CAL TET	TOTAL
GRUPS	273	307	580
ALUMNES	5.785	6.182	11.967
ACOMPANYANTS	851	1.210	2.037
TOTAL	6.636	7.392	14.004

Hi ha un increment del 54,3% de visites escolars respecte al curs 2019/2020. Malgrat les anul·lacions i confinaments, aquest curs les aules s'han mantingut obertes i s'ha recuperat parcialment el nombre de grups que visitaven els espais naturals.

Els grups escolars que han visitat el Remolar i Cal Tet durant el curs 2020/2021 han estat 580. En total, 11.967 alumnes, acompanyades de 2.037 responsables o professors/es.

Les visites també presenten un major equilibri entre els dos espais majoritaris.

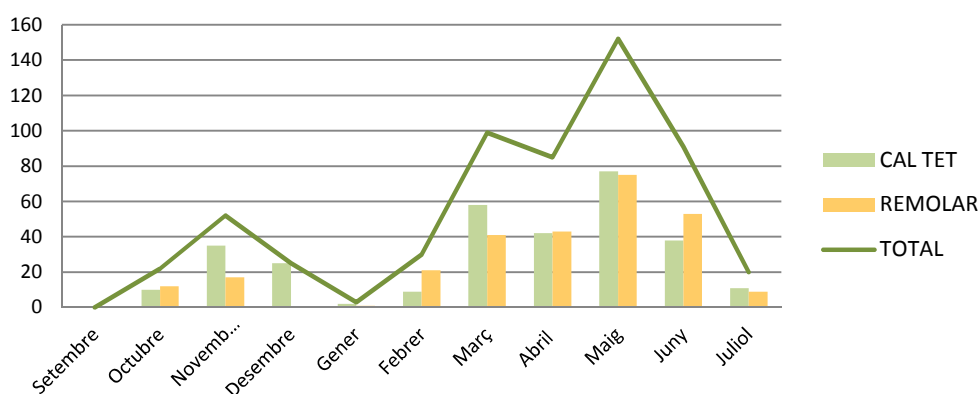
En el següent quadre s'indica el nombre de grups que ha acompanyat cada entitat.

ENTITAT	GRUPS	ENTITAT	GRUPS
Ajuntament del Prat	181	Cultura Itinerant	19
Ajuntament de Sant Boi	21	Fundació Catalana de l'Esplai	110
Ajuntament de Viladecans	12	Fem Natura	16
Associació Bioeduca	31	Fundació Privada Sigea	7
Associació Edulis	23	Projecte Bioescola	32
Associació Bosc de Llum	13	TEA, Difusió Cultural	20
Biosfera, Ass. Educ. Ambiental	38	<i>Pel seu compte / Altres</i>	48
Centre Mediambiental l'Arrel	9		
NOMBRE TOTAL DE GRUPS: 580			

Època de l'any de més freqüentació

Les activitats d'educació ambiental als espais naturals del Delta del Llobregat tenen una marcada estacionalitat, com passa en la major part d'espais naturals de Catalunya. Les visites es concentren a la tardor i, sobretot, a la primavera, amb un màxim destacat al mes de maig. Els mesos de setembre i gener constitueixen un període de baixa activitat.

VISITES DE GRUPS (CURS 2020/2021)

Visites a les dunes litorals i a l'Espai natural de la Murtra

Aquestes activitats formen part del Programa "Compartim un futur" de l'AMB i es publiquen al catàleg d'activitats d'educació ambiental dels espais naturals que gestiona el Consorci, arrel de l'acord de col·laboració signat per ambdues entitats. Consisteixen en una visita a les dunes litorals o a l'espai natural de la Murtra combinada amb la visita a la Depuradora de Gavà-Viladecans.

El curs 2020/2021 han participat 10 grups de 6 escoles. Un total de 205 alumnes amb 19 acompanyants. Tots els grups que han participat han fet l'activitat "Coneix les platges i les dunes metropolitanes" al Prat, excepte un grup a Viladecans. L'espai natural de la Murtra no ha estat visitat per cap grup escolar.

2.5.2 PROGRAMES PEDAGÒGICS

PROGRAMA "SALVEM EL FARTET"

El programa pedagògic "Salvem el Fartet", que ofereix i gestiona el Consorci des de l'any 2009, consisteix en la reproducció de fartets en aquaris instal·lats a les escoles i posterior alliberament al medi. Des de l'any 2018 col·labora en aquest programa el Zoo de Barcelona.

El curs 2020/2021 s'ha recuperat el programa que es va anul·lar el curs anterior degut a la Covid-19. Hi han participat 412 alumnes de 12 escoles diferents. El curs 2018/2019, previ a la Covid-19, van participar 517 alumnes de 14 escoles.

POBLACIÓ	ESCOLA	Nº GRUPS	ALUMNES	NIVELL	SORTIDA ALLIBERAMENT
Sant Boi	Barrufet	4	80	6è i 5è	11/06/21
El Prat	Fundacio Rubricatus	1	28	Educació especial	---
El Prat	Escola Jaume Balmes	1	17	6è	---
Gavà	Escola d'educació especial Marià Felip	1	13	Educació especial	---
Gavà	Sagrat Cor	2	50	5è i 6è	11/06/21
Gavà	San Pedro	1	20	6è	---
Gavà	Gavà Mar	1	25	6è	---
Badalona	Ventos Mir	2	80	4t Primària i P5	09/06/21
Barcelona	Sant Felip Neri	1	29	1r ESO	31/05/21
Barcelona	Col·legi Claret	1	25	6è	---
Barcelona	Escola Vil·la Olímpica	1	25	6è	04/06/21
Barcelona	Dolors Monserdà-Santapau	1	20	6è	04/06/21
TOTAL		19	412		

Aquest any els fartets adults no s'han obtingut de l'entorn natural, sinó que han vingut del Zoològic de Barcelona. S'han agafat 38 mascles i 76 femelles.

Com altres anys la productivitat d'alevins ha estat molt dispar entre les escoles: mentre que 5 escoles no han aconseguit obtenir alevins vius en el moment de l'alliberament, altres han tingut un gran èxit, com l'escola Sagrat Cor, amb 36 alevins. S'han retornat 91 adults i uns 75 alevins, una xifra inferior a la de fa dos cursos.

De les 12 escoles participants, 6 escoles han fet sortida per alliberar els fartets al medi. A la resta ha estat el personal del Consorci qui ha recollit i alliberat els peixos. Aquest curs la zona d'alliberament ha estat una bassa al costat de l'estany de la Roberta.

Evidentment, l'objectiu principal del programa pedagògic no és aportar nous fartets al programa de recuperació de l'espècie. La importància d'aquest programa rau en la difusió que es fa de l'espècie *aphanius iberus* del delta del Llobregat, en particular, i dels programes de recuperació d'espècies en perill d'extinció, en general; i destaca el grau de responsabilitat i conscienciació en relació a la necessitat de protecció de la natural que s'aconsegueix per part de l'alumnat.

2.5.3 COL·LABORACIÓ AMB CENTRES EDUCATIUS

Convenis de pràctiques d'alumnat

Centre. Rubió i Tudurí. Coordinació. Tècnic d'ús públic i educació ambiental.

Dos alumnes al període: 10 de maig al 30 de juny de 2021

Tasques realitzades. Seguiment del programa d'educació ambiental

Centre. Centre d'Estudis de l'Esplai. Coordinació. Tècnic d'ús públic i educació ambiental.

Dos alumnes al període: 01 al 29 d'octubre de 2021

Tasques realitzades. Seguiment del programa d'educació ambiental

Programa Aprenentatge Servei Comunitari – Ajuntament del Prat de Llobregat

Coordinació. Formació i seguiment de la tasca desenvolupada als espais naturals del Riu.

Centres. INS Baldri Guiler. INS Estany de la Ricarda. INS Ribera Baixa. INS Salvador Dalí. Curs 2020/2021

Assessorament en treballs de recerca o final de grau

Batxillerat. Treball de recerca estadística sobre la quantitat de microplàstics que hi ha a les platges de Catalunya, i en concret a les platges del delta del Llobregat

Batxillerat. Treball de recerca sobre com ha afectat la pandèmia de la Covid-19 al medi ambient, i en concret als espais naturals del delta del Llobregat

Batxillerat. Treball de recerca sobre els factors contaminants que més perjudiquen el Delta del Llobregat

Grau de Geografia. Universitat de Barcelona. Treball d'investigació sobre els impactes que ha generat el desviament del riu Llobregat

Màster professorat de Secundària. Consulta sobre les dades estadístiques que s'han tingut en compte per determinar com es veurien afectats els espais naturals del delta del Llobregat per la possible ampliació de la 3a pista de l'Aeroport del Prat

Batxillerat. Treball de recerca sobre les migracions de les aus al delta del Llobregat

Grup de recerca en tecnologies Mèdia. Universitat Ramon Llull. Treball sobre l'impacte dels sons d'avió a l'entorn acústic i al paisatge sonor del delta del Llobregat

2.6 DIFUSIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL DELTA DEL LLOBREGAT

2.6.1 WEB I XARXES SOCIALS / MATERIAL IMPRÈS

Les principals eines de comunicació i difusió que utilitza el Consorci són la web i les xarxes socials, que permeten complir amb criteris de sostenibilitat i estalvi energètic i mantenir actualitzada la informació.

WEB. www.deltallobregat.cat

178.437 visualitzacions de pàgines de la Web www.deltallobregat.cat, amb una mitjana de pàgines vistes per sessió de 2,80; i amb un tràfic de 81,5 usuaris nous.

Els apartats més visitats han estat: *Espais visitables*, *Agenda d'activitats* i *Notícies*.

Au de l'any 2021

El Consorci fa difusió del Falciot negre, declarada *Au de l'any* per Seo Birdlife, i publica a la web un apartat amb informació sobre l'espècie i el fort declivi que aquesta està patint; així com les accions possible per revertir la pèrdua d'exemplars, sobre tot a les grans ciutats i espais metropolitans com el delta del Llobregat.

Xarxes socials. Twitter i blog. ZONA ORNITOLÒGICA

Blog del Consorci sobre novetats ornitològiques. El nombre de visites acumulatiu és de 261.159. (<http://consorcideltallobregat.blogspot.com>).

Twitter (@deltallobregat). 4.897 seguidors, que suposa un augment de 531 seguidors respecte l'any anterior.

Material imprès de presentació dels espais naturals

- **Mapa – Presentació dels espais naturals. 3 idiomes.** Edició març 2014, amb la col·laboració del Consorci de Turisme del Baix Llobregat i la Diputació de Barcelona.
- **Mapa – Presentació i itineraris dels espais naturals. 1 idioma.** Permeten fer una visita autoguiada, s'ofereix en els punts d'informació. Edició abril 2017, amb la col·laboració del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Guies de natura del delta del Llobregat

La Guia d'orquídies, la Guia de fongs, la Guia d'ocells forestals, la Guia d'ocells aquàtics i la Guia de plantes de maresma, forestals i dunars, estan esgotades.

Promoció que ofereix el Consorci

La Guia d'amfibis, rèptils i mamífers, s'ha inclòs en l'acció de *cupons amb descomptes per a famílies* que promou el Consorci de Turisme del Baix Llobregat, i que té com a objectiu la dinamització del turisme familiar. En la campanya 2021 s'han regalat 47 guies.

2.6.2 PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

La major part de declaracions als mitjans de comunicació s'han generat a partir de les notícies publicades a la web, o que ha suscitat l'actualitat informativa.

Notícies publicades durant l'any 2021

02/02/2021. Dia internacional de les zones humides, entre l'amenança i l'esperança.

09/02/2021. Més de 125 espècies d'ocells escullen el delta del Llobregat per passar l'hivern.

10/06/2021. Científics de reconegut prestigi constaten el valor ambiental i social de l'espai natural de la Ricarda i la impossibilitat de reproduir-lo en un altre lloc.

20/10/2021. Alliberament de tortugues de rierol amb emissors als espais naturals del delta del Llobregat.

22/10/2021. Una diversitat d'artistes expressen el seu compromís amb la defensa del delta del Llobregat a través de la cançó i el videoclip "Som Natura".

S'han fet intervencions en ràdios i televisions estatals, catalanes i locals. La premsa escrita i els diaris digitals també s'han fet ressò de notícies relacionades amb els espais naturals.

La revista *Descobrir* va publicar a l'estiu un publireportatge dels espais naturals del delta del Llobregat, per a l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

Tanmateix, el Consorci col·labora amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat en la producció de la cançó i vídeo *Som Natura*!

L'any 2021 les notícies més recurrents han estat les relacionades amb l'anunci de la proposta d'ampliació de la tercera pista de l'Aeroport i l'afectació d'aquesta als espais naturals del delta del Llobregat, i en particular a l'espai natural de la Ricarda.

Convocatòria de premsa amb la participació de Joan Pino i Narcís Prat. Espai natural de la Ricarda

2.7 COL·LABORACIÓ D'EMPRESES I RSC

ACORDS DE COL·LABORACIÓ

Aigües del Prat, S.A.

El 28 de juny de 2021 es va signar la prorroga del conveni de data 20 de juliol de 2016 amb l'empresa municipal Aigües del Prat, SA, pel qual el Consorci desenvolupa el seu programa de control del medi aquàtic mitjançant els serveis del Laboratori d'Aigües del Prat, SA, sense cap cost.

Fundació Barcelona ZOO

El 14 de maig de 2021 es va signar el conveni de col·laboració entre la Fundació Barcelona ZOO i el Consorci, per a la conservació de la Tortuga de rierol (*Mauremys Leprosa*) i el Fartet (*Aphanius Iberus*) als espais naturals del delta del Llobregat, amb data de vigència fins al 31 de desembre de 2023.

VOLUNTARIAT CORPORATIU (RSC)

El programa de voluntariat corporatiu dels espais naturals del Delta té com objectiu afavorir la implicació i responsabilitat social del teixit econòmic i la participació directa de treballadors i treballadores en jornades actives de conservació de la natura.

DATA	EMPRESA	PARTIC.	LLOC	FEINA REALITZADA
08/06/2021	Coca-Cola España European Partners Iberica S.L.U. Mares Circulares	60 pax.	Platja de la Murtra	Retirada de residus i microplàstics
09/06/2021	FUNDACIÓN PLANT-FOR-THE-PLANET ESPAÑA	30 pax	Pineda del Remolar	Retirada de vegetació exòtica i construcció de caixes niu
12/06/2022	Associació Sèlvans RANDSTAD	20 pax.	Platja de la Murtra	Retirada de residus i microplàstics
22/10/2021	Hutchison Ports BEST	15 pax.	Estany de la Illa	Plantació de planta aquàtica
11/12/2021	Associació Sèlvans Fundació Global Nature NATURGY	15 pax.	Platja de Bunyola-Carrabiners-Semàfor	Retirada de residus Construcció de caixes niu i refugi per a les aus

Participants en una jornada de retirada de vegetació exòtica invasora

**Consorci per a la Protecció
i la Gestió dels Espais Naturals
del Delta del Llobregat**

www.deltallobregat.cat